

stran 8

VODIŠKOVEMU FRANCU JE OSTALA LE ŽLICA
stran 13

MEDICINSKE ETIKE SE NE DA NAMAZATI NA KRUH

Tokrat mi, kdo bo naslednji

Dogodek je presenetljiv, čeprav smo ga lahko zadnji mesec slutili ob prebirjanju nekaterih jugoslovenskih časnikov, slutnja pa je postajala realnost ob zadnji seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Predsedstvo Jugoslavije je obsodoilo predlog dopolnil k slovenski ustavi s povsem politično in ne ustavno pravno, strokovno obrazložitvijo, da predlog dopolnil o trajni pravici naroda Slovenije o samoodločbi s pravico odcepitve in združitve, o pravici Slovenije, da sama razpolaga z naravnim bogastvom in dobrinami, da je skupščina edina pristojna o morebitnem uvajanju izrednega stanja (zvezna ustava o takih razmerah sploh ne govori, ampak pozna samo neposredno vojno in vojno nevarnost), skratka, da državljeni Slovenije suvereno in enakopravno odločajo o sebi in skušajo oblikovati jugoslovensko federacijo v demokratično in civilizacijsko skupnost, in da tako dopolnila rušijo državo. Državno vodstvo Slovenije, katerega predstavniki so skušali državno predsedstvo prepričati, da v tem ni niti kančka resnice in nevarnosti za Jugoslavijo, pa očitno niso uspeli, saj je bil enakega mnenja le predsednik državnega predsedstva dr. Janez Drnovšek, ostali pa ne, je stališče državnega vodstva prepustilo slovenski ustavni komisiji, ta pa ga bo skupaj s predlogom ustavnih dopolnil predložilo delegatom slovenske skupščine na seji 27. septembra.

J. Košnjek

Veliko neobičajnega je v ukoru domnevno neposlušni Sloveniji. Slovenska ustavna dopolnila so prva, o katerih sploh razpravlja predsedstvo in sklep, da bo državno vodstvo analiziralo tudi dopolnila drugih republiških ustav, ni nikakršno opravičilo. Graja Sloveniji ima izključno politično ost in je po vsebinu pritisk, nima pa nikakršne ustavnopravne in znanstvene osnove, saj o ustavnosti lahko razpravlja le ustavno sodišče, vendar šele, ko je ustava sprejeta. Očitno je tudi to, da najvišji državni organi klecajo pred grožnjami velike republike in njenih predstavnikov (dr. Trifunović v zveznem partijskem vodstvu, dr. Jović pa v državnem vodstvu), ostali deli države pa molčijo, vendar se utegne ta molk krepko maščevati. Danes smo na tapeti Slovenci, kdo bo naslednji! Lažno skrbništvo za enotnost države dosegla že zastrašjujoče razsežnosti, sprenevedanja je preveč in to nas utegne zapeljati daleč, daleč nazaj.

Mi smo zoper korake nazaj in na tem se splača vztrajati, predvsem tokrat, ko gre za našo ustavo, ki jo po moji sodbi dopolnjujemo dovolj široko, pluralistično, razumno in napredno obenem, z večinsko podporo, vsaj po rezultatih javnomenjenjskih raziskav, Slovencev. Korak nazaj in popuščanje pred pritiski bi bil prehud udarec temu zaupanju.

J. Košnjek

J. Košnjek

Visoko, 15. septembra - Tržiški tozd Preskrba Sozda Mercator, ki letos praznuje 40-letnico, je v petek na Visokem v kranjski občini odprli novo samopostežno trgovino z bifejem. Marlesov montažni objekt je bil zgrajen in opremljen (z urejeno okolico) v rekordnem času in sicer v treh mesecih, veliko pa so k temu pripomogli v krajevni skupnosti, ki so poskrbeli za vse postopke v zvezi z lokacijo. Trgovina, ki so jo odprli ob prazniku krajevne skupnosti, je bila dolgoletna želja krajanov, uspeh pa je to tudi za Mercatorjev tozd Preskrba, ki je letos že prenovil tudi trgovino na Brezjah pri Tržiču in eno v Tržiču. Tako ima zdaj tozd Preskrba Tržič 37 trgovin, 4 bifeje, 3 mesnice, eno blagovnico in 9 samopostežnih trgovin. Vseh zaposlenih v tozdu pa je 170. Petkova otvoritev trgovine, ki so se je udeležili med drugim tudi predstavniki obeh občin, je bila tokrat prav gotovo najlepše darilo ob skupnem prazniku. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Ustanovitev gorenjskega radijskega programa trenutno ne pride v poštev

V Kranju spomladi radio

Kranj, 15. septembra - Predsedstvo občinske konference SZDL Kranj sodi, da ustanovitev regijskega radijskega programa trenutno ne pride v poštev, saj v Kranju moči in denar trenutno namenjujo ustanovitvi lokalne radijske postaje Kranj. Končno, po dvajsetih letih dogovarjanja, lahko rečemo malce pikro, zato bi bilo po takov težavni poti zdaj res nespametno moči hkrati trošiti še za gorenjski radijski program, ki utegne aktualen postati kasneje.

Dogajanje v zvezi z ustanavljanjem gorenjske radijske postaje je dober primer, kako se na Gorenjskem težko dogovorimo za karkoli. Za Kranjčane namreč pobuda o regijskem radijskem programu prihaja vsaj dve leti in pol prepozno, kar je na seji dejal Jože Jensterle. V Kranju so namreč tik pred ustanovitvijo lokalne radijske postaje, ki naj bi se oglasila spomladi, občinska konferenca SZDL Kranj jo bo v kratkem ustanovila, ji brezplačno odstopila celotno nakupljeno ope-

mo, namenila za začetek delovanja 300 milijon dinarjev in za delovanje v prvem letu 1,5 milijarde dinarjev. Le kadrovskie rešitve morajo še doreči, bolje rečeno, najti direktorja, ki bo do konca marca prihodnje leto postoril vse, da se bo radio Kranj oglasil.

Zato je razumljivo, da je predsedstvo občinske konference Kranj v tem trenutku odločilo ustanovitev regijskega radijskega programa, čeprav so bili prav v Kranju pred dvema letoma in pol pripravljeni pod-

preti pobudo Jeseničanov, v Škofji Loki in v Tržiču, kjer že imajo lokalni radijski postaji, pa so bili že tedaj proti. Jeseniški radio se bo seveda zdaj znašel v težavah, saj je novi studio zgrajlo za lokalne potrebe preveč, toda čas jim seveda ni šel na roko. Še lani ni bilo prepozno, letos pa je, saj so tudi Kranjčani odstopili od neuспешnega dogovarjanja, zaradi katerega so "izgubili" oddajnik na Krvavcu in se odločili za svojo radijsko postajo.

V tej slabli lastnosti Gorenjecem pa je vsaj v tem primeru tudi kanček dobrega. Medtem je namreč tudi v Sloveniji zamrzačila o radijski regionalizaciji, saj je življenje ni potrdilo in ponovno je prodrlo spoznanje, da je lokalna informacija dobra, če je poslušalcu bližu. S tem pa seveda nikakor nočemo reči, da gorenjski radijski program nima prihodnosti, ima jo, vendar le kot izmenjava (borza) informacij, ki jo bodo s pomočjo sodobne tehnike lahko osnovale vse lokalne radijske postaje na Gorenjskem, ne da bi bil s tem ogrožen njihov obstoj.

M. Volčjak

Najboljši jugoslovenski padalci zadovoljni - Bogdan Jug, Darko Svetina, Brane Mirt, Dušan Intihar in Roman Pogačar, leški padalci in člani državne reprezentance, so upravičeno nasmejaní po končanem tekmovalju v Lescah. V izredni konkurenči so bili ekipno drugi, Svetina pa je bil četrtni med posamezniki. Več o padalskem tekmovalju v Lescah na športni strani. J. K., slika F. Perdan

Protinflacijski program je zdaj v skupščini

Ukrepi bodo neizprosni

Kranj, 18. septembra - Iz Beograda poročajo, da bodo ukrepi protinflacijskega program, ki ga je zvezna vlada že poslala v zvezno skupščino, neizprosni, vendar zamrznitev ne bo. Do 29. septembra, ko ga bodo sprejemala zvezna skupščina, lahko pričakujemo živahne seje skupščinskih odborov, saj po starji jugoslovanski navadi lahko pričakujemo preračunavanja, kdo bo več izgubil in kdo več dobil.

Zvezna vlada je že zdaj prosila, naj takšnih preračunavanj ne bo, saj pri neizprosnih ukrepih po načelu "vse ali nič" pač vsi nekaj izgubijo, toda veliko vprašanje je, ali bo njena prošnja uslušana. V Sloveniji se seveda najbolj bojimo različnih zamrznic, saj imamo z njimi greinke izkušnje, kakor obljubljajo, jih ne.

Denarna politika bo veliko bolj omejitvena, saj notranji dolg znaša že 13,5 milijarde

dinarjev in federacija se je že odločila za javni dolg, do konca leta pa bodo morali povsod ugotoviti izgube ter dolociti roke in realne vire za njihovo pokritje, sicer bodo morale v stecaj. Plače ne bodo zamrznjene, odločilne pa naj bi bile kolektivne pogodbe med podjetji, sindikat in - verjetno - gospodarskimi zbornicami. Finančna disciplina bo zaostrena s prednostjo dolgov predplačami.

M. V.

Bohinjska Bistrica, 16. septembra - Na tradicionalnem, že dvajsetem srečanju so se zbrali gorenjski turistični delavci. S sodelovanjem Gorenjske turistične zveze je srečanje pripravila Občinska turistična zveza Radovljica, ki je za prioritete srečanja izbrala Bohinj. Udeleženci srečanja, med katerimi je bilo manj mladih kot zadnja leta, so si ogledali Bohinjsko Bistrico, ter s posebnim zanimanjem prvo mladinsko turistično poslovvalnico pri nas, ki jo je odprli turistični podmladek na osnovni šoli v Bohinjski Bistrici. Slavnostni del srečanja je bil v hotelu Kompas v Bohinju, kjer so razglasili najlepše urejene kraje na Gorenjskem in podelili priznanja, najvišjega (priznanje Turistične zveze Jugoslavije) je prejel dolgoletni bohinjski turistični delavec Cene Resman. (Več na zadnji strani)

M. V.

Foto: D. D.

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

**MIHA NAGLIČ
ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR**
Že spet ti Nemci!

Z Dunaja. Kdor je bil v teh dneh priča pretiranemu navdušenju, s katerim so tukajšnji mediji spremljali množični prebeg državljanov NDR iz Madžarske čez Avstrijo v ZRN in resničnemu olajšanju, s katerim so svoj »korak v svobodo« doživljali begunci sami — ta se sprašuje: Kam to pelje? Pa ne, da je že spet na obzoru nemško zedinjenje?

Spominjam se, kako nam je profesor marksizma svoj čas zatrjeval, da Nemci, razdeljeni na ZRN in NDR, nekoč sploh ne bodo več en in isti narod. Res je, da naroda ne določa le jezik, oblikuje ga tudi gospodarski in politični okvir, v katerem se razvija. Ta pa je v omenjenih državah povsem različen. So Nemci potem takem že zdaj dveh vrst? Očitno ne. Ko človek gleda in posluša državljane NDR — na protestnih zborovanjih v cerkvi sv. Nikolaja v Leipzigu in pred njo, v madžarskih zbirnih taboriščih, ob prestopu medje v Avstrijo in v zahodnonemških sprejemnih taboriščih — po vsem tem nima občutka, da bi se socialistični Nemci že kaj razlikovali od kapitalističnih.

Tisto, po čemer se ena Nemčija loči od druge, je »realno obstoječi socializem«, ki se ga tako nepopustljivo oklepajo bolni Honecker in stara boljeviška garda. Kaj bi se torej zgodilo, če bi se tudi v NDR začela reforma, kakršni smo priča na Poljskem, na Madžarskem in v sami SZ? Če ne bi bilo »realnega socializma«, potem med eno in drugo Nemčijo ne bi bilo več bistvene razlike. Poljaki ostanejo Poljaki, naj žive v kakršnemkoli »družbenopolitičnem sistemu«. Enako velja za Madžare in Ruse. »Vzhodni« Nemci pa bodo obstajali samo dotlej, dokler še obstaja njihov zastareli socializem. Poslej so lahko samo še Nemci. Narod sredi Evrope, nad katero je hotel zavladati, pa ga je za kazeno razdelila.

Evropo, kakršno smo poznali po vojni, so si izmislili v Jalti. Razdeljena je bila po črti Lübeck-Trst, katero smo svoj čas že mi prečrtali v spodnjem delu, zdaj pa vidimo, kako je na svojem odseku radira Madžarska. Njena zadnja poteza je enkratna: pravcam človeka je dala prednost pred pravili igre, ki še veljavajo znotraj bloka. Meddržavni protokol, po katerem se obe strani zavezujeta, da državljani druge države ne bosta pustili odpotovati v tretje države, je »prečrtala« v prid Paktu OZN o človekovih pravicah. 12. člen le-tega določa, da lahko vsak človek svobodno zapusti vsako državo, vključno svojo lastno. Ker je Madžarska človečanski Pakt ratificirala še leta 1976, je omenjeni protokol iz leta 1969 načelno prenehal veljati že takrat. In zdaj se po načelih začenja ravnavati tudi politika.

To, kar se dogaja na relaciji NDR-Madžarska-Avstrija-ZRN, je prava selitev. Preseljevanja narodov pa so v Evropi zmeraj označevala začetek ali konec kake epohe. To pot gre h koncu jalki sko blokovsko obdobje.

Duh Jalte slab. Je to dejstvo že zeleno luč za težnje po eni, če že ne spet veliki Nemčiji? Velika Nemčija je doslej že dvakrat pahnila Evropo v vojno. Preden sta nastala Viljemov in Hitlerjev rajh, je bilo Nemčij več: Prusija (danes NDR) na vzhodu, številne državice na zahodu (danes ZRN) in Avstrija na jugu. Ker ne morejo čez mejo med obema, se Nemci iz vzhodne Nemčije podajajo v zahodno čez južno, čez Avstrijo. Očitno je, da težijo k ponovnemu zedinjenju. Nacionalno in človeško sta močnejša od razrednega in partijskega.

Ponovno nastajanje Nemčije je torej na vidiku. Pa bo do njega tudi res prišlo? Je v tej možnosti skrita nova nevarnost za Evropo? Mislim, da ne. Bolj ko popušča napetost med blokoma, bolj se krepijo težnje k združitvi tistega dela osrednje Evrope, ki sta ju na silo ločila. Vendar niti vzhod niti zahod nimata interesa, da bi dopustila (pre)močno Nemčijo. Ta bi oslabila EGS, države med Nemčijo in SZ pa so tudi že večkrat občutile, kaj se pravi biti med njima. Zato bodo v odnosu do Nemčije kljub vsemu še na strani SZ.

Proces nastajanja nove Evrope, ki ga omogočata politika Gorbačova na eni in vse bolj enotna EGS na drugi strani, ni v nasprotju z razdeljenostjo Nemčije; ta ga pravzaprav omogoča. Tudi v združeni Evropi bodo za začetek tri Nemčije. In tisto, ki se uradno imenuje »demokratična«, je treba najprej zares demokratizirati — da bodo njeni državljanji ob večji meri svobode lahko ostali Nemci kar doma. »Nemško vprašanje«, ki je bilo zmeraj vprašanje ozemeljskih meja, se spreminja v duhu časa: postaja vprašanje meja svobode.

GORENJSKI GLAS

Ob 35—letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrično, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl - Žlebir (socialna politika, Tržič), Dušan Huber (sport). Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje). Da-nasno številko je uredil Andrej Žalar.

Naročnina za III. trimesec je 97.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonom-ska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Socialistična zveza in njen novi program

Samostojen nastop na prihodnjih volitvah

Ljubljana, 16. septembra — Ne nameravamo se organizirati kot stranka, vendar bomo šli samostojno in enakopravno, z novim programom, kot konkurenčni partner v skupščini, kjer sedaj sicer že smo kot fronta forumov, na prihodnje volitve. Z demokracijo in ustvarjalnostjo v bogatejše življenje je geslo osnutka novega programa SZDL, ki se sedaj suče še v izvršilnem odboru republiške konference, javnost pa ga bo spoznala po obravnavi in sprejemu na predsedstvu ter povedala, kakšna in kaj naj bo v prihodnje SZDL.

Ta tened podpisovanje Temeljne listine Slovenije

Republiška konferenca SZDL se je odločila, da bo ta tened, med 18. in 24. septembrom organizirano podpisovanje Temeljne listine Slovenije, ki jo je doslej že podpisalo nad 200.000 ljudi. Najmnožične so doslej listino podpisovali na mursko-soboščem in novogoriškem območju. Vsebina listine s pogledi Slovenije na svoj in jugoslovanski razvoj ter opredelitvijo, v kakšni državi smo pripravljeni živeti, je spričo zadnjih dogodkov ob sprejemanju dopolnil k slovenski ustavi izredno aktualna. Listino bo mogoče podpisati tudi kasneje, vendar je želja aktivistov SZDL, da jo čim več ljudi podpiše ta tened. Jože Smole je ob tem zavrnil trditve, da se naša republika z listino odreka Jugoslaviji. To je smešno, je dejal, res pa je, da hočemo biti suvereni v Jugoslaviji in da se bomo v njej zavzemali za demokratičen razvoj slovenske in jugoslovanske skupnosti. Mislim, je dejal Smole, da je to opredelitev velike večine prebivalcev Slovenije.

SZDL ne bo popustila

Predsednik republiške konference SZDL Jože Smole je dejal, da nobeden od dopolnil k slovenski ustavi ni sporen in da bo tak predlog predložen slovenski skupščini 27. septembra v sprejem. Napadi oziroma pritiski nimajo nobene ustavnopravne in znanstvene osnove, ampak imajo le politični obraz. Ustava Slovenije je slovenska zadeva, o ustavi lahko, vendar šele ko je sprejeta, razpravlja ustavno sodišče, ne pa državno predsedstvo, sicer pa dopolnila niso v nasprotju z zvezno ustawo. V Sloveniji se zavedamo, da je zvezna ustaava skupna ustaava, vendar so izvirne pravice po republikah in šele nato na ravni federacije, ne pa obratno. Sploh bi morale biti najprej sprejete republiške ustaave in šele nato zvezna, je dejal Smole. SRS je za strokovno razpravo, ne pristaja pa na pritiske. Zanje v tem primeru gre in slovenska SZDL niti za milimeter ne bo odstopila od stališča, da dopolnila k slovenski ustavi niso v nasprotju z zvezno ustawo, je zatrdil Jože Smole.

Resne partitske priprave na prihajajoče volitve

»Doslej te pravice nismo imeli!«

Jesenice, 18. septembra — Jeseniški komunisti že od marca letos evidentirajo kandidate za volitve v ZK in v skupščinskem sistemu. Osnovne organizacije so poslale tudi druge pripombe in predloge. Članstvo daleč najbolj zaupa Igorju Mežku, saj ga niso evidentirali le za partijske funkcije, temveč tudi za odgovorna mesta v skupščini.

Jesenški komunisti so se že pri nadomestnih volitvah odločili, da mora biti evidentiranje ZK so prejеле evidentni in stalni proces in predlagali, da se v sami organizaciji opravi sprememba. Tako se med drugim zavzemajo, da bi bilo v komiteju in v predsedstvu občinske organizacije ZK manj članov kot doslej, da bi združili funkciji predsednika komiteja in sekretarja in da bi posveti s sekretarji v enem mandatnem obdobju tvorili konferenco.

Jesenški komunisti so držali besedo in že od marca letos stalno evidentirajo kandidate za volitve in delegate za kongrese. Vse osnovne organizacije ZK so prejele evidentni in anketni listi in večina je doslej tudi odgovorila na vprašanja in evidentirala kandidate, ki se jim zdijo najbolj primerni za vodstvo osnovne organizacije, za člane na kongresih, za člane komiteja, za sekretarja komiteja in izvršnega sekretarja, za medobčinskega sekretarja in člane CK ZKJ in CK ZKS ter tudi za skupščinske volitve.

Med številnimi anketnimi in evidentnimi listi smo našli prav zanimive pripombe komu-

nistov iz osnovnih organizacij ZK tako o prenovi ZK in o programu aktivnosti Zveze komunistov. Večina je zelo pojavila takšen način evidentiranja partijskih funkcionarjev in skupščinskih predstavnikov, češ, »doslej pač nismo imeli te pravice«; precej jih je bilo za ukinitve medobčinskega sveta ZKS. Za predsednika občinskega komiteja je bilo doslej evidentiranih 13 imen, za sekretarja 10 imen, izvršnega sekretarja 4, za člane CK ZKS in CK ZKJ pa 15 imen. Vse evidentirane kandidate so tudi vprašali za mnenje in jih po njihovem pristanku uvrstili na kandidatno listo.

Tako so jeseniški komunisti kadrovsko nedvomno veliko bolj pripravljeni na program sko volilne seje in na konferenco, kjer se bodo seveda lahko predlagali tudi drugi kandidati. Komunisti po osnovnih organizacijah so tako predlagali kandidate, ki jih poznaajo in jim zaupajo. S tem resnim in poštenim pristopom sicer ne morejo zaustaviti raznoraznih predvolilnih »kuhinch« in špekulacij, dobili pa so jasno in nedvoumno sliko, katerim ljudem članstvo najbolj zaupa. Zanimivo je, da je daleč največ glasov za razne partijske funkcije in predvsem za skupščinska mesta (predsednik izvršnega sveta in občine) dobil Igor Mežek, sedanji sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS Jesenice, saj so ga evidentirali kar osemnajstkrat!

D.Sedelj

Pred desetimi leti se je žirovski radio prvič oglašil

Poslušan tudi zunaj občine

Žiri, 17. septembra — Pred tednom dni, 11. septembra, je minilo naštanek deset let, kar se je poskusno oglašil Radio Žiri. Pobudo za tovarniški radio, ki je še pred rojstvom postal krajevni, so dali mladinci iz Alpine. Celih sedem let je bilo delo na radiu, katerega duhovni oči in resnični prijatelj je bil Nejko Podobnik, povsem ljubiteljski. Radio je imel kar 40 stalnih sodelavcev, zbranih v osmih redakcijah. Tudi prostori so bili urejeni na »horuk«, aparature znesene skupaj večinoma »ljubiteljsko«. Plošče in mikrofone so žirovski radijac prva tri leta kupovali z izkupičkom od veselic, na katerih je igral ansambel Prizma...

Honorar je bila lepa beseda, priznanje kolegov, malo boljši trakovi, ki si jih dobil, če si dobro delal, se spominja takratna sodelavka in sedanja novinarica žirovskoga radija Karla Bernik. Skupaj jih je držala izredna pripadnost hiši, radiu, in družabnost. Ščasoma je krajevni radio začel preraščati ozke meje. Do-

mačin inž. Gregorač, sicer zaposlen pri RTV Ljubljana, je storitev pa je imela poleg rastoče priljubljenosti tudi drugačne posledice. Honorarni sodelavci, dopoldne zaposleni z rednim delom, niso mogli več ljubiteljsko pokrivati dogajanje v vsej občini. Tedaj je radio oddajal že trikrat na teden (zdaj štirikrat) in druge rešitve ni bi-

lo, kot da se delo profesionalizira.

Glede na odzive poslušalcev v kontaktnih oddajah in čestitkah delavci radia sklepajo, da jih ne poslušajo le Škofjeločani, ampak tudi Ljubljjančani, Kamničani, Kranjčani in celo Tržičani.

Del radijske opreme je najšodobnejše, pravi posmeh pa je, da ne morejo več oddajati v stereo tehniki, kar v prvih letih izdelal projekt za vso občino in sploh veliko naredil na večjo slišnost. Po petih letih, prav tako septembra, je Radio Žiri zasečel oddajati za Škofje Loko, leta kasneje pa se je razširil še v Selško dolino. Postal je občinski radio. Žiri je prejšnje leta na prazne blagajne. H. Jelovčan

S podtalnico Sorškega polja smo v Sloveniji izgubili desetino razpoložljive pitne vode

V Sloveniji je ogroženih 342 vrst rastlin

Kranj, 23. septembra - Ptujsko polje še ni pozabljeno, toda takšnih polj imamo v Sloveniji veliko, tudi na Gorenjskem. Tuk pred nosom imamo Sorško polje, čigar podtalnica ni več pitna, kar je jasno pokazala vrtina pri Škofji Loki, kar so pokazale raziskave, ki so jih nopravili strokovnjaki in našli v njej kopico strupenih snovi, celo tako strupenih, kakršni so uničili Krupo in življenje ob njej. Krvce bodo seveda težko našli, če jih sploh bodo kdaj. Strokovnjaki pa pravijo, da smo s podtalnico Sorškega polja izgubili desetino razpoložljive pitne vode v Sloveniji. Primerov pretiranega in nespametnega uničevanja naravnih virov pa bi lahko našeli še veliko in resnično bi nas morale skrbeti bolj ali manj znane ugotovite strokovnjakov, da v Sloveniji razpolagamo s količinsko skromnimi naravnimi viri, izjema je le gozd, zanje pa je poleg tega značilna tudi izčrpansost.

Skromni naravnici viri in njihova izčrpansost ter propadanje so seveda omejitveni razvojni dejavnik in v naslednjem planškem razdobju bomo morali korenito spremeniti naš odnos do naravnih virov, pospešeno bo morala zamenjati optimalna raba, naš razvoj pa bo moral postati varovalni. Takšne ugotovitve lahko zapišemo po prvi fazi projekta, ki poteka pri republiškem zavodu za planiranje in predstavlja priprave za izdelavo planov za naslednje srednjoročje.

V prvi fazi projekta, ki se ga je oprijelo ime nadstrankarski, kar pomeni, da naj bo neodvisen od dnevnih politik, so strokovnjaki odprli predalec in na dan potegnili raziskave, ki so naše naravne vire osvetlili s količinskega, kakovostnega in prostorskega vidika, koordinator pa je bil dr. Dušan Plut, ki je tako zagotovil celovit, ekosistemski pristop, karor pravi sam.

Dokaj dobro so raziskane mineralne snovi in gozd, manj zgoščena pa je raziskanost vode, zraka, tal in naravnih virov iz ozračja. V Sloveniji pa se lahko povhalimo z raziskovanjem bio-pokazateljev, saj se s tem uvrščamo med redne evropske dežele, ki se ukvarjajo tudi s temi raziskavami, potrebna pa bi bila zgostitev teh raziskav in merilne mreže, zlasti v najbolj ogroženih okoljih.

Razmere so se poslabšale nad 1000 metrov nadmorske višine

Podrobnejše si velja ogledati prav bio-pokazatelje, z njimi se ukvarja dr. Blanka Druškovič z Instituta za biologijo, ki se je udeležila časnikarske konference ob predstavitvi rezultatov prve faze projekta. Nene raziskave imajo poudarek na vplivu rabe naravnih virov in drugih dejavnosti človeka na biosfero, kar raziskuje s pomočjo

navzočnosti lišajev, stopenj poškodovanosti genetskega materiala in seznama ogroženosti rastlinskih vrst (Rdeči seznam). Posebej v Škofjeloški občini je njeno delo znano, saj je v okolici rudnika urana v Žirovskem odkrila genetske poškodbe na rastlinah.

Z lišajske karte poškodovanosti genetskega materiala, podatkov o ogroženosti praprotnic in semenk na biološkem inštitutu sklepajo, da je v Sloveniji okolje bolj onesnaženo, kot so doslej mislili in da se nahaja na zgornji meji zmogljivosti. Oaze čistega zraka so majhne (zgornje Posoče, Kočevsko, območje Loškega potoka) emisijska območja dokaj velika (ljubljansko, trboveljsko, šaleško-velenjsko, mariborsko, celjsko). Na tem seznamu je tudi zgornjesavska dolina (Jesenice) ter območje Kranja, Škofje Loke in okolica rudnika urana v Žirovskem vrhu. Genetski material smreke je ponekod že tako poškodovan, da tega ni več moč popraviti. Zastrašujejoč je podatek, da so se razmere lani poslabšale v predelih nad 1000 metrov nadmorske višine, kar govorji o vplivih onesnaževanja na daljave.

Ogroženih je desetina rastlin

V Sloveniji raste 2.800 vrst rastlin, kar 342 je že uvrščenih na Rdeči seznam ogroženosti, torej dobra desetina. 30 rastlin pa je izumrl, predvsem zaradi uničenja specifičnih rastišč (ljubljansko barje, panonski predeli Štajerske), 34 rastlin pa je zaradi delovanja človeka neposredno ogroženih, 77 pa zelo ranljivih.

Podatki so zastrašjujoči, toliko bolj, ker se Rdeči seznam zelo ujemata z lišajsko karto genetskih poškodb, verjetno niso naključni. Težko pa je po besedah dr. Blanke Druškovič ugotavljati trende, ker imajo podatkov še malo, letos je denimo vegeta-

cija izredno bujna, težko je reči, ali je to zaradi izboljšanja ali pa so naravne okoljčine takšne (ljudska modrost pravi, da je bujna, kadar je potem zima huda).

Zakaj je ekološka zavest v Sloveniji večja kot drugod po Jugoslaviji, je moč pojasnit tudi s podatki, kakšen zrak dihamo. Z izpusti škodljivih snovi v zrak je izrazito obremenjena severna polovica Slovenije, v celoti pa je dvakrat bolj obremenjena kot Jugoslavija. Tako po emisiji na prebivalca kot po emisiji na površino pa močno presega evropsko povprečje. V Evropi emisije žveplovega dioksida in drugih škodljivih snovi zmanjšujejo, pri nas pa se povečujejo, k čemur največ prispevajo termoelektrarne in promet motornih vozil, zmanjšujejo pa se zaradi industrije in ogrevanja in sicer v Celju, na Jesenicah, Ravnah, v Škofji Loki, v Mežiški dolini, Ljubljani... povečuje pa se v Mariboru, Kamniku, Šentjurju, Idriji...

Kakovost voda, zlasti podtalnice je slab raziskana

Onesnažena podtalnica Ptujškega polja je marsikoga prebudila iz brezbržnosti. Težko je reči, kje in kdaj se lahko pripeti kaj podobnega, ker so vodni viri v Sloveniji količinsko dokaj dobro raziskani, kakovostno pa zelo slabo. Kovost površinskih voda spremeljajo na približno sto lokacijah, analize kakovosti zajetih izvorov pa so dolžni nadzorovati upravljalci zajetij.

Najbolj problematični so kraški izviri in kakovost podtalnice. Ko so pred tremi leti vrtali na Sorškem polju pri Škofji Loki, so bili neprjetno presenečeni, saj voda ni bila več pitna in za vodovod zato neprimerna, uporabna je le v bližnjih tovarnah. Raziskave in preteklih dveh letih in letos pa so pokazale, da je celo globalna podtalnica Sorškega in Kranjskega polja preveč onesnažena s strupenimi snovmi. Po besedah Martine Zupan s Hidrometeorološkega zavoda smo s Sorškim poljem v Sloveniji izgubili desetino razpoložljive pitne vode.

Podatek je naravnost grozljiv in nemudoma bi se morali lotiti katastra onesnažencev voda, saj je zdaj edini vir podatkov o njih vodni prispevki.

M. Volčjak

Ko ima strah velike oči

Strah je lahko spodbujevalec, toda, če dobi velike oči, postane zavalec.

Delov komentator Boris Jež je za Danas napisal izvrsten portret dr. Janeza Drnovška, najbolj so v spominu ostale Drnovške besede, da je dandanes v prednosti tisti, ki ohrani mirne živce. Verjamemo mu, toda vemo tudi to, kako težko je v globoki, vsesloški krizi ohraniti mirne živce, toliko težje, ker se na obzoru svetljajo spremembe, ki jih še slutimo, popolnoma zanesljivo pa ne vemo, kaj se bo zgodilo. Casopisi so polni ugibanj, kakšni politični scenariji (ne)obstajajo, težko dojemamo tudi ekonomiske spremembe, saj smo tako rekoč čez noč pri nas spet začeli govoriti o donedavnem "prepoovedanem" podjetništvu, o delnicah in borzah, kar poznaajo le tisti, ki pomnijo predvojne čase.

Sicer pa, kaj bi globokoumili, saj vsi po vrsti, vsak dan bolj ali manj v svoji delovni sredini doživljamo to živčno vojno. Zelo težko jo že prenašam, mi je zadnjič pripovedovala prijateljica, pri nas je hudič dobil mlade, toliko sovraščiva nastaja. Zaposlena je v veliki slovenski firmi, ki ima sredi Ljubljane polno stolpnico administracije, nemir se je naselil mednje, ko so direktorji povedali, da bodo prihodnje leto drugače organizirani in da jih je veliko preveč. Začela se je borba za kruh, ki ne pozna meja, najbolj boljča pa je v vsakdanjih drobnih sporih, ki so včasih naravnost smeršni. Tako je sodelavka direktorju zatožila sodelavko, ki je v službi preprodajala devize in seveda mnogim napravila uslugo, tudi direktorju, ki ji je zdaj to prepovedal.

Zivimo v obdobju velikih sprememb. Spremembo pa vsi ljude zavračajo in se sprašujejo, zakaj ne more biti tako, kot je bilo, pravi ameriška svetovalka Jan Meyer v intervjuju v zadnji številki revije RR in nas primerja z Nepalcem, saj pravi, da je bilo samo v Nepalu ljudi tako strah sprememb in novih svobod kot v Jugoslaviji. Dodala pa je nekaj dragocenih nasvetov, ki povedo, kako malo se (državoslovna) stroka pri nas ukvarja z aktualnimi problemi, saj nenehno govorimo in pišemo o ekonomski in politični reformi, malokateri sociolog, politolog, psiholog... pa se oglasi s strokovnim nasvetom, kako potekajo spremembe družbenega tika in kako naj se privajamo na novo svobodo, če pa se že oglasi, ga malokdo posluša. Meyerjeva pravi, da se spremembe navadno začnejo od zgoraj, z nekom, ki sproži zahtevo, svetovalci pa nato ljudi pripravijo do tega, da jo doumejo in sprejmejo. Njihovo delo seveda nikakor ni lahko, potrebna je velika mera občutka za ljudi, saj morajo vse vedeti, kako delajo, ali delajo prav ali je mogoče delati še bolje.

Zanimiv je tudi odgovor na vprašanje, ali je denar najboljši motivator, saj se pri nas nenehno prepipramo o plačah in mnogi so prepričani, da bi boljše plače rešile vse probleme. Odgovor Jan Meyerjeve je vreden objave, saj pravi takole: "Denar je podpora, toda denar na splošno ni velika motivacija. Denar je oddaljen do plačilnega dneva v mesecu. Ljudje pa se morajo zaradi nečesa dobro počutiti že danes. Pri tem so odločilne drobne stvari. Te pomagajo ljudem, da se dobro počutijo. Drobnarje odtehtajo 80 odstotkov, kakož ljudi ravne, kakož jih pozdravite, pohvalite, ali greste po službi skupaj kaj popi in tako naprej. Predvsem pa je pomembno zaupanje. Ljudi ne smete kaznovati. Imeti morajo možnost in pravico, da poskusijo kaj novega, tudi če to ne uspe." Potem tam drobnarje, ki mi jo je opisala prijateljica, sploh ni tako nepomembna kot izgleda na prvi pogled.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Na celjskem sejmu so podelili vrsto priznanj

Celje, 23. septembra - V nedeljo, 17. septembra, so v Celju zaprli 22. mednarodni obrtni sejem, ki ga je obiskalo rekordno število obiskovalcev, blizu 200.000.

Tudi tokrat so razstavljalci v Celju podelili priznanja za najboljše dosežke: zlate, srebrne in bronaste plakete, plakete mesta Celje in Lobetove nagrade.

Zlato plaketo so prejeli: Ciscato Giuseppe iz Padove za program mlinov, namenjenih ekonomični predelavi žitaric; Vili Poznik iz Celja za zahtevno tehnično izvedbo elektro-biološkega stimulatorja 16 P; Roman Wiegele za konstrukcijsko rešitev kombiniranega ogrevanja pri kolektorju Solar Economic; Albinu in Vinko Dobrila iz Sečovelj za konstrukcijsko rešitev in sodobno oblikovana električna vitla, ter mizarsko podjetje Pohištvo Celje za sodobno in funkcionalno izdelavo sobne garniture Monogram.

Od Gorenjev je zlato plaketo prejel Boris Udovč iz Nalegla za vrsto visoko kakovostnih kamnoseških dosežkov.

D. D.

Prvo zasebno banko nameravajo ustanoviti v Splitu

Prva zasebna banka v Jugoslaviji naj bi bila ustanovljena 13. oktobra, na dan varčevanja. Gre za banko drobnega gospodarstva, ki naj bi jo ustanovili v Splitu, ustanovitelji so podpisali 180 pogodb z organizacijami in 150 z obrtniki. Tudi poslovneži in zdomci pa so na njen račun vpisali 2,5 milijona zahodnopenskih mark. Član banke lahko postane vsak, ki bo ob vpisu vložil najmanj 50 milijonov dinarjev. Vendar pa se pri ustanavljanju prve mesečne banke, mora imeti najmanj 5 milijonov dolarjev kapitala, še zatika, saj v Združeni banki Hrvaške ne skrivajo strahu, da se ne bi nekatere njihove poslovne banke izločile in zato sprožajo razprave.

V Sloveniji kmalu zadružna kmečka banka

Še letos naj bi bila v Sloveniji ustanovljena zadružna kmečka banka, kakšno je zdaj delovno ime banke, ki naj bi začela poslovali 1. januarja prihodnje leto. Delovala bo kot delniška družba, ustanovile pa jo bodo zadružne organizacije, ki naj bi bile 51 odstotni lastnik, delniški delež pa naj bi bil 49 odstoten. Že do konca oktobra letos naj bi bilo prodanih za najmanj 20 milijard dinarjev delnic, mesec dni naj bi tako imela Narodna banka Jugoslavije časa za premislek, bo dala dovoljenje za poslovanje banke ali ne, sredi decembra pa naj bi bila skupščina banke.

ureja MARIJA VOLČJAK

Rezultati gospodarjenja še vedno inflacijsko napihnjeni

V težavah je zdaj Tekstilindus

Kranj, 23. septembra - V težavah je nekaj manjših delovnih organizacij, problemi pa se vse bolj zapletajo v Tekstilindusu, Telekom (bivša Telematika) pa ob polletju ni imela izgub. Polletne rezultate gospodarjenja je potreben jemati z rezervo, saj so še vedno inflacijsko napihnjeni, zato je še vedno moč prikazati zamišljeni poslovni rezultati.

Kdovje kakšne vrednosti torek poročilo o polletnem gospodarjenju, ki ga je brez velike razprave sprejel kranjski izvršni svet, nima, na kar je posredno opozorila Vida Prinčič-Gorjanc, predsednica občinskega komiteja za planiranje, gospodarstvo in družbene de-

javnosti, ko je opozorila, da je bil obračunski sistem sicer spremenjen, vendar je v izvedbeni obliki še vedno inflacijski. Ob polletju je bilo torek še vedno moč prikazati zamišljeni poslovni rezultat in nemara so marsikje skrili slabe rezultate, bolje rečeno izgubo.

Izgube predstavljale 2 odstotka, akumulacija pa 0,9 odstotka prihodka

Telekom ob polletju brez izgub

Kranj, 23. septembra - Poleg drugih razlogov tudi velika zadolženost kvarji poslovni rezultat Iskre, ob polletju je imela akumulacija le 0,9 odstotni delež v celotnem prihodku, izgube, ki so znašale 215 milijard dinarjev, pa 2 odstotnega. Razveseljivo je, da je bil Telekom (bivša Telematika) ob polletju brez izgub in sanacijski ukrepi torek naposled le prijemajo.

Iskrine izgube so se ob letosnjem polletju z Gorenjsko, kjer je bila bivša Telematika tradicionalni izgubar, preselile v druge Iskrine tovarne. Znašale so 215 milijard dinarjev, od tega v Mikroelektroniki 12,5 milijarde, Elementih 40,3 milijarde, Delti 67,5 milijarde in Avtomatiki 85,3 milijarde dinarjev.

Zaradi sprememb obračunskega sistema dohodkovne in finančne primerjave s preteklim letom ne povedo veliko,

spodbudneje nagrajevajne, z novo, poslovno organiziranostjo Iskre pa naj bi jih spodbujali tudi k t.i. notranjem podjetništvu.

Izvoz je svetla točka Iskrinega letosnjega poslovanja, zbrane imajo že osem mesečne, ne le polletne podatke. V osmih mesecih je izvoz znašal 185 milijonov dolarjev, od tega konvertibilni 146 milijonov dolarjev, klirinški pa 40 milijonov dolarjev. Uvozili so za 120 milijonov dolarjev v pokritost je bila tako 154 odstotna. Izvoz na razviti zahod je v primerjavi z enakim lanskim razdobjem porastel za 16 odstotkov, v deželi SEV pa za 5 odstotkov.

M.V.

dinarjev izgube na substanci. Že seznam torek pove, da lahko velik vprašaj potegnemo ob poslovanje Tekstilindusa, ki je izredno zadolžen in ki se otepata s hudo nelikvidnostjo, že nekaj časa pa je moč slutiti, da utegne kmalu postati največji kranjski problem. Po besed

KRATKE Z GORENJSKE

Slavnostna seja in priznanja na Kokrici - Med številnimi prireditvami ob koncu prejšnjega in minulega tedna je bila v petek zvečer v počastitev praznika krajne skupnosti Kokrica v kranjski občini tudi slavnostna seja skupščine krajne skupnosti. Predsednik skupščine Mladen Mihalac je v svečanem govoru poudaril, da so v zadnjem obdobju v krajne skupnosti zabeležili dva pomembna uspeha na področju telefonije in informatike. Zgradili so namreč kabelski informativni sistem, na katerega je zdaj v vseh naseljih že priključenih več kot 600 gospodinjstev, število telefonskih priključkov pa se je v akcijo v krajne skupnosti povečalo za 300 in jih je zdaj skupaj okrog 750. Samo ti dve pridobitvi sta to krajne skupnosti uvrstili med najbolje "opremljene" v državi. V prihodnje pa jih na Kokrici oziroma v krajne skupnosti čaka še urejanje javne razsvetljave, razširitev pokopališča in obnova doma. Na seji so za uspehe v minulem letu podelili tudi priznanje folklorni skupini in Sašu Zupanu, ki folklorno skupino vodi. - A. Ž.

Dan prosvetnih delavcev radovljiske občine

Žagarjeve plakete sedmim izbrancem

Radovljica, 18. septembra - V petek so imeli radovljški vzgojitelji in učitelji svoj dan. Na večerni slovesnosti v Grajskem dvoru so med drugim podelili tradicionalne Žagarjeve plakete za leto 1989 petim izbranim posameznikom ter dvema tovarnama.

Plakete so prejeli: Katarina Knaflič, učiteljica razrednega pouka v Osnovni šoli prof. dr. Josipa Plemlja Bled, Janko Pfajfar, predmetni učitelj zemljepisa in zgodovine v Osnovni šoli F. S. Finžgarja v Lescah, Nataša Dmitrovič, specialna pedagoginja v Zavodu Matevža Langusa Kamna gorica, Marjeta Preželj, vzgojiteljica in vodja dislociranega oddelka VVO v Bohinjski Bistrici in Niko Rupel, profesor slovenskega jezika v Srednji šoli gostinske, turistične in ekonomsko usmeritve Bled. Za tesno povezano z šolami sta prejeli plaketo tudi tovarna Verig Lesce in Iskra Mehanizmi Lipnica.

H. J.

V sadovnjaku Resje pri Podvinu

Začetek obiranja in prodaje

Podvin, 16. septembra - V sadovnjaku Resje pri Podvinu bodo v četrtek, 21. septembra, začeli obirati in prodajati sadje. Kot je povedal vodja sadovnjaka Tine Benedičič, je pridelek zaradi ugodnega vremena v zadnjih tednih zorenja boljši, kot so pričakovali. Za kilogram prvorstnega sadja bo treba odšteti od 10.000 do 14.500 dinarjev (odvisno od sorte), za drugorazredno pa od 7.000 do 10.000 dinarjev.

C. Z.

Kmečki praznik pod Storžičem

Prireditev za različne okuse

Bašelj, 17. septembra - Da neka prireditev uspe, mora biti izpolnjenih več pogojev. Turistično društvo Bela-Bašelj, predvsem pa prizadevni Bašljani, ki so minuli konec tedna pripravili v dolini Belice v Bašlju že tradicionalni Kmečki praznik pod Storžičem, so izpolnili vse. Kar zadeva vreme, je bilo v nedeljo kar pogosto slišati, da imajo Bašljani srečo in da predsednik društva ni zaman ime Srečko. Kot se je pokazalo, je bila prireditev tudi dovolj vabliva, saj se je ob brunarici v dolini Belice, kjer je bil letosni kmečki praznik, zbral veliko število ljudi. Nekateri so uživali že ob tem, da so zrli v mogočni Storžič, dihalo svež zrak in poslušali žuborenje Belice, ki v svojem zgornjem toku še zasluži ime, kakršno ima. Drugi so prisluhnili oktetu s Trstenika, harmonikarju Radu, gostu in povezovalcu programa Kondija Pižornu, ki je nastopal tudi v vlogi "domačega Janeza" in "Jaka Probestifta", si ogledali nastop folklorne skupine s Kokrice... Tretji so prišli na kmečki praznik zaradi "obujanja" starih kmečkih del in navad, predvsem pa zato, da so videli, kako so včasih podirali dreve in spravljalni seno s planin nad Bašljem. Nekateri so uživali v zabavnih igrah (žaganjan, klaster, kegljanje za 100 kilogramov težkega prasiča itd.), ob plesu in glasbi, za katero je odlično skrbel ansambel Nagelj, ob ogledovanju tropa haflingerjev, ki so se palili v bližnjem bregu, ob okusno pečeni ovčetini in srnjakovem golažu...

Bašljani, ki so se tudi tokrat izkazali kot spretni organizatorji, bodo čisti izkupiček prireditve (podprt sta jo pokrovitelji Šiviljstvo Klakočar s Srednje Bele in GKZ-TZO Sloga Kranj) namenili za nadaljnji razvoj turizma v Bašlju. Denar, ki so ga zaslužili na prejšnjih prireditvah, bogato pa so ga uplemeniti še s prostovoljnimi delom, so porabili predvsem za urerite smučišča in brunarice.

C. Z.

Registracija traktorjev

Podnart - Pri domu AMD v Podnartu bo v četrtek, 21. septembra, od 7.30 do 16.30 redna letna registracija traktorjev za lastnike iz Lipniške doline ter krajane iz krajne skupnosti Ljubno in Brezje. Tehnične pregledne bodo opravljali strokovnjaki Alpetourovega tozda Avtoservis Bleda. (cr)

ureja ANDREJ ŽALAR

Praznik v Podljubelju

Letos TV pretvorniki, ob letu telefoni

Podljubelj, 18. septembra - S svečano otvoritvijo RTV pretvornikov v soboto popoldne na Kršiču in potem družbenim srečanjem krajanov v domu družbenopolitičnih organizacij, kjer so hkrati podelili pokale in medalje za najboljše na tekmovanju v streljanju z zračno puško in v odbojki, so v krajne skupnosti Podljubelj sklenili letošnje praznovanje krajne praznike. Športna tekmovanja v streljanju in odbojki so bila že prejšnjo soboto in nedeljo, v torek pa so imeli gasilci tudi sektorsko gasilsko vojo. Na sobotnem srečanju pa so ob igranju ansambla Blekato za veselo razpoloženje pripravili tudi kegljanje za srno in streljanje z zračno puško.

Sobotna uradna predaja RTV pretvornikov je za krajane v krajne skupnosti Podljubelj pomenila svojevrstno delovno simboliko in uresničitev več kot desetletne želje, da bi tudi v tej dolini lahko spremljali televizijski program. Še lani ta čas je v dolini oziroma v krajne skupnosti le slabih deset odstotkov vseh gospodinjstev lahko gledalo zelo slabo sliko prvega ljubljanskega TV programa. Zdaj pa skoraj vsi v krajne skupnosti lahko spremljajo tri TV programme in sicer prvega in drugega ljubljanskega ter prvega zagrebškega.

"**Za izgradnjo velige treh pretvornikov smo se sporazumeli oktobra lani, ko je bilo odločeno, da so za uresničitev tega programa trije investitorji in sicer RTV Ljubljana, krajne skupnost in SO Tržič," je povedal predsednik sveta krajne skupnosti Jože Hladnik. "Mila zima in izredna zavzetost vseh krajanov v zahtevnih delovnih akcijah sta pridomogli, da smo potem že sredi leta letos pretvornike poskusno vključili in na televizorje dobili sliko treh programov. Ko smo pred praznikom razmišljali o podelitvi priznanj za delo in uspehe v minulem obdobju, smo ugotovili, da brez volje in zavzetosti vseh, danes v krajne skupnosti ne bi imeli tega, kar imamo. Zato tokrat velja zahvala in čestitka vsem, še posebno pa skupščini občine in tudi Kompasu, ki je pomagal pri naši akciji."**

"Krompirjev praznik" v Gradu pri Cerkljah**Nagrade za trikrat Naj...**

Grad pri Cerkljah, 17. septembra - Zares nismo pričakovali, da bo ideja Cirila Zupina iz Okrepčevalnice na vasi v Gradu 14 pri Cerkljah imela tolikšen odziv. V nedeljo smo ocenjevali gorenjski krompir 28 pridelovalcev iz različnih krajev v kranjski občini.

Osemindvajset pridelovalcev je poskrbelo za precej bogato krompirjevo razstavo....

Pridelovalci krompirja iz vasi pod Krvavcem pa tudi iz Žabnice, Bitenj in še nekaterih krajev v kranjski občini so v nedeljo poskrbeli za zares lepo razstavo najrazličnejših primerkov gorenjskega krompirja; tako po teži, obliki oziroma uporabnosti in tudi po zanimivih idejah. Ideja Cirila Zupina je prav gotovo uspela in morda bo priporogla, da se bo našel tudi primerek za knjigo rekordov. Sicer pa je pobudo pozdravil tudi predsednik (strokovne) komisije dr. agronomije Miloš Kus iz KŽK Kranj, v kateri smo bili tudi Vladimir Jerman, urednik revije Moj mali svet, novinarica Kmečkega glasa Nada Podlogar in avtor tega zapisa.

Razstava najrazličnejših vrst krompirja, ki so jo popestrile tudi debele repe, buče, nena-

vadno velik hren in gobice, je bila nared za komisijo in kasnejne popoldne za številne obiskovalce ob 14. uri v posebni sobi Okrepčevalnice na vasi.

V komisiji nismo imeli ravno lahkega dela, da smo podelili devet nagrad in sicer tri za najtežji krompir s pravilno obliko, tri za najtežjega in hkrati nenačadno oblikovanega in tri za najbolj zanimivo idejo pridelovalca. Slednje tri nagrade je podelil Gorenjski glas in sicer polletno brezplačno naročino Gorenjskega glasa, knjiga Črtomira Zorca Po Prešernovih stopinjah in spominski svitnik kot tretjo. Šest nagrad (dvakrat po tri) pa je podelilo uredništvo revije Moj mali svet.

V skupini najtežjih in pravilno oblikovanih krompirjev je osvojil prvo mesto Stane Plevel.

Ozimnica za upokojence - prva nagrada Gorenjskega glasa za Staneta Bobnarja

Na tekmovanju z zračno puško so bili pri moških najboljši Tine Nemeč, Milan Karba in Franc Janc (mlajši); pri ženskah pa Marija Polajnar, Marija Ahacič in Mojca Polajnar. V odbojki pa so zmagali veterani Podljubelja (Kraščev, Homan, Meglič, Hladnik, Marn, Golmajer in Mučič) pred domaćimi mladincami in gosti iz SD Ljubno. V sektorski gasilski vaji minuli torek pa so domaći gasilci skupaj z gasilci Tokosa in BPT v 12 minutah "pripeljali" vodo pol kilometra daleč in moralni pri tem "premagati" 150 metrov višinske razlike...

Zdaj se nameravajo lotiti še telefonije. Prostor za centralo že imajo...

telefonijo. Vem, da ne bo lahko, vendar sem precej trdno prepričan, da nam bo uspelo," pravi Andrej Lindav, ki je zaposlen v Živilinem bifeju v Podljubelju in se na ta način vsak dan srečuje z domaćini.

A. Žalar

Prvo nagrado za najtežji krompir pravilne oblike pa je dobil Stane Plevel...

Prijetno in veselo je bilo še celo popoldne pri Cirilu v Gradu. Na harmoniko sta igrala Franc Frantar iz Grada in 7-letna Saša Ropret, Damjan Stern pa na kitaro. Stane Plevel, ki je dobil prvo nagrado za najtežji krompir, pa je povedal: "Avtoprevozniki sem in čeprav nimam nič svoje zemlje, že šest let pridelujem krompir. Za letošnji pridelek sem dobil seme pri KŽK Kranj. Rad delam in dobesedno z ljubezno pridelujem krompir. Žal pa (menda ker nimam svoje zemlje) klub dvakratni prošnji še vedno nimam statusa kmeta. "Oblast" pravi, da mi ne pripada, čeprav sem član zadruge..." Pa Stane ne misli odnehati. Se naprej bo prideloval krompir; pa tudi podobna prireditve bo najbrž spet pri Cirilu Zupinu čez leto dni...

A. Žalar

Slike: G. Šink

Sklad za slovensko kulturo

DRUGAČEN VETER V KULTURNIH JADRIH

Od februarja letos imamo pri nas sklad za slovensko kulturo, ustanovilo ga je predsedstvo skupštine Kulturne skupnosti Slovenije. Namen sklada pač ni, da bi ga imeli še za eno dodatno vrečo, v kateri naj se zbira denar za kulturo, nikakor ne. Pač pa je njegova naloga pripravljati takšne kulturne programe, s katerimi lahko slovenska kultura postane tudi izvozno zanimiva. Kaj pomeni ta ekonomski besednjak v skladu za slovensko kulturo, razlagata tajnik Kulturne skupnosti Slovenije Marjan Gabrijelčič.

Izvozno zanimivi kulturni programi, management v kulturi - sliši se kot pogovor v Gospodarski zbornici. Kaj to pomeni?

»V zgodovini, pa tudi danes velja enako, da v razviti svet ali če rečemo v Evropo 92, lahko vstopamo praktično le skozi kulturna vrata. Na vseh ostalih področjih smo prav gotovo v podrejenem položaju - od industrije do turizma. V kulturi pa smo dovolj originalni, zanimivi, prodorni in strokovni. Vso zgodovino nas je kultura nekako ohranjala, povezovala z razvitim svetom. Zato je dovolj žalostno, da smo bili v Sloveniji vsi, tudi politika, prema pozorni do kulture, ki je pravzaprav poceni, pomeni pa veliko.«

Sedanji družbeni razvoj pa nas sili v drugačna razmišljajna, v drugačen odnos do vsega, tudi kulture. Prav je, da smo na spremembe pripravljeni.«

Izdvojiti se, pokazati se svetu, identificirati se s pomočjo kulture - to je nekaj povsem razumljivega za velike in tudi za majhne narode. Kaj lahko Slovenci dosežemo s tem?

»Prav gotovo nas v svetu ne poznajo tako dobro, kot si radi predstavljamo. Veliko bolj smo zaverovani sami vase kot imamo razlogov za to. Pogosto se pojavljamo pod imenom Jugoslavija, kar je seveda razumljivo. Prav gotovo ne gre za to, da bi s slovensko kulturo prehiteli prodor jugoslovanske kulture v svet. Gre le za to, da moramo tistim vsebinam, ki so v bistvu neprecenljive vrednosti in svetovno zanimive, odpreti vrata v svet na primeren način. S tem odpiramo vrata tudi jugoslovanski ne le slovenski kulturi. Poudarek pa je seveda na slovenski.«

Naše razmišljjanje

STRAH PRED NOVIM, ALI KAJ DRUGEGA

Nenavadno dolgo se v Sloveniji ustanavljajo medobčinski strokovni svetovalni centri, ki jih Zveza kulturnih organizacij Slovenije pripravlja kot primerno obliko enotnega izobraževanja, organiziranju skupnih kvalitetnih prireditiv in še marsičesa drugega na področju kulturnega ljubiteljstva.

Vrst posvetovanj je že mimo, toda kaže, da niti zadnje, ki je bilo konec minulega tedna v Kranju, še ne bo popolnoma zbrisalo dvomov, pomislov ali pa morda celo strahu pred to novo obliko organiziranosti. Doslej ni pomagal niti vzorčni kranjski model, ki ga je Matevž Oman posebno predstavljal po slovenskih občinskih ZKO, marsikdo pa si je delo kranjskih organizatorjev ljubiteljske kulture ogledal kar na licu mesta. Res je v Kranju svetovalni center nastal brez posebnih porodnih krčev, ki zdaj mučijo ostale slovenske organizacije. Ugledna skupina strokovnjakov z več področij kulturne dejavnosti je brez posebnih težav lahko takoj sprejela model organiziranosti, še posebej zato, ker so Kranjčani pravzaprav že nekaj časa tako tudi delali: na Gorenjskem že nekaj časa ne poznajo občinskih meja, kadar gre za strokovno izobraževanje mentorjev, za skupne prireditive in podobno.

Počasnost in nezainteresiranost drugod po Sloveniji, razen v mariborski in koprski regiji, kjer so svetovalni centri tik pred ustanovitvijo, pa je tudi po svoje razumljiva. Nekatere občinske ZKO se borijo celo z obstojem, da ne govorimo o slabih ali celo nikakršnih strokovnih kadrovskih zasedbi v nekaterih organizacijah ljubiteljske kulture.

Nekje povezujejo novo organiziranost s finančnimi problemi, strahom že zaposlenih delavcev pred spremembami, itd. Tako razmišljanje je še najbolj podobno namišljenemu strahu, da zdaj, ko ukinjamo sise za kulturo, pa kulture tudi več ne bo.

L. M.

Novoustanovljeni sklad torej ne bo skrbel le za promocijo slovenske kulture v svetu.

»Sploh ne, nacionalno pomembne kulturne vsebine je treba predstaviti in z njimi vstopiti v svet na drugačen način. Za delovno skupino v okviru sklada sem pripravil metodologijo celovite obdelave posameznega nacionalno pomembnega projekta. Na primer Plečnik je nazorno pokazano, kako naj bi se tega lotili. Seveda je seznam pomembnih projektov obsežen, saj v slovenski kulturi izstopa na primer slovenska dramatika s trenutno najboljšim ansamblom Slovenskim mladiščkim gledališčem, potem je tu slovensko gotsko stensko slikarstvo, panjske končnice kot edinstven primer v evropski in svetovni kulturi in še in še.«

Plečnikova razstava je ponesla sloves slovenske arhitekture po svetu, toda prinesla ni kakšnih posebnih rezultatov. Zakaj?

»To je bil primer, kako se z nacionalno pomembno vsebino ne sme delati v sodobnih pogojih trženja. Iz naše kulture moramo potegniti nekaj več, ker je več tudi vredna, ne samo v materialnem pomenu, tudi moralnem. To so stvari, ki nas postavljajo v ta svet. Plečnik, ki v njegovo arhitekturo bi morali uveljavljati drugače. Metodologija, ki jo predlagamo v spremem skladu za slovensko kulturo, temelji na koordiniranem delu ogromnega števila takoj institucij kot posameznikov. Če ostanem na primeru Plečnika - veliko dela za ta projekt sodi že v naravo dejavnosti nekatere institucij, na primer Arhitekturnega muzeja. Le za drugačen pristop gre, kar pa seveda ne pomeni, da bi bilo treba v projekt že v osnovi vlagati veliko denarja.«

Kako pa bo urejeno financiranje sklada?

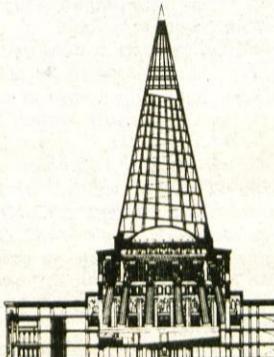
»Vsak projekt bi se v skladu sam financiral. Začetek bi seveda omogočila Kulturna skupnost. Vendar pa je treba računati s tem, da bi se projekt osamosvojil, prinašal nekaj denarja, ki bi ga uporabili za pripravo in start naslednjega projekta. Sklad bi postal le nekakšen usmerjevalec zadev, stvari naj bi finančno tekle same.«

Ste načrtovalci te novosti razmišljali kaj o tem, da bi

utegnilo pri vsem tem biti tudi kaj utopičnega?

»Ne. Posamezne stvari, ki jih prinaša predstavljena metodologija, se v slovenski kulturi že dogajajo, žal še ločeno drugač. Če bi jih povezali, združili, organizirali, bi dobili sistem, ki bi omogočal lastno reprodukcijo brez posebnih družbenih sredstev, celo dobitek.«

Kdaj naj bi dobili prvega od načrtovanih programov?

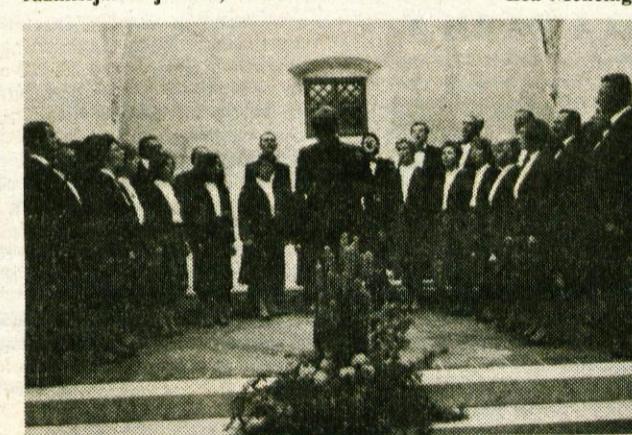
 Plečnikov načrt za Skupščino SR Slovenije

Drugo je seveda neposredni management - vizualna sredstva, filmi, katalogi, itd. Vse to so stvari, ki jih v kulturi doslej še nismo dovolj razvijali niti dovolj poznali. Izkušnje nastaja, jajo recimo s kitajsko razstavo in zdaj z obletniko slovenske fotografije.«

In kje je tu izvozna dimenzija?

»Težava je v tem, ker še nismo ljudi, ki bi znali določen projekt po predlagani metodologiji izpeljati. Enostavno nismo tako šolanih managerjev, v kulturi pa sploh ne. Načrti, o katerih je govor, pomenijo v bistvu managerski poseg v slovensko kulturo, toda v pozitivnem pomenu besede. V tujini imajo nekajmesečne tečaje take vrste, morda ne bo takoj velik problem najti enega ali dva, ki bi ju to zanimalo. Gre pa seveda za ljudi s širokim razgledom po slovenski kulturi in z veseljem do takšnega organizacijskega dela. Lokacija? Verjetno v Cankarjevem domu, kjer o tem že največ razmišljajo. To je v našem sistemu nekaj novega, toda razvoj je pokazal, da v tem je prihodnost. Zahtevnost je sicer velika, končno gre pri teh projektih za interdisciplinarno in interinstitucionalno povezave - od gospodarstva, kulture, politike itd. - in ne vidim razlogov, da tega v Kulturni skupnosti ne bi mogli izpeljati. Gre res za pionirski korak tudi v jugoslovenskem okviru, toda lahko, da bodo tudi drugod od sedanjih enodimensioinalnih povezav kulture z gospodarstvom prešli sčasoma k mnogostranskemu, celovitemu pristopu v kulturi.«

Lea Mencinger

Kranj - Konec minulega tedna je Obrtniški moški pevski zbor Kranj gostil svoje pevske kolege iz Artegne (Retenje) v Furlaniji - mešani pevski zbor Panarie (Mentrga) pod vodstvom zborovodja Tonija Colusa. Furlanski zbor je z nastopom v gradu Kieselstein vrnil obisk kranjskim pevcom, ki so pri njih gostovali v preteklem letu.

Pevski nastop obetih zborov je razveselil s svojim petjem žal maloštevilno občinstvo, ki pa je v lepem večeru hvaležno nagradilo s ploskanjem vsak pevski nastop. Furlanski pevci so razen v Kranju gostovali tudi na Bledu. Sicer pa so nastopali že v Avstriji, Švici, Franciji, Belgiji, Grčiji, Španiji in še kje.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je še nekaj dni odprta razstava slik akad. slikarja Daniela Demšarja, v petek, 22. septembra, pa odpirajo razstavo slik in grafik Izidorja Jaloveca.

V Mestni hiši je na ogled razstava Gorenjski kraji in ljudje v fotografiji IV. - obdobje po drugi svetovni vojni.

V galeriji Kavka razstavlja slike Matevž Škušca.

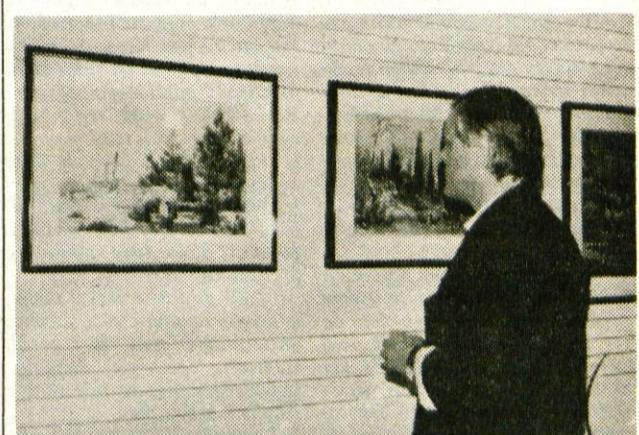
JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slih s slikarske kolonije Vrata '89. V Kosovi graščini razstavlja Daniel Demšar.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je na ogled razstava fotografij na temo Kraške diagonale, razstavlja Jaro Miščevič, član foto kluba Tržič.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja odpirajo jutri, v sredo, ob 19. uri razstavo slik Tuga Sušnika.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši so na ogled dela nastala na tradicionalnem Ex tempore.

DOMŽALE - Jutri, v sredo, ob 19. uri v Likovnem razstavišču odpirajo razstavo risb in akvarelov Bogdana Potnika.

Kranj, septembra - Do 29. septembra bo v Galeriji GABI na Vodopivec ulici v Kranju (na Mohorjevem klancu) še odprta razstava akvarelov znanega kranjskega slikarja Ljuba Ravnikarja. Razstavo so pripravili v okviru praznovanja krajevne skupnosti Kranj - Center, kjer je ta znani slovenski krajinar živel po povojski let pa vse do svoje smrti 1973. leta. Tokrat so ljubiteljem Ravnikarjevih akvarelov predstavljeni motivi z otočka Stenjaka. - Foto: D. Dolenc

RAZSTAVA EX TEMPORE SELCA 89

Škofja Loka - Včeraj zvečer so v galeriji ZKO - Knjižnica v prostorijah Knjižnice Ivana Tavčarja odprli razstavo slikarskih del nastalih na likovni prireditvi Ex tempore Selca 89.

Razstava, na kateri sodelujejo slikarji iz škofjeloške občine, se občinstvu predstavlja že tretjič. Dela, nastala na likovnem srečanju junija letos, so bila na ogled že v Iskri Železni ter v Domu Svobode v Žireh. Slike je za razstavo izbral Andrej Pavlovec. Na razstavi sodelujejo s svojimi deli: Lojze Tarfila, Franc Rant, Štefan Bertoncelj, Mimi Kajzar, Vinko Podobnik, Edi Sever, Mirko Polajnar, Matevž Jenšterle in Stane Zgaga.

PLESNI STUDIO VABI

Kranj - V tem tednu se vsi, ki se zanimajo za ples, lahko vpišejo v tečaje, ki jih za novo sezono pripravlja Plesni studio pod vodstvom pedagoškega vodje Nataše Bregant - Možina pri Zvezni kulturni organizaciji Kranj. Vsi tečaji bodo v gradu Kieselstein, na Tomšičevi 44, kjer tudi vpišujejo vsak dan do 14. ure, ob sredah pa tudi do 16. ure. Prijave sprejemajo osebno ali po telefonu na številko 21 - 135. Plesni tečaji za cicibanje, pionirje in mladino se bodo začeli v ponedeljek, 2. oktobra, po naslednjem razporedru.

Ponedeljek - od 16.30 do 18. ure skupina mlajših pionirjev (od 8 - 10 let) od 18.30 do 20. ure skupina Nova in mlajše mladinke

od 20. do 21. ure klasični balet pod vodstvom Janeza Mejača

- od 13.30 do 15. ure starejši pionirji (od 11 do 13 let)

od 15. do 16.30 ure skupina Nova

- od 14.30 do 16. ure mlajši pionirji

od 16.30 do 17.15 cicibani I. skupina

od 17. do 18.15. ure cicibani II. skupina

od 18.30 do 20. ure mlajše mladinka pod vodstvom Klavdije Debelak

- od 10.30 do 12. ure pionirji dopold. skupina od 18.30. do 20. ure klasični balet - Janez Mejač

- od 13.30 do 15. ure starejši pionirji

od 15. do 16.30 ure skupina Nova

ureja LEA MENCINGER

Torek

Sreda

Četrtek

Petek

PREJELI SMO**VPLIVI IN POSLEDICE PREVISOKIH CEN**

Trdim, da so cenovne razlike blaga, izdelkov in storitev, ki so nastale v letih 1986/87 odločilno vplivale na poslabšanje mednarodnih odnosov, ker so gospodarski odnosi temelj vseh odnosov; politična razhajanja je namreč lažje usklajevati zaradi njene spremenljivosti in prilagodljivosti. Sedanje kritike o neupravičenem vmešavanju politike v preteklem obdobju so le deloma točne. Včasih, ko ni nihče odgovoren za svoje delo, se najde tudi med nepolitiki kvazistrokovnjaki, ki jim uspe prepričati politike in navdušiti ljudi za določen projekt, tem lažje, če je podprtanjena še nacionalna komponenta.

Posameznikom ali skupinam takih »strokovnjakov« je uspelo premagati vse ovire na poti do izgradnje tako imenovanih političnih tovarn, predvsem zato, ker so imeli podporo vplivnih nacionalnih politikov. Večina teh tovarn so in bodo ostale kronični izgublji, nekaj pa jih sploh ni začelo redno obravati, ker jim za uspešno proizvodnjo manjka najmanj eden od osnovnih pogojev: cenena surovin, energija, delovne navade in tržišče. Tudi v Sloveniji imamo nekaj takih tovarn, čeprav jih v kritikah, namenjenih drugim, ne omenjam. Navzlic krizi pa razmišljamo celo o novih, npr. izgradnja nove rafinerije v Lendavi. Šele po izgradnji pa se bo ugotovljalo, da je za normalno obravvanje potrebno zgraditi še kakšen naftovod in skladišča, za preskrbo tržišča pa marsikje nove ali posodobljene ceste in transportna sredstva. Ali ne bi bili cenejši uvoženi destilati, ali pa nabava iz drugih jugoslovenskih rafinerij, ki zaradi predimensionirane in pomanjkanja suravin ne delajo s polno zmogljivostjo?

Podobno kot omenjeni načrti je v glavah strokovnjakov in odgovornih voditeljev nastal načrt slovenske cenovne politike. Tudi tanj so se politiki opredelili brez zadružkov, pa tudi javnost mu ni nasprovala, čeprav so bili nekateri ugovori predvsem od potrošnikov. Njegova temeljna predpostavka je bila, da bo takšna cenovna politika pripomogla

vno stopnjo in davkom na promet.

Tudi zbiranje sredstev za razvoj v proračun (razvojni dinar) ima v sedanji obliki predvsem inflatorični učinek, ker je prispevok vkalkuliran v cene izdelkov, ki so namenjeni vsem Jugoslovnom. Če pa nekatera podjetja ponujajo svoje izdelke (belo tehniko) trgovcem iz drugih republik ceneje, tako ravna zaradi konkurenco, kar še povečuje zmedo in dokazuje neenotnost jugoslovenskega trga. Nekateri slovenski izdelki imajo torej kar tri različne cene: izvozna je praviloma najnižja, najvišja pa je namenjena slovenskemu potrošniku.

Slovenska blagovna menjava se je zaradi zaprtosti jugoslovenskega trga zmanjšala kljub povelenemu izvozu, kar siromaši narodno gospodarstvo, ki ima vedno večje težave pri financiranju družbenih dejavnosti.

Iz navedenega v vseh pismih ni težko sklepati, da so sedanja inflacija in gospodarske težave posledica pred leti sprejete napacne cenovne usmeritve slovenskega vodstva, ki bi moralo zanje tudi odgovarjati. Krivično je dolžiti za sedanje razmere starejšo generacijo, ki ji pripadat tudi sam, in njenim voditeljem,

ki so za tisti čas in pogoje dovolj storili, tudi s samoodgovodanjem, čeprav so delali tudi napake. Občutne smo začeli zaostajati pred leti, ko smo razdrobili pristojnosti in porabili tuja posojila, kulminacijo krize pa je povzročilo izvajanje zaplotniške cenevne politike.

Stane Rakovec
Slap 23, Tržič

NARAVNO BOGASTVO

V radovljških občinih, na desnem bregu Save, med Kamnogorico in Kropo, nadve lepem jeleniškem pobočju nastaja velika rana, ki se jo opazi že iz daljave. Nekateri ji pravijo »rakasta zajeda«, ki napada prelepo zeleno pobočje Jelovice.

Cestno podjetje Kranj tam neusmiljeno zajeda v grči, iz katerega predeluje mleto kamenje za svoje potrebe.

Veliki odkriti del se vzpenja v višave Jelovice, ves je izsekani, popolnoma gol. A ni še dosti tega! Poseg se nadaljuje naprej v desno stran. Ljudje se sprašujejo? Kdo je lastnik naravnega bogastva? Kje so merodajni v občini in republiki, da vse to pustijo? Kje je ustavljena organizacija

»Zelenih«, da pusti kaj takega? Nikogar ni, da bi uspel vsaj z omejitvijo preprečiti to grozno uničevanje narave.

Ali bodo neusmiljeni zajedali narave dali že nam ali našim potomcem za vedno na tem delu opustošeno in admirajočo Jelovico?

Ali bomo tudi enkrat gorsko jezero, ki zbira pitno vodo in jo neoporečno daje kot hrano celotnemu prebivalstvu Lipniške doline za vedno izgubili? Ko bodo skale admiranate stran, bo za rešitev prepozna!

Gozdne površine so izsekane. Divjad, ki je prav tam imela svoja skrivena bivališča, se je moral umakniti. Če bo tako slo naprej, bo lovski bratovščina čez leta samo se na slikah lahko gledala prelepo zeleno naravo.

Ničkaj lepše pa ni na drugem delu — bližu Krope, a ne tako vidnem. Tam vrtja, minira in odvaja Vodna skupnost Slovenije.

Težki tovornjaki, ki prevajaže te survine iz obet kamenolomov, vozijo od jutra do večera, dan za danem. Nihče od tega pridobljenega materiala ne plača nič. Od tega ne dobijo ne krajevne skupnosti in ne občine. Niti za obnovo cest in opornih zidov nihče nima denarja.

Že po tako slabih cestah, kot so prav v teh krajinah, je promet že skoraj nemogoč, odgovor za obnovno pa je: ni denarja.

Krajani v teh krajih pa misijo nekoliko drugače. Tisti, ki cesto najbolj uničuje, naj za neno obnovno tudi največ da!

Ceste so bile narejene za vprežna vozila (makadam), nato so se protiprašno asfaltirale in na mnogih mestih je bilo vsega konec. Sedaj pa težki tovornjaki s prikolico vozojo po njej od jutra do večera, vse skače in ropota, ko se pelje po njej, na rob cestiča se na ozkih predelih nihče ne umakne, saj se boji nesreče, ko je cestiček počeno in pogrenjeno. Srečevanje na ozki in vijugasti cesti je že kar umetnost za voznike. Po tej cesti pa ne poteka samo motorni promet, ampak hodijo po njej tudi otroci, ki obiskujejo šolo v Lipnici.

Največ, kar se na cesti naredi, je sem in tja, da se zakrapajo večje udarne lame. Da se postavi kakšen novi znak za omejitev hitrosti, ki pa ga prav skoraj nihče ne vogni, saj se boji nesreče.

Veliko je bilo že o vsem tem napisanega in dogovorenega, a je vse ostalo samo na papirju in pri »nekaterih« še v spominu. Prav po jugoslovensko! Nekaj se dogovorimo, prav nasprotno našrimo.

Marsikdo bo ta prispevki prebral, pa si bo odgovoril, ali omenjena uporabnika, kje pa naj dobimo te surovine? Ali, kje pa dobiti denar za obnovno cest?

Kot nestrokovnjak za materiale bi mu odgovoril: Na Krasu je že sedaj vse golo. Tudi tam ga pridelujejo za svoje potrebe. Skribi vseh Slovencev bi morale biti za vso Slovenijo vsaj približno enake. Kaj bomo kje dobili kot naravno bogastvo, koliko bomo uničili zeleno naravo, koliko bo vse to stalo itd., bi se morali varuhu narave ter potrošniki dogovoriti na republiški ravni v prid čimmanje škode za naravo.

Na koncu tega prispevka bi napisal le še to, da si bodo moralni »Zeleni«, če bo tako slo naprej, bo lovski bratovščina čez leta kmalu zamenjati barvo. Naš bočni rod pa bo živel v pečinah skalnatih pobočij, se jezil na prednike, ter iskal lepa zelena pobočja gozdnih dreves kje drugod.

Valentin Šparovec
Kamna gorica 4

ŽIVLJENE GEOMETRIJSKE TAROT TAPISERIJE

V izložbenih oknih Elitinega Modnega salona v Kranju se ponuja priložnost videti (ali se dogovoriti za nakup) Geometrijskih tarot — kart v obliki tapiserij, kar prav gotovo predstavlja posveti izviren pristop tej pradavni, sicer že tolkokrat in na toliko načinov oživljeni simboliki. Tapiserije ali tarot so idejni moči v geometrijskih likov, idejno osmišljata t. i. Mahadcharta, nekajkrat prirejeni izvirnež, ki ideje na tapiserije pridobiha iz izkušenj globljih nivojev ali potovanj po robu realno-idealnega, zavedno-nezavednega ali pod-nad-zavestnega.

Tapiserije so formata 50 x 80 cm; liki, ki živijo osnovno jedrsko konstrukcijo arhetipskih tarot žarnic so od nekdaj jasni krog, kvadrat, trikotnik, črta, točka itd. Kri in dušo temu okostju čri pa odsevajo v presečljivo in mučno intuitivno do delnih kombinacij volnene barve, kar vse skupaj družno privede do naboja, ki ga vsaka od posameznih tapiserij-kart tudi glede na lastno ime — označbo in vlogo dejansko preprljivo izraža, morda za senzitivne duše včasih celo nekoliko preveč.

Tako tu avtor Mahadcharta odločno nadaljuje klasično poslanstvo tarot likov, ki se v svoji

pra-bitni moči lahko nadalje uvrščajo v energetske modele, prevodnike in zbiralce energetskih struj, arhetipskih situacij — prizorišč na relaciji vseobsegajoče-edinstveno individualno. Ta

ko lahko posameznik pri posevanju ali pozornem zrenju s tapiserijo najmanj vsaj sodeluje. Ta tapiserija že zdavnaj ni več le tapiserija (namenjena le stenski dekoraciji), idejni liki standardnega tarot ustroja pa nenadoma postanejo stvarna in neposredno občutena resničnost TU in SE-DAJ.

Kotikor že avtorja osebni poznam lahko pritrdim o njegovi neutrudljivi nalogi odsiranja kopren stvarstva in obujanja narave resničnosti, za kar se neognajno v celoti udejstvuje in tako razširja ter predaja dano.

Konec koncev so tarot tapiserije že estetsko dovolj privlačne in čeprav vsak v ozadju teh skrajnih predstav ne bi zaslutil mogočnosti in moč videnja absolutnih končnic in opravil, bi si vsaka od tapiserij zaslužila drženja z posamezniki po domovih in na tako neskrivnostno dostopen način prispevala k sožitju iskalca in iskanega.

Spol pa naj se idejna moč tako propagiranega tarota sama prakticira, saj kakor pravi sam Mahadcharta v njegovi knjigi Od prebjana... DO PREBUJENJA: Ko živimo plitemo naše življenje iz nitk v vrv. Ko je vrv spletena, pa clovec na sreču umre.

Andrej Šusteršič — Sar, Valjavčeva 7, Kranj

SE PRIPOROČA
MLIN
V PREDOSLJAH
JOZE DOLHAR

TOVARNA POHISTVA
AJDOVSCINA

V SALONU POHISTVA
V PRIZIDKU
VECNAMEŠKE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRAJN

LIPA
POHISTVO

ZA PROJETNO POCUTJE
V VASSEM DOMU

Franc Puher - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja**ZAČETEK GLASBENE ŠOLE**

Decembra 1909 prične delovati v Kranju Glasbena šola. Strokovno bo v pristojnosti Glasbenih matice v Ljubljani.

Petje se bo poučevalo v Gimnaziji, gosli in glasovir pa v mestni hiši na Pungartu.

NOVE VELETRGOVINE

Občina je 2. julija 1909 odobrila graditev moderne trgovine na Glavnem trgu. Tako bo gradil Savnik trgovino nasproti občine, Kuštar pa poleg gledališča. To bo za Kranj velika pridobitev.

— Leta 1910 —**OBRTNA ZAPORA MESTA**

Na zahtevo čevljarskih mojstrov se prepove zunanjim čevljarem prodajati svoje izdelke na tedenskem sejmu v mestu. Prav tako je občina aprila 1910 zavrnila prošnjo Mrzlkarja iz Strahinja, da bi v tržnih dneh v Kranju prodajal nadavno perilo.

Cehovska zapora mesta podpira tudi občinski odbor.

PLEMENITA DARILA MESTU

Oktobra 1910 je umrla Marija Thishman in podarila za občinske reveže 400 K, za Dijaško kuhinjo 500 K, za požarno brambo 600 K, društvo za olepšavo mesta 200 K, Vincencijevi družbi 600 K in še nekaterim drugim. Takih primerov je bilo takrat več, celo po I. svetovni vojni so bili v navadi. Žal danes niso več!

NASTOPI NOV ŽUPAN

Na seji občinskega odbora prvič nastopi nov izvoljeni župan Ferdinand Polak. Ustanovijo se novi občinski odseki ter izvolijo načelniki. Meščani Kranja pričakujejo spremembe in hiterjši napredok mesta.

DAVORIN JENKO — ČASTNI OBČAN

Na seji občine 11. novembra 1910 je bilo sklenjeno, da se skladatelj Davorin Jenko ob njegovi petinsedemdesetletnici imenuje za častnega občana. Njegov portret se izobesi v mestni dvorani.

Podelitev naslova »častni občan« je bila vse do II. svet. vojne pogosta. Zaslужne osebe s kulturnega in gospodarskega ustvarjanja so takrat še spoštovali.

NAPREDEK Z ZAMUDO

Občinski možje so na seji 2. decembra 1910 sklenili: V prostore Mestne hranilnice se napelje elektrika. Sedaj je možno, da električno razsvetljavo napeljejo tudi v mestno dvorano. Seje občinskega odbora ne bodo več pri svečah.

KRANJ DOBI URBANISTIČNI NAČRT

Občina je naročila izdelavo regulacijskega načrta mesta. Načrt bo delil ing. Štembar. V časopisu »Gorenjec« so se takoj pojavili razni članki povezani z razvojem Kranja. V štev. 15. dne 16. aprila 1910 je v nadaljevanjih izšel članek z naslovom: »Ne skrunite lepote naše Gorenjske«. Med drugim piše: »Upreti se moramo, da bi kdo preurejal in širil Kranj z ravnilom in unikil naravne lepote mesta in prelepe okolice. Kranj s širitevijo mesta ne sme postati kasarniška naselbina šablonskih zgradb.« Kranj se lahko širi le proti severu. Stari Kranj naj se ohrani tak, kot je že dolga stoletja.

Takrat izrečeno in za javnost napisano mesto opozorilo so v Kranju upoštevali. Po II. svet. vojni pa je nastopila doba revolucije z urbanističnim nasiljem. Posledic žal ni mogoče popraviti.

— Leta 1911 —**V KRANJU NI NAPREDKA**

Kranj ima napredno občinsko vodstvo, a napredka ni nikjer. Kaj je Kranj dobil v 20. letih. gentinskoga zmrznenja mesa, pa nič zaledilo. Nič drugega kot gimnazijo in mestno ubožnico, Vlada bo povečala davke in povisila uradniške ki se je še revezli boje, saj morajo po hišah prosiči plače. Kmet pa naj gara naprej. Da je uradnikov Kranj še vedno stisnjen kot trdnjava pred Turki. ne celo slabše. Po mestu pa teče gnojnica in smrdi, da je nezno-

POSKUSIMO ŠE ME

Blitvina steba s sirom in jajci

600 g blitvinih stebel, 1 skodelica nastrganega sira, 100 g masla, 3 žlice drobtin, 4 trdo kuhanega jajca, sok 1/2 limone

Blitvina steba skuhamo v slanem kropu in odcedimo. Stresem jih na vroč krožnik in potresem s sirom, z na maslu praznimi drobtinami in s sesekljanimi trdo kuhanimi jajci. Jed pokamamo z limoninim sokom in ponudimo.

Jajca s sirčkom

4 jajca, 5 žlic sirčka, 3 žlice olivnega olja, beli poper, drobnjak, sol

Jajca gladko zmešamo s sirčkom (skuto) in jih na hitro popremo na olivnem olju. Potresem s poprom, drobnjakom in soljo. Ponudimo s črnim kruhom.

Jajčevci v smetani

750 g jajčevcev, sol, malo moko, olje za peko Polivka: 2 dl kisle smetane, 2 dl jogurta, 1 strok česna, rožmarin, timijan, sol

Jajčevce olupimo in narežemo na 5-milimetrske rezine. Nasoljene za pol ure naložimo v skledo, da izločijo rjavoto vodo. Potem jih speremo, odcedimo, pomokamo z obeh strani in z obeh strani poprečemo v ponvi z malo olja. Pečene polagamo na krožnik, obložen s papirnatimi prtički, da se odcedijo. Za polivko zmešamo kislo smetano in jogurt s strtim česnom in sesekljanimi začimbami. Pečene jajčevce naložimo v skledo, jih prelijemo s polivko in za eno uro postavimo v hladilnik.

Maska za suho kožo

150 g na kolesca narezanih kumaric namočimo v 150 g toplega mleka. Stojijo naj 3 ure. Nato kumarična kolesca, prepojena z mlekom, uporabljamo kot masko za suho kožo.

Maska imemo na obrazu do pol ure, nato se umijmo z mlačno vodo. Maska lahko uporabljamo samo, dokler dobimo sveže kumarice. Kolesca lahko polagamo tudi na veke, ker se bodo tako spočeli oči.

HOROSKOP

Ljudje tehtnice

V novi rubriki, ki bo potekala naslednje leto dni, vam bomo podrobneje predstavili horoskop in značilnosti posameznih planetov, ki vplivajo na značaj in obnašanje ljudi. Začenjam s tehtnico. Ljudje tehtnice so rojeni v dneh od 22. septembra do 22. oktobra. Njihov planet je Venera.

Venero imenujejo v astrologiji "mala sreča". Predstavlja ljubezen in ženski spol. Venera daje vedrino, blagost srca in ljubezni. Ljudje Venere niso obremenjeni z manjvrednostnim kompliksom. To so blagi in dobrji ljudje, ki imajo izrazito dober okus, veselje pa najdejo v vsem, kar je lepo. Ponavadi so veliki optimisti in ustvarjajo prisrčno in naravno ozračje. Slab vpliv drugih planetov napravi iz ljudi Venere nemoralneže, razsipe nežne in maloumneže.

Prihodnjici: ljudje dobrih lastnosti.

Zamejski otroci v Preddvoru

Zadnji teden počitnic so v Preddvoru gostovali slovenski zamejski otroci s Koroške in iz Porabja.

Vsako drugo leto pridejo k nam. Pri nas je stanovala deklica z Madžarske. Ime ji je Gyorgy. Doma je iz Dolnjega Senika. Prve dni je malo govorila slovensko, zato je mami kupila slovensko-madžarski slovar. Potem je šlo vse lažje. Oče nas je v sredo peljal na izlet v Postojnsko jamo in Predjamski grad. Bili smo zelo navdušeni.

V četrtek smo se s skupino odpeljali do Planice, Kranjske gore in na mejni prehod Rateče. Ustavili smo se v Vrbi, kjer se je rodil največji slovenski pesnik France Prešeren. Po ogledu njegove rojstne hiše smo se odpeljali v Begunje, kjer so bili med vojno zapori. Sedaj so jih preuredili v muzej, ki je zelo zanimiv in nas hkrati spomni na usodo mnogih ljudi med vojno. Izlet je bil vsem všeč.

Vsak dan smo imeli v šoli folklorne vaje. Učili smo se stare preddvorske plese, zbadljivke in pastirske plese. Učili so nas Nuša Zadražnik, Tomaž Rehberger, Alenka Krišelj in Jožica Debeljak, s harmoniko pa nas je spremljal Ciril Šavšek. V soboto smo nastopili pred hotelom Bor. Pogledat so nas prišli naši in njihovi starši. Udeležili so se tudi predstavniki folklornih organizacij.

Maja Markun, 6. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Zakaj imam počitnice tako zelo rad?

Počitnice imam zelo rad. Hitro, zelo hitro minejo. Preden se dobro zavem, da so se začele, jih je že konec. Zelo zabavna reč so tele počitnice. Doživetij je na pretek. Grem na morje, skačem v vodo, igram nogomet, igram se na računalnik, grem v hribe in počenem še veliko drugih stvari, za katere mi sem med šolo zmanjka časa. Od vsega tega najraje skačem v vodo in se spuščam po toboganu. Ena od dobrih strani počitnic je tudi to, da mi ni treba zgodaj v posteljo in tako ostarem zunaj tudi do pol desetih.

Počitnice imam rad, ker se sprostim in uživam pa tudi zato, ker mi takrat ni treba pisati spisov in drugih domačih "nadlog".

Miha Mohorič, OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Naredimo si same

Ruana

Takšno ogrinjalo imenujemo v Kolumbiji ruana, v Mehiki huipil, drugod pa spet drugače. To je raven pončo v celi širini blaga z odprtino za glavo.

Oblačilo je lahko volneno in ob straneh odprt, lahko pa je tudi iz bombažnega blaga; ob straneh ga sešijemo in pustimo odprtino za roke. Takšen je mehiški pončo, ki ga nosijo v glavnem ženske.

Navodilo za izdelavo ruane (primerno za vse velikosti)

Potrebujemo: 1,75 m blaga širine 125 do 140 cm, volneno odejo; rese ali prejo za vozlanje res.

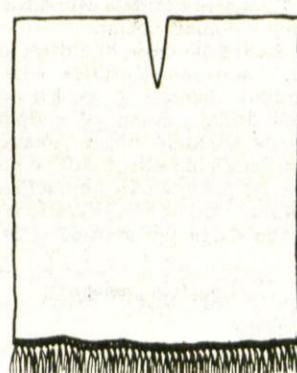
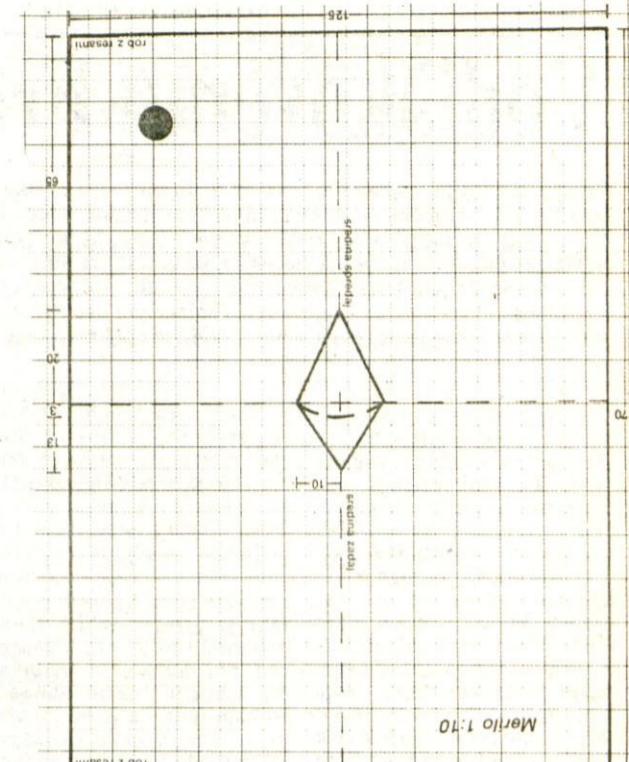
TA MESEC NA VRTU

Kdor hoče posušiti liste luštreka, jih mora nabrati še septembra. Luštrek je začimba, ki je starejši generaciji gospodinj precej bolj znana kot mladi. Mnogo ga porabi tudi živilska industrija za dodatek jušnim koncentratom. Luštrekovih listov ne smemo sušiti na soncu, ker bi tako izgubili večji del aromatičnosti. Sušimo torej v senci in spravimo v dobro zaprtih posodah.

Proti koncu septembra drugič porežemo majaron in ga posušimo. Pri drugi rezi navadno poganki ne dorastejo toliko, da bi bili že vidni cvetni popki, zato majaron spravimo, preden požene cvet. Tudi majaron sušimo v senci, v zračnem prostoru.

Za zimsko pridelovanje peteršilja na okenski polici že zdaj izkopljimo najmočnejše korene peteršilja. Tako bomo lahko vso zimo uporabljali domač pridelek. Peteršilj previdno izkopljimo in korene takoj posadimo v lonec, da se na zraku ne izsušijo. Sadimo tako globoko, kot so rastline rastle v vrtu. Peteršilj takoj zalijemo in ga lahko pustimo še nekaj časa na prostem. Najbolje je lonec do roba zakopati v zemljo. Ves čas, kar še ostanejo lonci na prostem, se zemlja v njih ne sme izsušiti.

Podobno kot pripravimo za zimsko porabo peteršilj, lahko vlončimo tudi močne starejše grmiče drobnjaka. Grmiče drobnjaka izkopljemo tako, da se čimmanj razsipavajo in ostane na koreninah kolikor mogoče največ zemlje.

Krojenje: Urežemo ustrezno dolg kos blaga ter zarežemo ustrezno odprtino za glavo.

Sivanje: Vse strani blaga obrobimo. Pomerimo in po želi oblikujemo vratni izrez, nato ga simetrično izrežemo in obšljemo, lahko ga tudi obkvakačamo ali paspuliramo. Spodaj prisijemo rese. Ogrinjalo lahko tudi ob straneh sešijemo, tako da pustimo odprtino za roke in spodaj za prosto hojo.

Da bomo ceneje prišle do takšnegale ponča, poglejmo v katero od prodajaln Sukna, kjer se včasih dobe tudi konci volnenih odev, morda celo mehkega, lahkega mohaira, ki je kot nača za izdelavo takšnegale preprostega, a toprega oblačila.

ureja DANICA DOLENC

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Zivjo!

Pa poglejmo nekaj vročih novic.

Znani igralec ARNOLD SCHWARZENEGGER in njegova žena Maria Shriver jeseni pričakujeta naraščaj. Otrok bo prišel na svet novembra.

Novi disk hit je pesem French kiss, ki jo izvaja tempoliti LI'L LOUIS OJ iz Chicaga. 27-letni LUIS JORDAN (pravo ime) je prej uspel že s tremi hiti: War games, Video clash in Seven days.

Le šest dni po rock koncertu v Moskvi so na festivalu MONSTERS OF ROCK, ki je bil v Milton Keynesu v Veliki Britaniji, zoper presenečale težkometalne skupine BON JOVI, EUROPE, VIXEN in SKID ROW. Na novo spremjeni JOEY TEMPEST, pevec skupine EUROPE, se je večinoma družil z JOHNOM BONGIOVIM. Dva težkometalna lepotca sta privabila kar veliko poslušalcev, saj jih je v Milton Keynes prišlo 40.000.

Pred kratkim se je na novo poročila znana igralka KELLY McGILLIS, ki jo vsi poznamo iz filma TOP GUN. Kelly je usodni "da" podarila petnajst let starejšemu Fredu Tillmanu.

Pevec BILLY IDOL (33) bo januarja 1990 izdal svojo novo LP ploščo z naslovom THE CHARMED LIFE. Njegov priatelj STEVE STEVENS, ki je precej časa igrал kitaro pri Billyju, je pred kratkim izdal svojo solo LP ploščo z naslovom STEVE STEVENS' ATOMIC PLAYBOYS.

SIOBHAN FAHEY, ki je dolgo prepevala pri triu BANANARAMA, se je pred letom dni odločila za samostojno kariero. Posnela je pesmico You're history, ki je v Angliji dosegla lep uspeh. Siobhan, ki zdaj nastopa pod imenom SHAKESPEAR'S SISTER, osvaja glasbeno občinstvo z novim hitom Run silent.

Že nekaj časa na glasbeni sceni preseneča 19-letna pevka MARTIKA (na sliki), ki je z uspešnico Toy soldiers zadela v črno. Če se zamislite, boste ugotovili, da jo poznate iz priljubljene glasbeni serije Otroci glasbe, kjer je punca igrala Glorio.

V francoskih diskotekah se pojavi nov ples, ki se imenuje LAMBADA. Napovedujejo, da je to drugi najbolj seksi ples po Dirty dancingu.

No, pa adijo,

Marjeta

Novo šolsko leto

Zopet se je začel pouk. Letos hodim že v drugi razred. V šolo se peljem z avtobusom. Spoznala sem nove sošolce, ki so prišli v prvi razred.

Spela Tičar, 2. r. OŠ Jezersko

ureja HELENA JELOVČAN

Obnovili so Bled

Svetovno veslaško prvenstvo je na Bled prineslo dobre in slabe stvari.

Na Bled je vodila cesta, ki ni bila primerna za vožnjo v gnezdi ter je bilo nujno potrebljeno ukrepati, sicer bi bili zastoji v Betinu zelo veliki. Cesto bi lahko z malo truda razširili, vendar so se člani krajevne skupnosti odločili drugače. Z gradnjo nove ceste so Betin čisto zravnali in izruvale vse zelenje, tako da od levega brega ni ostalo nič drugega kot zemlja. Ne morem reči, da cesta ni dobra za vožnjo. Vendar če pomislim, kako prijetno se je bilo peljati po stari cesti, ki jo je pokrivala senca dreves, ki jih zdaj preprosto ni več, me mine veselje do nove ceste in svetovnega prvenstva hkrati.

Cesti, ki peljata v Ribno in Koritno, sta obnovljeni samo do Alpskih blokov. Naredili so pločnike, kar se mi zdi najbolj pametno na obnovljenih delih Bleda, saj so s tem poskrbeli za varno pot v solo predvsem prvošolcem. Zavoljo prvenstva so zgradili tudi trgovski center. Stavba je zgrajena na mestu, kjer je bil prej park. Tam smo pozimi člani turističnega krožka iz snega izdelovali razne figure.

Obnovljeni Bled mi ni najbolj všeč, ker so uničili veliko narave in ne samo v Betinu, tudi pri ledeni dvorani. Ampak po mnenju blejskih strokovnjakov ni šlo drugače.

Petra Malnar, 7. d r. OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

V Šentjurju je petkrat pustošilo neurje

Vodiškovemu Francu je ostala le žlica

Šentjur pri Celju, septembra - Ko smo minuli teden obiskali Gorenjski najbližjo po poletnih neurjih prizadeto občino Šentjur, smo imeli še tri tedne po naravnih nesrečih priložnost videti, kako globoke rane je zarezala tamkajšnjim ljudem, hišam, cestam... Da si bodo opomogli od udarcev muhove narave, ki je Šentjurcem letos kar petkrat pokazala svoj bes, bodo potreba leta. Sto hektarjev polj letos ne bo več obrodi, po cestah, ki jih je razrezala razbesnela voda, bodo še dolgo brneli gradbeni stroji, občinski vodovod, ki je bil pred katastrofo v gradnji, Šentjurcev še lep čas ne bo oskrboval z vodo, pač pa bodo kot doslej odvisni od šmarskega in celjskega, v delovnih organizacijah bodo številke o škodi še dolgo bremenile poslovne knjige, ljudje, ki jim je voda spodkopala hišne temelje, pa vsakič strahoma čakajo, ko se nad Brezami zbirajo nevihtni oblaki.

Julija in avgusta so Šentjurci kar petkrat doživeli vodno ujmo, najhuje je bilo 19. avgusta. Nad Brezami, hribom med Šentjursko in laško občino, izpod katerega se na eno stran vije dolina hudourniškega potoka Kozarica, na drugo pa dolina Lahomščice, so se zbrali grozeči oblaki. V nekaj minutah se je na dolini izlilo pravčato nebeško jezero, naraslava voda pa je pustošila vzdolž struge. Kozarica, sicer pohleven potok, je utemeljila ljudski rek, da tih voda bregove dere. Območje Vodruža, Osredka, Jakoba, Šibenika, Podgorja, Kranjčev, ob potoku Voglajna in Pesnici pa vasi Hruševec, Vrbno, Šentjur in Lokarje, je bilo v nekaj trenutkih poplavljeno, hudourniški valovi so segli tudi poltreti meter visoko.

Francu Vodišku je voda odtrgala hišni vogal in odnesla vse premoženje.

Tiha voda bregove dere

Za Šentjur je bilo to že četrto neurje v poldrugem mesecu, peto jih je doletelo konec avgusta. Naraslava voda je v hipu odplavila trud, ki so ga domačini vložili v odpravo posledic prejšnjega neurja. Kmetom, ki pretežno živijo v dolini Kozarice, je odnašala pridelek, odplavila zemljo, na njive pa naplavila gramož, dražje in nesnago iz višje ležečih predelov. Ravnolani so na tem območju izvedli melioracije, ki naj bi dale nadpovprečni hektarski donos krmne koruze. Žal se je narava kruto maščevala za poseg: ob vseh vodotokih je prizadela škoda na 460 hektarjih, pol tegega samo na kmetijskih površinah, na 150 hektarjih pa je uničeno prav vse.

Vendar kmetje niso le nemeno vili rok in zlivali žolča na ujmo, pač pa po navodilih domačega Kmetijskega kombinata takoj začeli odpravljati škodo. Vsa strojna mehanizacija, vsi tamkajšnji ljudje iz zasebnega in družbenega sektorja, mladina, vojaki, skratka vsak dan vsaj 200 ljudi, so najprej očistili zemljo naplavini.

Tudi ceste, ki jim razbesnela Kozarica ni prizanesla, saj je cesto k Ravnam v dolžini 450 metrov kar odtrgala, so bile takoj po neurju na vrsti za obnovno. Ducat hiš je bilo namreč odrezanih od sveta, zato ljudem ni bilo škoda delovne nedelje. Na novo je bilo treba postaviti porušene mostove, tudi električne žice so bile potrgane.

Razbesnena Kozarica je odnesla pol Udočeve hiše.

Sto ton žita odplavalo po vodi

Voda je pridrla do Šentjurja in v obrtno-komunalni coni oškodovala tudi nekaj delovnih organizacij. Najhuje je bilo

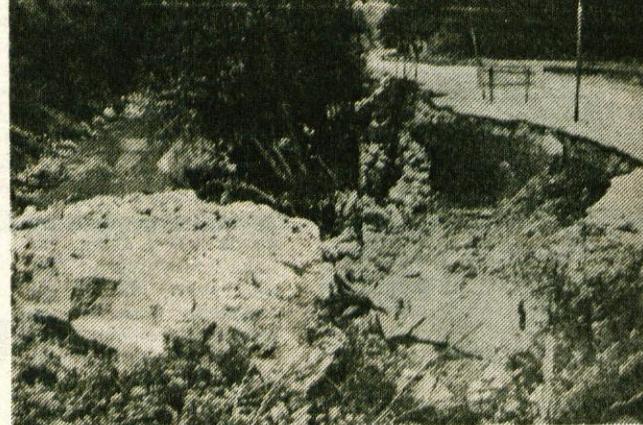
Marija Ramšak: Tule je bila prej njiva.

nostno pomočjo. V Šentjur je kmalu po nesreči prispel vagon lesa iz blejskega Gozdnega gospodarstva in del tega bodo namenili obnovi Mlakarjeve hiše.

Kozarica je mlademu lastniku Udoču, ki je nedavno obnovil dom in se je kanil te dni v nej naseliti, odnesla pol hiše. Sreča v nesreči je bila, da v nej še ni živel, sicer bi se lahko končalo še bolj tragično. Človeku bodo omogočili nakup in obnovno druge hiše.

Menda se je najhuje od vseh godilo Vodiškovima s Soteskega. Voda je zrušila hišni vogal, skozenj pa je pred očmi nemocnega starelega zakonskega para odneslo vse od pohištva, oblačil, hrane do denarja in dokumentov. Franc Vodišek se je z ženo pred grozečo vodo zatekel v nadstropje stare hiše in strahoma čkal, kaj bo. Ko se je voda umaknila, mu je od vsega v hiši ostala samo žlica.

Solidarnostna sredstva za prizadete v neurjih zbirala republiška organizacija Rdečega križa, ki je večkrat objavila številko žiro računa, na katerem zbirajo prispevke. Naj jo ponovimo: 50101-678-51579 (za prizadete v neurjih)

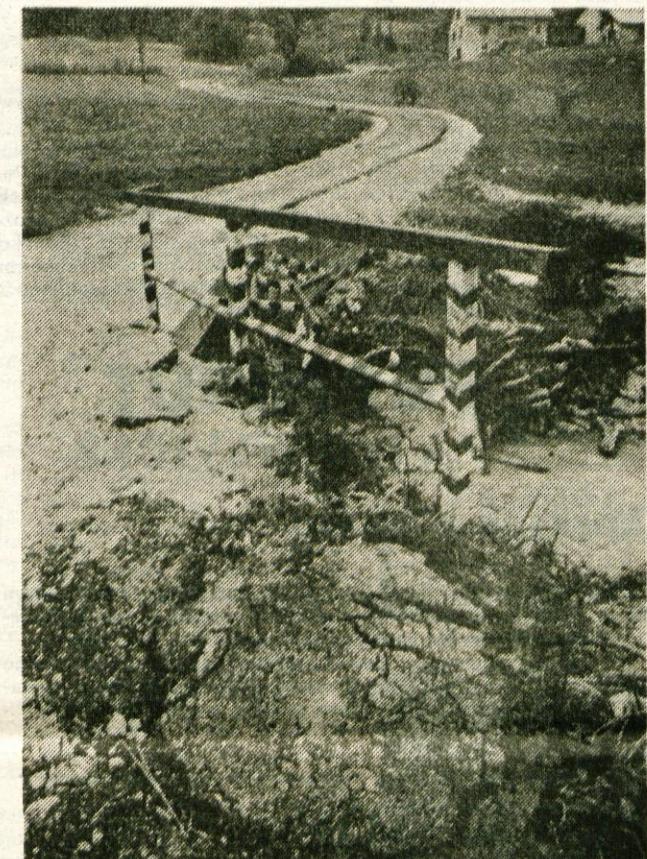
Neurje je razdrapalo cesto.

Ko smo ju obiskali, sta jokaje oživila spomin na hudo uro. Se zdaj ju je strah novega neurja, živita pa tudi v bojazni, da jima do zime še ne bodo priskrbeli nove strehe nad glavo, kajti stara vlažna domačija, ki ji je voda načela temelje, ni več varen dom. Obljubili so jima, da jima bodo nekaj metrov stran postavili montažno hišo.

Prav na meji šentjurske občine s sosednjo laško živita Marija Ramšak in Franc Zapušek. Ko jima je leta 1974 potres omajal staro hišo, so jima zgradili bivalno barako z majhnim prizidkom. Letos pa so v nujnem koncu besnela neurja in jima ogrozila dom. Tudi njuna baraka bo letos obnovljena, da bosta starčka v njej varnejša, kadar bo streljal stran poplavljala hudournik. Njivo, ki jo imata ob njem, je ob neurju razoral do nerazpoznavnosti.

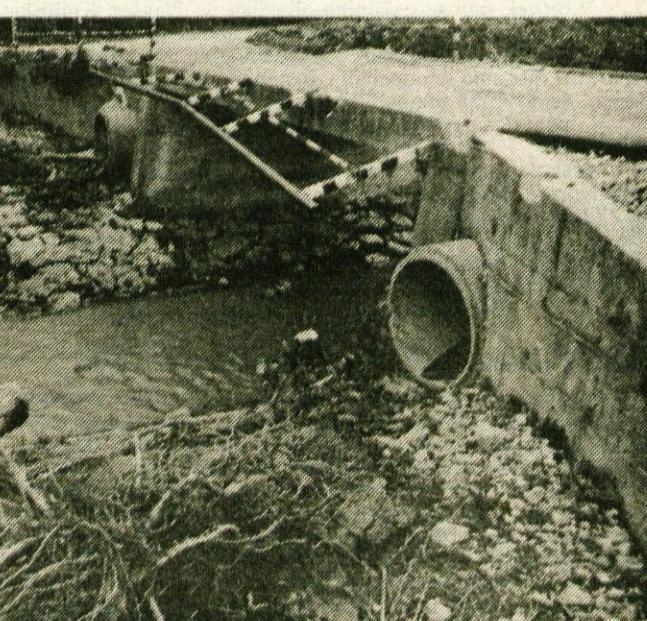
S podobno tesnobo kot ljudje, ki jim je odplavilo premoženje, se hude ure spominjajo tudi drugi prebivalci tega območja Slovenije. Voda jim je vdrla v kleti in tam pustila obi-

Vlado Gorjup, predsednik skupščine občine Šentjur pri Celju: »Med širimi najmanj razvitetimi občinami v Sloveniji je naša prava repa, zdaj pa nas je prizadelo še neurje. Škoda, ki jo je povzročilo, je že dano večja kot lani izračunani družbeni proizvod. Občina ima namreč 20 tisoč prebivalcev, od tega jih le 3.500 dela v občini, od tod nizek družbeni proizvod.«

Slavica Gosar, sekretarka občinske skupščine: »V soboto, 19. avgusta, smo popoldne ravno slavili občinski praznik, ko je nenašoma pridrlo hudourniško vodovje. V četrte ure je bila voda meter visoka. Kajpak smo praznovanje takoj prekinili in že za naslednji dan sklicali sejo izvršnega sveta, da smo se dogovorili o odpravljanju posledic.«

Silvo Šrimf, načelnik štaba CZ: »Prvi in drugi teden po neurju smo s skupinami vojakov mariborskoga garnizona, domačih brigadirjev, ekipo velenjskih rudarjev in delavcev iz domačih podjetij, skušali odpraviti najhujše posledice neurja.«

Dve plati toplotne izolacije

Nespametno varčevanje

Tako imenovana "sendvič zidava" v tretji oziroma do četrte gradbene faze danes ni več nobena posebnost, vendar pa se graditelji zaradi "slabih" izkušenj graditeljev pred njimi zanjo največkrat ne ogrevajo radi. Razlog, kot pravi Franci Teran, direktor Stanovanjske zadruge Kranj, pa ni v slabih toplotnih rezultatih oziroma strokovnih ugotovitvah, ampak se "slabosti" pokažejo čez čas zaradi nepravilne oziroma nestrokovne izvedbe med gradnjo. Sicer pa je glede izolacije še vedno največkrat preveč neupravičeno varčevanje.

Graditelj, ki bo med gradnjo do tretje oziroma četrte gradbene faze, ali pa kasneje, varčeval pri današnjih kakovostnih in preizkušenih izolacijskih materialih, ne bo veliko privarčeval. Ne le ocene, že kar izkušnje kažejo, da se pravilna izolacija zunanjih sten, notranjih prostorov in inštalacij povrne nekako ob današnjih cenah ogrevanja oziroma kurjave v desetih do petnajstih letih. Žal še vedno premnogi misijo, da bodo (pač glede na denarno stanje med gradnjo) morda nekaj prihranili in na ta način rešili recimo trenutno finančno zadrgo z malo slabšo izolacijo. Medvedja usluga bi temu lahko rekli, kajti izgube in večji stroški se bodo kazali potem vsa leta.

Sicer pa je ob nekaj dražji "klasični" gradnji do četrte gradbene faze še vedno zelo enakovredno uporabljati enakovredno fasadno plastično demit ali bavalit oblaganje. Pri montažni gradnji je že izvajalec poskrbel za pravilno (strokovno in preizkušeno) izolacijo. Vendar pa se nekateri potem odločajo tudi še za dodatno oblaganje s fasadno opeko. Prav pri tovrstni izolaciji pa se včasih kaj hitro pokaže potem tisto pretiravanje, da se poleti v takšnem stanovanju ne boste ravno prijetno počutili.

Pri izolaciji tal se še vedno največ uporabljo preizkušeni stiropor ali lendapor ter znani tervol. Za še do nedavnega zelo

imenovana sendvič zidava, ki je cenjeno in večkrat poudarjano v tretji oziroma do četrte gradbene faze tudi precej cenejša od še vedno veljavne in priljubljene klasične. Ob pravilni (strokovni) zidavi pa so toplotni prihranki kasneje tudi najbolj izkoriščeni. Največkrat pa prav zaradi nestrokovne izvedbe graditelji grešijo, ker popustijo preprosti razlagi, da je edino prav tako, izkaže pa se, da so za sendvič zidavo zelo nevarni tako imenovani toplotni mostovi. Z njimi, in kaj hitro ob premajnih natančnosti in površnosti lahko pride do njih, pa si boste v stanovanje pripeljali vla-

go...
Sicer pa je ob nekaj dražji "klasični" gradnji do četrte gradbene faze še vedno zelo enakovredno uporabljati enakovredno fasadno plastično demit ali bavalit oblaganje. Pri montažni gradnji je že izvajalec poskrbel za pravilno (strokovno in preizkušeno) izolacijo. Vendar pa se nekateri potem odločajo tudi še za dodatno oblaganje s fasadno opeko. Prav pri tovrstni izolaciji pa se včasih kaj hitro pokaže potem tisto pretiravanje, da se poleti v takšnem stanovanju ne boste ravno prijetno počutili.

Pri rečeno, je danes že dokaj poznana in uveljavljena tako

A. Žalar

izolirk

industria izolacijskih materialov, 61110 Ljubljana, ob železnici 18
telefon: 061/443-096, 442-402, teleks: 31585 yu izo, telefaks: 061/445-182

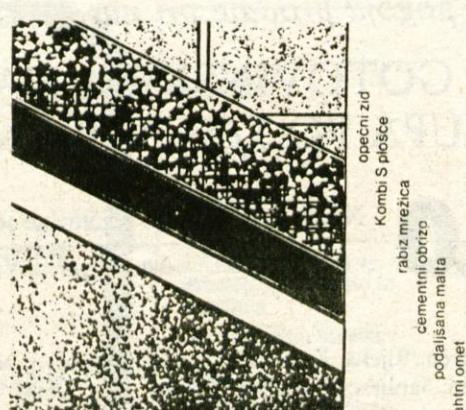
KOMBI – S

plošče za toplotno zaščito fasade

Troslojne KOMBI – S plošče so izdelane iz stiropora in cementopora. Izdelujejo se v debelini 35, 50 ali 75 mm. Prostorninska masa plošč je 156 kg/m^3 , toplotna prevodnost pa znaša $0,051 \text{ W/mK}$. KOMBI – S plošče se največ uporabljajo za oblaganje fasad, pri izdelavi podov ter pregradnih zidov v stanovanjskih in industrijskih objektih.

Sistem toplotne izolacije fasade s KOMBI – S ploščami smo poimenovali KOMBIFAS. Na očiščeno fasado se plošče poljubne debeline pritrjujejo z malto in naknadno še s 5 pocinkanimi žebli. Vertikalni stiki naj bodo izmenični. Fasado armiramo preko cele površine s pocinkano rabič mrežo. Na tako pripravljeno površino lahko nanašamo vse vrste težkih večslojnih ometov.

izdelujemo:
bitumensko strešno lepenko
PERGAMIN, IZOVAL
bitumenske varilne trakove – IZOTEKT
bitumensko skodlo – IZOKRIT
bitumensko lepilo – IZOSTIK
IBITOL, bitumenske mase
bitumenske tesnilne trakove
STIROPOR plošče
KOMBI – S plošče
FENOTERM – mineralno volno protipožarna vrata

NUDIMO:
inženiring za vse vrste izolacijskih sistemov in protipožarni inženiring

Za dodatne informacije pokličite našo informativno službo – telefon (061) 443-096 int. 36 ali 59

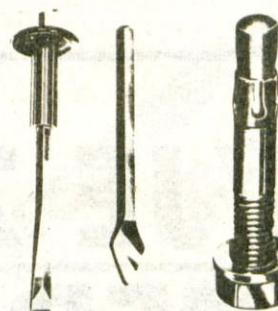
Izolirkine izdelke lahko kupite v vseh trgovinah z gradbenim materialom in v industrijski prodajalni v Ljubljani, Ob železnici 18.

triglav

Tovarna montažnega pribora in ročnega orodja
64290 Tržič, Cesta na Loko 2
Jugoslavija
tel. (064) 50-040

BOGAT PROGRAM IZDELKOV ZA GRADITELJE

- orodje za obdelavo betona, kamna in kovin
 - jeklena sidra za pritrjevanje v beton, opeko in les
 - sidra za pritrjevanje izolacije na fasado ter siporex
- Na voljo v tehničnih trgovinah!

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim materialom — Kranj — Primskovo

- Cement, apno, maltit, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- najsodobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijski materiali - lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol, bitumen, ibitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovenskih proizvajalcev in uvožene, sanitarna keramika
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne oblage
- ladijski pod - parketi in talne oblage
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidarsko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa in plošč)

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

Pri nakupu vam pomagamo z nasveti.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

kovinotehna

blagovnica

FUŽINAR

Jesenice

Armature

UNITAS IN ARMAL

Bojlerji TIKI

Radiatorji JUGOTERM

Kotli za centralno ogrevanje

FEROTHERM

Ob nakupu z gotovino

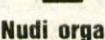
30 %
popusta

Ob nakupu z gotovino

35 %
popusta

POSEBNA UGODNOST za člane stanovanjskih zadrug

SERVISNO PODJETJE KRAJN p. o.
Tavčarjeva 45

Nudi organizacijam, ki so se odločile za investiranje ter občanom izredno široko ponudbo storitev, ki pa se med seboj dopolnjujejo, zlasti pri večjih gradbenih in adaptacijskih delih.

Kvalitetno in v dogovorjenih rokih izvajamo:

- ključavnica dela, od tega zlasti nadstrešnice, vrata po posebnih zahtevah, sklaščne regale, ograje, kovinske stopnice ipd.,
- slikoplesarska dela, polaganje oblog in finalnih tlakov v materialih po izbiri,
- mizarška dela, od tega zlasti stavbno pohištvo, lesene stene, lesene pode ter stenske in stropne oblage,
- kleparska ter krovска dela,
- zidarska dela ter polaganje keramičnih oblog,
- napeljavo vodovodne inštalacije in vzdrževanje,
- električno inštalacijska dela in vzdrževanje ter
- montiranje centralno ogrevalnih naprav, razvodnih inštalacij in ogrevalnih elementov ter vzdrževanje in predelave

GRADIMO, PREUREJAJMO IN VZDRŽUJMO Z ROKO V ROKI!

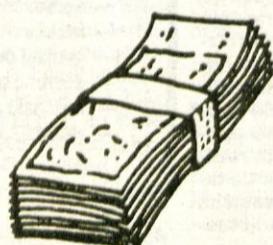
Oglasite se in pripravili vam bomo konkurenčno ponudbo!
Informacije po tel.: 21-282 ali 24-750.

KDAJ JE ŽIVLJENJE NA KREDIT DRAGO?

Takrat, ko človek ugotovi, da je lahko cena po treh mesecih kreditiranja višja od rasti inflacije!

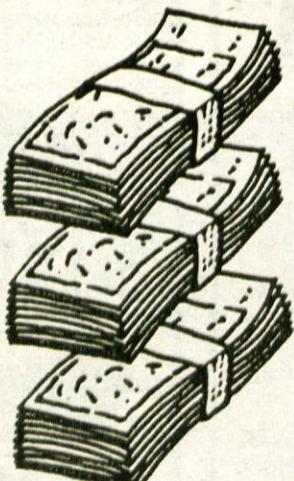
Pri Meblu vam dajemo na izbiro:

- Plačajte celoten znesek takoj

in si zagotovite izhodiščno ceno izdelka.

- Odločite se za kreditiranje nakupa,

vendar bo končna cena obremenjena s pričakovano rastjo inflacije in drugih stroškov.

FABRIKA 13

To sta edina, a povsem nova pogoja prodaje pri nas.

**MI NE DAJEMO POPUSTA PRI GOTOVINSKEM NAKUPU,
DAJEMO VAM MOŽNOST NAKUPA PO IZHODIŠČNI CENI!**

MEBLO

Nakup naših izdelkov z gotovino se splaća!

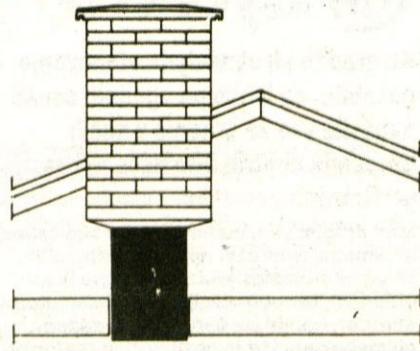
(v salonih MEBLO in nekaterih trgovinah s pohištвom)

Saloni Mebla: Nova Gorica, Ljubljana, Celje, Maribor, Zagreb, Rijeka, Karlovac, Varaždin, Đakovo, Novi Sad, Subotica, Stara Pazova, Novi Beograd, Sarajevo, Titograd, Skopje

VAŠ DIMNIK TO-MO-DI DIMNIK

topli montažni dimnik
s kisloodporno
ognjestačno šamotno cevjo

INFORMACIJE IN PRODAJA:

MONTAŽNO INDUSTRIJSKO PODJETJE p.o.

LJUBLJANA, Opekarska 13, tel.: 061/212-011, 212-057, 218-347, telex 31420

Prodajalna Sukna se je preselila pod mesto

TON V TONU...

Kranj, septembra - Stari Kranj dobiva novo podobo. Nekdanjemu delavskemu domu tik ob Savi, čigar pročelje pozivlja zanimiva Tuškova freska, se je čez cesto v svoji gveži belini pridružila še Zorčeva hiša, kjer so se desetletja in desetletja v gostilni z najboljšim golažem in vampi ustavljal furmani. Danes tu ni več gostilne, pa vendar hiša danes ni skoraj nič manj oblegana, le da tokrat bolj od "ženskega sveta". V stari Zorčevi hiši v dnu Mohorjevega klanca je namreč svoje nove prostore dobila prodajalna Sukna iz Zapuž.

No, vsi tisti, ki ste se zgoraj na Koroški cesti nasproti restavracije Park zmanjšali po nekdanji zgradbi, kjer je poleg Turističnega društva Kranj gostovalo tudi Sukno in se do zadnjega upiralo ruševinam okrog in okrog, zdaj veste: Sukno ima svojo novo trgovino pod mestom, na Vodopivčevi 19. Večjo in lepo kot prej, še bolje založeno. Stare stranice so jo kar hitro našle in prodaja razen nekaj dni, ki so bili potrebni za selitev in najnujnejšo ureditev novih prostorov, sploh ni zastala. Tudi tistih nekaj dni bodo nadoknadi, kajti sezona je pred vrati in posebej ženske, ki si šivajo same ali imajo kje skrito svojo dobro šiviljo ali še bolj redkega krojača, ne morejo dolgo strepi brez te Suknovne prodajalne.

Saj so res lahko upravičeno nestrpne. Tako lepih blag, kot so se tokrat pokazala na Suknovih policah, že dolgo ni bilo videti. Ali pa so bila, a niso bila nikoli tako na očeh, kot zdaj, ko ima prodajalna dosti svetlobe, polici, širokih pulsov, in se zdi, da se bale blaga kar same vrtijo v spretnih rokah prodajalk...

V prvem delu prodajalne se nam ponujajo lažja blaga, kot so žoržeti in volneni krepi, med njimi tudi nekaj potiskanih žoržetov, ki so ostali od izvoza v Kanado, lahke volnene česanke za dvodelne obleke, enobarvne in v kombinaciji z vzorcem. Enaka kvaliteta, enaka osnova barva, ki se z vzorcem ujemata v istem barvnem odtenku, ton v tonu. Blago, ki smo ga tako dolgo lahko občudovali le v revijah, v tujih trgovinah, je zdaj tu.

Enako je v oddelku težjega blaga za krila, zimske kostime, plašče. Tu najdemo najkvalitetnejšo volneno flanelo vseh barv. Znano je, da Sukno svojo flanelo izdeluje v vseh barvah, posebej pa daje poudarek modnim trendom. Tu so že letosne modne jesenske barve, rjave, lila, modre, črna, ki so lahko neverjetno lepo skladne v kombinacijah. Vse pa je seveda čista volna. Že dolgo ni bilo, se zdi, toliko kvalitete na kupu, kot prav to jesen. Silno zanimivo je tudi blago za jesenske in zimske kostime. Kombinacija kara ali pepita enake barve, pepita in kara, lila z oker, rumena s črno, olivno zeleno z gorčično barvo, siva s kovinsko modro, siva z lila, siva z rdečo in črno... Preveč je barv in kombinacij, da bi jih lahko vse našeli. Sami morate priti in si ogledati vse to bogastvo blaga in barv. Seveda so tu tudi moharia za plašče, lodni pa "zajčki" - blaga oplemenjena z zajčjo dlako, odeje, mehke in voljne, da bi se kar tam zavilvanje in jih nikoli več ne spustil iz rok... Na policah pa čakajo seveda še domače volne, ki kar kličejo po pletilkah in spretnih ženskih rokah, ki bodo nit spremenile v nepogrešljiv pulover za planinca, šolarja, v spet tako modni brezrokavnik... Res, priti je treba in videti. Posebno še, ker se tu vedno kaj dobri v "klasi", 20 do 50 odstotkov cene. In če en mesec kupimo blago, naslednji pa plačamo šiviljo, smo stroške nakupa razpotegnili na dva meseca, kar je veliko manj boleče. Saj vsi vemo, kakšne čase preživljamo, kajne.

**MERKUR
KRANJ**

**GRADITELJI!
VSE ZA VAŠ DOM**

**VODOVODNI MATERIAL:
FITINGI, POCINKANE CEVI, TES-
NILNI MATERIAL, MEŠALNE BA-
TERIE (KLASIČNE, KERAMIČNE IN ENO-
ROČNE)**

**OGREVALNA TEHNIKA:
RADIATORJI, PEČI, CEVI, VENTI-
LI, EXP. POSODE, TERMOMETRI,
ČRPALKE, GORILCI IN MATERIAL
ZA PRIKLJUČITEV PEČI NA KU-
RILNO OLJE**

**informacija:
MERKUR Kranj
prodajalna KURIVO Naklo
telefon: 47-537
47-018**

**UGODNI
POGOJI
NAKUPA**

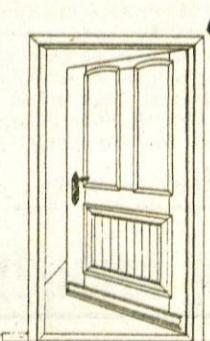
*pravljudi se
pravem mestu*

**TRGOVINA
DOM
V ŽABNICI**

vam ugodno nuditi
gradbeni material od
temeljev do strehe in
sredstva za beljenje ter
zaščito lesa (žgano apno,
valpol, belton, beltop).

Informacije tel.:
44-539

**MASIVNA
VHODNA
VRATA**

VARIANT

**PRI NAKUPU STAVBNEGA POHIŠTVA IN
PREGRADNIH STEN NUDIMO:**

- 10 % popust za plačilo z gotovino
- 10 % popust za nakup na potrošniško posojilno
(možnost 3 oz. 6-mesečnega odplačevanja)

PRI NAKUPU MONTAŽNE HIŠE NUDIMO:

- 15 % popust za plačilo z gotovino
- možnost plačila v dveh obrokih

JELOVICA

Izdelava industrija ŠKOFJA LOKA, tel. (064) 631-241 telex:
34579 yu Ilje, telefax: (064) 632-261

**OBIŠČITE NAS NA
MEDNARODNEM
ZAGREBKEM VELESEJMU**

Kompas hotel Ribno
Dnevi kubanske kulinarike in
glasbe

Glasba

od 18. do 26. septembra vsak
dan od 18. do 24. ure.

Barman Luis Alfonso vam bo
pripravljal cocktaile. Rezervacije po
telefonu 064-78 661 ali v recepciji
hotela.
Vabljeni

LANGO

Cankarjeva 5,

tel. 23 474

Kranj

Prodaja, popravilo in
izdelava
vseh usnjenih izdelkov

Prodajamo
torbice, pasove, čevlje
usnjene mone dodatke

Popravljamo
vse vrste usnjenih izdelkov,
krajšamo pasove, menjamo
zadrge, kramo usnjene
izdelke

Del. čas: 9 — 12; 16 —
17.30

Vedno smo vam na
razpolago

ELEKTROTEHNIŠKO
PODGETJE
KRANJ, Koroška 53

PROJEKTIKA
PROIZVAJA
INSTALIRA
PRODAJA
SERVISIRA

V gorenjski dobi servisiramo vse akustične aparate, kasetofone, video rekorderje, TV in TVC aparature naslednjih proizvajalcev: ISKRA, EI, RUDI ČAJEVEC, GRUNDING in skupinske antenske naprave IMP Ljubljana. Razen tega servisiramo elektromotorje tovarne SEVER iz Subotice, ročna električna orodja ISKRA — Kranj in varilne transformatorje RADE KONČAR Skopje.

ZUNAJ GARANCIE SERVISIRA:

- vse vrste radijskih sprejemnikov
- kasetofone
- el. gramofone
- HI — FI naprave
- avtoradijski sprejemniki in kasetofone — TV črno — bele aparate
- TV barvne aparate
- video rekorderje
- posebej opozarjam, da poceni regeneriramo in menjamo oslabele črno — bele in barvne ekrene
- izvajamo meritve in popravljamo skupinske antenske naprave
- vse vrste elektromotorjev do 100 kw, črpalk, ventilatorje, varilne transformatorje in električna orodja

Za servisiranje imamo na razpolago najmodernejše pripomočke in merilne instrumente.

Colorjev prispevek
k čistejšemu okolju!

AQUALES -
lak lazura

je nadvse primeren za uporabo v bivalnih prostorih. Razredimo ga z vodo, je negorljiv, se hitro suši v prostoru ni neprijetnega vonja.

Color MED VODE

Mizarstvo in
profiliranje lesa
OVSENIK

ALOJZ KRANJ

Jezerska cesta 108/c

Tel.: 064-35-770

- vhodna in garažna vrata
- balkanske ograje
- opažne deske za oblaganje sten in stropov, ladijski pod
- kotne, zaključne in okrasne letve

Vse iz masivnega lesa.

KOMERCIJALNI
SERVIS
TOZD K R A N J

Ko gradite ali obnavljate stanovanje, ne pozabite, da lahko po ugodnih cenah nabavite vse za gradnjo in naših prodajnih centrov Stražišče in Hrastje pri Kranju.

Med drugim vam nudimo: betonsko železo in armaturne mreže, apno, cement, alitit, kalcit, hidroizolacije (izotekt, lepenka, bitumen), termoizolacije (tervol, novoterm, stiropor, kombi plošča, perlit lendapor, plamaflex plošča in cevi) kritine (betonski strešnik, opečni strešnik, salonit plošče, fasadne opeke, fasadni ometi, siporex, porolit), betonski izdelki (betonski bloki, cevi, tlakovci), opečni izdelki (modularni

blok, opeka), izdelki iz naravnega kamna (okenske police), mavec, mavčne plošče, schiedel dimniki, odprtib sobni kamini, steklene prizme, pocinkani in cinkolit žlebovi s cvimi in ostalim priborom, stavbno pohištvo, parket in lesene obloge, oprema za centralno ogrevanje.

PRODANO blago lahko dostavljamo iz naših poslovalnic z gradbenim materialom v HRASTJU (tel.: 36-462, 36-453) in STRAŽIŠČU pri Kranju (tel.: 21-140, 21-180)
ali pa v tranzitu

V naših skladisih je možen lasten prevzem vsak dan od 7. do 15. ure. Na vašo željo vam blago dostavimo na vaše gradbišče

Industrija termičnih izolacij Škofja Loka p. o.

Tervol varčuje z nami!

Proizvodnja tervola je energetsko zahtevna. Za izdelavo kubičnega metra plošč je potrebno 1,3 GJ energije. Energetski prihranki, ki jih dosežemo z vgradnjo tervola, pa so znatno večji od energije, porabljeni za proizvodnjo.

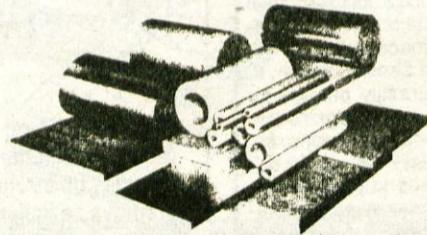
Naj navedemo samo dva primera: izolacija cevovoda s premerom 300 mm s 5 centimetrov debelim tervolom povrne pri temperaturni razliki 90 stopinj Celzija porabljeno energijo za proizvodnjo tervola v 20 urah!

Ali pa: izolacija hiše s 5 centimetrov debelim tervolom pri temperaturni razliki 20 stopinj Celzija povrne v proizvodnji tervola porabljeno energijo v 80 dneh.

Manjša poraba energije, ki jo dosežemo z vgrajevanjem tervola, ima posredno tudi finančne, energetske in ekološke učinke. Prispeva k izboljšanju devizne bilance, saj zmanjšuje uvoz energije, k zmanjševanju vlaganja v energetske objekte in bolj ekonomičnemu poslovanju zaradi manjših energetskih stroškov.

Navedeni primeri zvenijo morda preveč teoretično, vendar ni tako. Zamislimo se nad številkami o privarčevani energiji pri uporabi izolacijskih materialov. Tervol nam omogoča, da nam je kljub vse višjim cenam energije toploto, hkrati pa zmanjšuje tudi onesnaževanje okolja.

Če upoštevamo tudi učinke tervola pri prihranku energije v stanovanjih in hišah, ki so ustrezno topotno izolirane, dobimo popolnejšo sliko o pomenu izolacijskih materialov.

**VSE KAR VAS ZANIMA, DOBITE V NAŠI
MALOPRODAJI V ŠKOFJI LOKI**

**TERMO
NA PRAVI STRANI**

Tervol in energetski prihranki

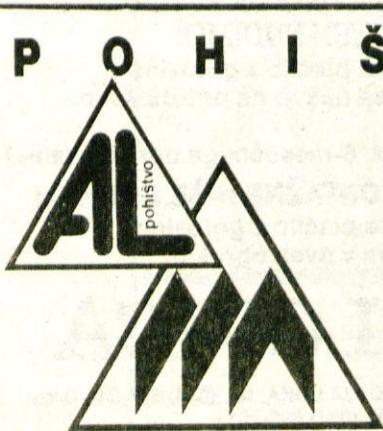
Varčevanje z energijo je pospešilo proizvodnjo izolacijskih materialov. Brez njih si danes težko zamišljamo celo vrsto izdelkov. Med izolacijske materiale sodi tudi tervol. Izdelan je iz kamenih vlaken ter ima dobre topotne in zvočno izolacijske sposobnosti. Obstojen je pri visokih temperaturah in ne gori. Uporabljamo ga v gradbeništvu, industriji, energetiki, ladjedelnosti, v zadnjem času pa tudi v kmetijstvu. V gradbeništvu in ladjedelnosti uporabljamo kameno volno za zvočno in topotno izolacijo plavajočih podov, za strehe, stene in fasade, pa tudi za protipožarne sisteme. Tervol uporablja tudi industrija bele tehnik za termoakumulacijske in druge peči, za izolacijo kotl. Ne-pogrešljiv pa je tudi povsod tam, kjer moramo varovati topotno energijo v procesu ali med prenosom do uporabnika. Tervol se uporablja v pomembnih slovenskih izvoznih programih, npr. pri štedilnikih Gorenje in montažnih hišah Marles itd. Od uporabe tervola je odvisna celotna jugoslovanska proizvodnja termoakumulacijskih peči, itd.

Mesto Terma v jugoslovenskem gospodarstvu

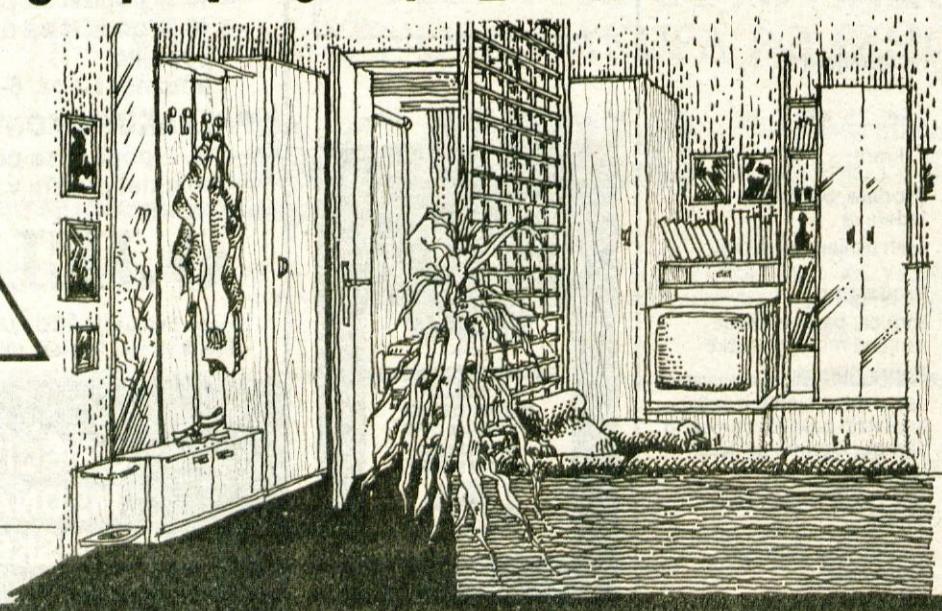
Podjetje termo je največja delovna organizacija za proizvodnjo termoizolacijskih materialov v Jugoslaviji

Osnovna dejavnost podjetja Termo je:

proizvodnja kamene volne - tervola, opreme trajnoelastičnih termoplastičnih kitov, izdelkov iz poliesterskih smol in specialnih mizarskih izdelkov.

alples
industrija
pohištva,
Železniki, tel 064/67-121

P O H I Š T V O I Z A L P L E S A

Dnevna soba
Predsoba Spalnica

Sistem Triglav
Klubske in jedilne mize Karnise
**UGODNOSTI NAKUPA V
SALONU ŽELEZNICKI**
— PROIZVAJALČEVE CENE
— 30 % KOLIČINSKI POPUST
PRI NAKUPU NAD 20 MILIJONOV
— RAZPRODAJA SISTEMA
»DOM OREH«
— NASVETI ARHITEKTA

Jutri v zdravstvu grozi splošna stavka

Medicinske etike se ne da namazati na kruh

Že od lanskega svetovnega dne zdravja slovenski zdravstveni delavci pretijo s splošno stavko, zdaj pa očitno misijo smrtno resno. Kljub zagotovilom pristojnih ustanov večkrat izrečene zahteve po izboljšanju položaja v tej dejavnosti posebnega družbenega pomena niso uresničene, agonija se nadaljuje. Nepreklicno zadnjič jih je izvršni odbor sindikata zdravstvenih delavcev (zdaj stavkovni odbor) izrekel pred dvema tednoma in napovedal splošno stavko za jutri, 20. septembra, če dva dni pred dnevom X ne dobijo zadovoljivih odgovorov na svoje zahteve. O vsem tem je za bralce Gorenjskega glasa spregovoril tudi dr. DUŠAN BAVDEK, ki od pomladni vodi stavkovni odbor gorenjskih zdravstvenih delavcev, kot član izvršnega odbora sindikata zdravstvenih delavcev pa sodeluje tudi v stavkovnem odboru za splošno stavko.

Zakaj ste se slovenski zdravstveni delavci odločili za stavko?

»Odločili smo se izraziti neke vrste protest, ker ustanove, zadolžene da bedijo nad nemotnim delovanjem zdravstva, tega ne počnejo. Preden smo se odločili za stavko, smo protestirali z javno objavljenim pismom, na katerega ni bilo odziva. Ponovili smo ga, spet ni bilo odziva, zato smo zagrozili s štrajkom. Preden smo storili ta korak, smo se sklenili pogovoriti s predstavniki za zdravstvo zadolženih institucij. Najprej smo se napovedali na obisk pri predsedniku slovenskega izvršnega sveta Šinigoju, ki je od svojih finančnih služb zvedel za porazno stanje v slovenskem zdravstvu, potem pa je isto slišal tudi iz ust zdravstvenih delavcev. Konec junija je nehala veljati zvezna interventna zakonodaja, Šinigoj pa nam je obljubil, da se bo s predsedniki občinskih izvršnih svetov posvetoval, naj v občinah začno odmotavati klobčič težav v zdravstvu. Toda preden je ta akcija (popravek) prispevkih stopenj) dala rezultate, je minilo preveč časa. Rekli boste, kako da nismo mogli počakati še dva meseca, če smo poprej lahko na rešitev zdravstva čakali dve leti! Nismo mogli čakati, saj je nekatere zdravstvene organizacije pestila izguba še iz leta 1987, še več pa jih ni imelo pokritega lanskega leta. Ker se sredstva planirajo vsako leto na podlagi porabe iz prejšnjega leta, smo imeli v zdravstvu vsako leto slabše izhodišče, ob tem, da nas je omejevala še intervencijska zakonodaja. Inflacija in zamik pri plačevanju prispevkov za zdravstvo v delovnih organizacijah za že opravljene storitve so nas še dodatno prikrajšali, tako da je spomladi slednjic zmanjkoval denarja in smo morali najeti kredite za plače. Ljudje gredo na cesto takrat, ko 15. v mesecu ne dobijo plač. Mi smo bili dñe de tega: vrata zdravstvenih ustanov bi morali kar zapreti, saj ni bilo denarja za funkcioniranje. Soglasni smo bili, da je treba nekaj narediti. Ker sindikati nimajo svojih strokovnih finančnih služb, ki bi stregle s podatki, smo se moralni zdravstveni delavci naslonili na svoje poslovodne delavce. Slednji namreč v teh razmerah niso imeli te moči, da bi dejavnosti priskrbeli denar, zato smo si podali roke in se odločili za stavko.«

Prede bi zaradi nezadovoljstva prišlo do spontanega štrajka, ki bi zdravstvu napravil obilo strokovne in moralne škode?

»Le tri možnosti so bile: da se zaradi pomanjkanja denarja ustavi celotna zdravstvena dejavnost, da zaradi vse večjega nezadovoljstva pride do spontanega štrajka ali da sindikat pravočasno odreagira.«

Na Gorenjskem ste spomladi načrtovali nekakšno delno stavko.

»Po pogovoru pri Šinigoju je izvršni odbor našega sindikata, zdaj stavkovni odbor, ocenil, da se stvari obračajo na bolje, saj je bilo kmalu več denarja in pripravljenosti pri od-

govornih ljudeh. Na Gorenjskem pa ni šlo tako gladko, zato nismo mogli čakati na morebitni jesenski splošni štrajk, temveč smo pripravljali nekakšno izolirano gorenjsko stavko. Sele ko so naši izvršni sveti in interesne skupnosti ugodile zahtevam, smo presodili, da lahko odložimo stavko, na jesen pa spet ocenimo razmere in ugotovimo, ali so zrele za stavko. Tako smo tudi storili in ocenili razmere v smislu odločitve, da se pridružimo stavki. Če se spet vrнем k republišemu stavkovnemu odboru: minuto sredo se je sesel s predstavniki izvršnega sveta, republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo, zdravstvene skupnosti, skupnosti socialnega varstva in skrbstva ter zavoda za planiranje...«

Zoper njih je torej naperjena splošna stavka?

»Recimo, da je to druga pogajska stran. Kot sem dejal že na odboru, nobenega problema ne bo rešil konflikt, temveč pogajanja, kjer bomo eni in drugi dali karte na mizo. Odgovor na vse zahteve (te zadevajo spremembu elementov za oblikovanje cen v zdravstvu, tekoče pokrivanje računov za storitve, takojšnje pokritje izgub za minuli dve leti ter dolgoročne rešitve sistema zdravstvenega varstva), pričakujemo do 18. septembra popoldne, sicer bo v sredo, 20. septembra, splošna stavka. Naj ponovim, da ne želimo stavkati, le na nevezdrne razmere v zdravstvu bi radi opozorili, da bi jih naredili znosnejše. V zdravstvu smo zadolženi za zdravje slovenskega prebivalstva, ne pa dežurni gasilci, politiki in finančarji, ki bomo večno skrbeli za denar.«

Stavka v zdravstvu naj bi potekala po posebnih zakonostih - zanje veljajo posebna stavkovna pravila. Kakšen bo pravzaprav njen scenarij?

»Štrajk v prvi vrsti ne sme prizadeti bolnika. Komur bo potrebna nujna medicinska pomoč, bo jo klub stavki zagotovo dobil. Vsi zdravstveni delavci bomo na svojih delovnih mestih, vršili bomo vso dejavnost, ki jo sicer opravljamo ob nedeljah, le da bo ta nedelja za nas v sredo. Vrata zdravstvenih ustanov bodo sicer zaprta, odprtia pa bo dežurna ambulanta in vse spremljajoče dejavnosti, ki so ji potrebne. V lekarini, denimo, bodo izdajali zdra-

Kako boste stavko uglasili s poklicno etiko?

»Kar je nujne medicine, bo opravljena, tako da poklicna etika v tem pogledu ni sporna.«

Verjetno ste tudi član Zdravniškega društva. To je menda stavki nasprotovalo. Kako kot član stavkovnega odbora na eni in član stanovskega društva na drugi strani cutite ta dvorezni meč?

»Mnenje Zdravniškega društva je bilo napak interpretirano. Društvo je namreč sodilo, da stavka ni metoda za reševanje problemov v zdravstvu, čemur pritrjujejo tudi vsi ostali v zdravstvu. Sicer pa se društvo v vsem drugem identificira s slasičem sindikata, češ da je zdravstvo v takem stanju, da je treba nekaj storiti. Sicer pa ne stavkamo zaradi stavke same, temveč zaradi nemogočega položaja naše dejavnosti, zaradi normalnih pogojev za delo, ki nam jih družba danes ne omogoča. Tu mislim na družbo v širšem smislu, v ozemju pa tiste, ki sem jih našel kot odgovorne za zdravstvo kot dejavnost posebnega družbenega pomena.«

D.Z.Žlebir
Foto: G. Šinik

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o. o.
Delovna skupnost skupnih služb
64000 Kranj, Gospodarska c.9.

objavlja po sklepku komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

STROJNIKA PARNEGA KOTLA

Pogoji:

1. — delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne ali elektrotehničke usmeritve;
2. — opravljen strokovni izpit za upravljalca parnega kotla z mehaniziranim kurjenjem;
3. — dve leti delovnih izkušenj na področju energetike.

Delovno razmerje združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom Poskusno delo traja 60 dni. Kandidati naj pošljajo pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske o.o., TOZD Zdravstveni dom Kranj b. o., Gospodarska c. 10, 64000 Kranj. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh.

Rolkarska steza v Udinborštu

Kokričani so bili (spet) prvi

Kokrica, 17. septembra - Asfaltirano rolkarsko stezo v Udinborštu, nad staro cesto od Kokrice prek Police do Naklega, speljano po trasi klasične proge za smučarski tek, so Kokričani prvi v Sloveniji zgradili zaradi sebe in napredka športa in rekreacije v vasi, pa tudi zato, da bi slovenski in jugoslovenski tekaški šport napredovala, in da bi jih konec koncas še kdaj posnemal in zgradil še boljšo in daljšo stezo. Stezo je v nedeljo, na otvoritveni dan, preizkusilo blizu 150 slovenskih smučarskih tekačev z reprezentanti vred.

Spored se je začel že dopoldne, ko je večina slovenskih tekačev na smučeh vseh kategorij tekmovalo z rolkami na novi stezi. Pionirji so tekli na kilometr, mladinci na dva, člani (seveda obeh spolov) pa na tri kilometre. Popoldne so po stezi ponovno grzli najboljši mladinci, mladinke, članice in člani, vsakih po osem, tekmovali v parih na izpadanje in tako poskrbeli za prijeten tekmovalni užitek. Kar precej ljudi se je zbral ob stezi, kjer so za popravitev otvoritev (pokrovitelj je bila kranjska Elita) naši najboljši tekači na smučeh pod vodstvom zveznega trenerja J. Horca Honca iz Češkoslovaške (on je bil pred leti že naš glavni trener, pa se je kljub visoki strokovnosti poslovil) na rolkah pokazali tehnike teka in vadbe za tek na smučeh.

Prva rolkarska steza na Kokrici ni pridobitev samo v ozkem športnem in rekreativnem smislu, ampak bo omogočala tekačem varno treniranje. Hudobne nevarnosti je na rolkah tekati po najbolj prometnih cestah in to se žal dogaja, na srečo še brez večjih nesreč. Rolkarska steza pa je v tem oziru popolnoma varna.

Franci Rutar, pobudnik za graditev rolkarske steze

Franci Rutar, predsednik smučarske sekcije Športnega društva na Kokrici je v otvoritvenem govoru dejal, da je stezo zgradil najmlajši smučarski

Mladi smučarski tekači

Naša najboljša tekačica Andreja Grašič. Tudi na nedeljski tekmi je zmagala. Med člani je zmagal Jure Velepec z Dola, med mladincami Jerončič s Kokričem, med mladinkami pa Smerkojleva.

delovnih ur, 27. junija plačan račun za dela pa je bil "težak" 545.300.000 dinarjev.

Ob zgraditvi proge, po kateri so na otvoritveni krog krenili kokriški reprezentant Andreja Grašič, Tomaz Globočnik, Aleš Gros, Urška Kaučič in Saša Rutar, in je dolga 1058 metrov, asfaltirana, s potrebnimi vzponi in spusti (izkopali so nad 1100 kubičnih metrov zemlje, nasuli 1400 kubičnih metrov gramoza in vgradili 2500 kvadratnih metrov asfalta), se spodobi beseda zahvale še kmetom iz Struževega, po katerih gozdovih teče proga, ter sedemdom Stanetu in Milošu Čemažarju, ki ju je doletela naloga čuvanje in skrbnikov steze.

J. Košnjek
slike F. Perdan

T. Šmiga Radovič tel. 75-036

V servisu za gume Janeza Jenka je vselej gneča

"Skrivnost" uspeha je dobro delo

Škofja Loka, 18. septembra - Servisna delavnica za gume Janeza Jenka v Virmašah zadnja leta doživlja prav razcvet. Veliko dvorišče je že pretesno za številne vozilne, ki prihajajo s cele Gorenjske, iz Ljubljane, Trbovlja, Litije, Celja, Tolminja, Idrije in od drugod. Mojster Janez Jenko zato že nekoliko nestrepučka, kdaj se bo odprla obrtno-stanovanjska gradnja na Grencu, kjer bo lahko postavljal večjo delavnico in pralnico avtomobilov. "Skrivnost" svojega uspeha pojasnjuje z dobrim delom; prijazen in pošten odnos do ljudi, strokovni nasvet, kvalitetno opravljeni storitev.

Pravi tudi, da ljudje sami povedo, kaj rabijo, treba jim je le znati prisluhniti. Sam jih posluša in zato namerava razširiti dejavnost na vse storitve, povezane s podvozji vozil.

Ljudje grešijo, ker kupujejo gume v trgovinah, pravi mojster Jenko. Veliko gum morajo potem v servisu zamenjati, ker niso dobre. Sam ima na voljo gume različnih proizvajalcev: Sava, Tigar, Trajkal, Michelin, vseh dimenzij za vsa "običajna" vozila naših cest. Zanimivo je, da gume Michelin, ki se dobitjo za dinarje, niso nič dražje od saksih.

Za dobro delo je potrebno dobiti: dobr delavec in dobr stroj. V servisni delavnici Janeza Jenka je zaposlen petnajst ljudi. Janez Jenko jim omogoča, da obiščejo razne sejme in se tako strokovno izpopolnjujejo, s "prvimi delavcem" sta bila tudi teden dni na usposabljanju v tovarni Michelin, s katero namerava še poglobiti sodelovanje. Prav zdaj gredo stiri fantje na sejem v Frankfurt. Zanimivo je tudi, da jih ob plači za redno delo stimulira za kakovost, ne pa (tudi) za količino. Kolikčina se ni obnesla.

Janez Jenko pogosto, na dve, tri leta, menjajo stroje v delavnici. Optike so nove, pravi, v kratkem pa pričakuje tudi nove računalniške vodene stroje za centriranje. Tehnika hitro napreduje in če "zaspis", kaj lahko ostane zadaj.

Podjetjen in delaven mož je najel Alpetourovo avtopralnico na Laborah, s katero ima, prav tako

kot s servisom za gume, še velike načrte. V kratkem bo poslovni čas razpotegnil do sedmih zvezčer, razen pranja in poliranja zunanjih površin pa namerava ponuditi tudi notranje čiščenje vozil.

»Ljudje so pripravljeni delati, uporabljati roke in pamet,« pravi Janez Jenko, ki razmišlja, da bi se iz obrtnika prelevil v podjetnika. »treba jim je le dati prosti pot. Najhuje je, če te omejuje birokracija.«

H. Jelovčan

Mednarodni atletski miting Kranj 89

Rekordni let Peričeve krogle

Kranj, 14. septembra - Tradicionalni atletski miting v Kranju je bila ena zadnjih atletskih preizkušenj te sezone. Na kranjskem mitingu je sodelovalo blizu 70 atletov iz Jugoslavije in tujine. V suvanju krogle je bil dosežen nov rekord kranjskega stadiona.

Tek na 1500 metrov. Zmagal je Miolovič iz Zadra.

Razen naših atletov so sodelovali še tekmovalci iz Zvezne republike Nemčije, Avstrije, Italije in Bolgarije. Udeležba je bila kakovostna, kar pa ne velja za izide, razen redkih izjem. Ta izjema je beograjski metalec krogle Perić, ki je orodje sunil 20 metrov in 42 centimetrov daleč, premagal še bolj znanega metalca Lazarevića, in dosegel nov rekord kranjskega stadiona. Dobr izid je dosegel tudi Šeškić iz Beograda v metu kopja. Od kranjskih atletov so najboljše rezultate dosegli Kabič v teku na 110 metrov ovire in Krampl v troskoku.

Kdo so zmagali na kranjskem mitingu. Med moškimi v teku na 100 metrov Mautendorfer iz Avstrije 11,16, v teku na 110 metrov ovire Višnjić (Karlovac) 14,62 pred Kabičem (Triglav) 14,85, v teku na 400 metrov Melnjak (Pula) 47,03, v teku na 800 metrov Dušak (Zagreb) 1:50,83, v teku na 1500 metrov Miolovič (Zadar) 3:44,12, v troskoku Ergotić (Slavonija) 15,67 pred Milošem Kramplom (Triglav) 15,44, v višini Lozej (IBL Olimpija) 190 centimetrov, v suvanju krogle Perić (Partizan Beograd) z odličnih 20,42, Kranj (Triglav) je bil tretji, v metu diskova Mustapić (Sarajevo)

Miloš Krampl iz Kranja je bil na kranjskem mitingu v troskoku tretji.

vo) 58,80, Kranjčan Janežič je bil tretji z 42,82, v metu kopja pa Šeškić (Crvena zvezda) s 76,94. Med ženskami je na 100 metrov zmagala Saračeva z Bolgarije z 12,24, ki je bila izidom 56,39 prva tudi na 400 metrov, na 1500 metrov Bruckner iz ZRN 5:03,76, medtem ko je bila Jermanova (Triglav) druga, v skoku v daljavo pa je zmagala Rakita (Partizan) s 592 centimetri.

J. Košnjek
slike F. Perdan

Namizni tenis

Merkur okrepljen

Kranj, 8. septembra — Novi zvezni ligaš NTK Merkur Kranj bo nastopal v letošnji tekmovalni dežoni z svema novima igralcema. Zoran Gašič, dosedanje igralec ljubljanske Olimpije, bo velika okrepitev, saj je bil v prejšnji sezoni sedmi med drugoligaškimi igralci in sedmi na slovenski članski lestvici. Druga okrepitev je Kranjčan Marko Jovič, ki pa je v zadnjih sezoni zelo uspešno igral za drugoligaša iz Kočevja. Poleg Gašiča in Joviča pa bodo za kranjsko ekipo tekmovali še Janez Maček, Robi Jeraša in po potrebi tudi Vlado Tomc. Ekipo trenera Darko Pangrič, vodila pa jo bosta tehnični vodja Janez Teran in Zoran Ramovž.

Vodstvo kluba je zadovoljno s poletnimi pripravami (več priateljskih dvobojev) in je prepričano, da je ekipa sposobna za uvrstitev najmanj v sredino lestvice.

Uspeh pionirjev

Kranj, 8. septembra — V Murski Soboti je bilo 20. jubilejno odprtje prvenstvo v namiznem tenisu za pionirje. Sodelovalo je 110 igralcev iz 25 klubov Slovenije, Hrvatske ter Bosne in Hercegovine. Med osem najboljših ekip se je poleg mariborske Strojne, ki je kasneje tudi zmagala, uvrstila tudi ekipa kranjskega Merkurja, za katero sta nastopila Klemen Klevišar in Slavko Dolhar. Merkur je v četrtfinalu izgubil z zagrebško Industrogradnjo s 3:2, pri tem pa je Klevišar zmagal v obeh dvobojih.

Delo trenerjev Darka Pangriča, Vinka Marušiča in novega trenerja Zorana Gašiča že daje rezultate, saj se pionirji Klemen Klevišar, Slavko Dolhar, Bojan Bernard in Sašo Robida že enakovredno kosajo z najboljšimi v državi.

D. K.

ureja JOŽE KOŠNJEK

V Lescah je bilo v soboto končano veliko padalsko tekmovanje

Čehoslovaki dvakrat prvi na Bled cupu

Lesce, 16. septembra - Generalka pred svetovnim padalskim prvenstvom septembra prihodnje leto v Lescah je uspela tako po organizacijski kot tekmovalni plati. Le za ta čas neobičajni veter, ki je bil v petek in soboto popoldne premočan in en dan pokvarjeno eno od letal, sta kazila sicer čisto sliko velike padalske prireditve. Čehi so ekipno zmagali tako med padalkami in padalcem, naš dosežek, tako ekipno kot posamečno, pa je bil glede na letošnje pogoje treninga izreden: moški so bili ekipno drugi, dekleta tretja, Darko Svetina pa je bil četrти med posamezniki.

Omembe vredne so uvrstitev še nekaterih drugih naših padalk in padalcev. Med 20 padalkami iz štirih držav je bila Mira Grčič deseta, Irena Avbelj pa 11. Obe sta članici Alpškega letalskega centra iz Lesc. In naše moštvo je imelo prvi dan precej smole pri odskoku iz letala. Veter jih je zanesel, kar je vplivalo na doskok. Od fantov je bil Darko Svetina četrtni, deveto mesto pa so si delili Bogdan Jug, Brane Mirt in mladi član ALC Salkič. Vse je

Silvio di Tecco, eden od zmagovalcev
nji pa je povedal, da je doma iz Pise, sta tudi v deseti seriji skočila v ničlo, ki ima na posebni blazini premer 5 centimetrov, in razdelila prvo mesto, saj je za ponovna skoka najboljših zaradi noči zmanjkal časa. Enajstič pa sta morali 1100 metrov visoko Američanka Cheryl Stearns in Čehoslovakinja Dana Dravcova. V desetih skokih sta cilj zgrešili le za 4 centimetre, v enajstem, ko so jima ničlo zmanjšali na 3 centimetre, pa je bila Čehinja brezhibna in je zmagala. Američanka pa je zgrešila cilj za centimeter in bila druga, čeprav je svetovna prvakinja z lanskega prvenstva. V pravilih je namreč tako, da v Primeru delitve najboljših mest premer ničle zmanjšajo s petih na tri centimetre, če pa se to ne odloči, pa žirija ukaže, s katero nogo je treba zadeti cilj. Naša prva ekipa, sestavljena iz leskih padalcev, je zdržala tudi deseto serijo, zgrešila ničlo le za centimeter in se utrdila na drugem mestu, izredno dobro pa je zadnji finalni skok uspel tudi našim drugim ekipam. Aplavz še posebej v petek in soboto številnega občinstva za vsako ničlo je bil za naše še posebno prisoten. Upajmo, da jim bomo ploskali tudi prihodnje leto na svetovnem prvenstvu.

J. Košnjek
slike F. Perdan

Novice iz moto športa

Lepa tekma v Žireh

Žiri, 28. avgusta - Avto moto društvo Žiri in Slovensko avto Ljubljana sta zadnjo avgustovsko nedeljo priredila na zahtevni proggi za motokros v Breznici pri Žireh dirko za republiško prvenstvo v razredu do 125 in 250 kubičnih centimetrov. V kategoriji do 125 kubičnih centimetrov je zmagal Boštjan Kampus (AMD Lenart), od gorenjskih tekmovalcev pa je bil najboljši Aleš Kunčič (AMD Tržič), ki je bil dvanajsti. V kategoriji do 250 ccm je bil najhitrejši Aleš Zajc (AMD Šentvid pri Stični), drugi je bil Miran Tonko (AMD Tržič), peti Sandi Sedec (AMD Žiri) in sedmi Vid Mlakar (prav tako AMD Žiri).

Kranjčani v Trstu

Kranj, 10. septembra - Na 15. tradicionalnem turnirju namiznoteniških igralcev treh dežel Furlanije Julijanske krajine, Koroške in Slovenije je nastopilo 123 igralcev, med njimi tudi igralci Merkurja iz Kranja, ki so zadovoljili z uvrstitevami. Zoran Gašič, Robi Jeraša in Marko Jovič so se uvrstili med osem najboljših, Janez Maček pa je nesrečno izgubil po vodstvu z Italijanom Pacillo. Uspeh je spodbuden pred začetkom tekmovanja v drugi zvezni ligi, kamor so se uvrstili Kranjčani, liga pa se začne konec meseca.

Štrukljeva in Vadunec

Kranj, 10. septembra - NTK Merkur iz Kranja je organiziral odprtje prvenstva pionirjev in pionirjev Gorenjske, ki je pokazalo, da se še posebej v Kranju in na Jesenicah dobro dela z mladimi, prve uspehe pa žanjejo tudi v Škofji Loki. Zato je realno upanje, da bo dosegel gorenjski namizni tenis še višjo ravni. V prvi skupini sta bili najboljši Kranjčanki Živa Štrukelj in Petra Fojkar, v drugi skupini pa Maja Štrukelj (Merkur) in Lavrič (Jesenice). Med pionirji je v prvi skupini zmagal Vadunc z Jesenic pred Dolharjem iz Kranja, v drugi skupini pa Ješenican Pivk. J. K.

Padalci so povedali

Cheryl Stearns iz ZDA, svetovna prvakinja: "Sedemnajst let že skačem in večkrat sem že bila svetovna prvakinja v skokih na cilj. Doma sem iz Arizone. Zakaj sem v Lescah sama, brez sotekmovalk iz reprezentance. Ni bilo denarja, da bi vse prisile sem. Prihodnje leto, ko bo svetovno prvenstvo, pa upam, da bom v Lescah kompletne."

Darko Svetina, četrtni in najbolje uvrščeni Jugoslov: "Nerad govorim. Pred nami je še zadnja, deseta serija. Za zdaj delim drugo mesto. Pred menoj je Italijan Di Tecco. Doslej pa lahko ocenim svoj in ekipni nastop kot zelo dober. Šestkrat zapored sem skočil ničlo, v zadnjih treh skokih pa sem ničlo zgrešil vsakič za centimeter. Skratka odlično glede na letošnji trening, ki je bil okrnjen zaradi obveznosti v službi."

Mira Grčič, najbolje uvrščena Jugoslovanka: "Uspele smo kljub smoli v prvem skoku, močnemu vetru in manj treninga. Vsa naša ekipa je potem dobro skakala, polom v prvem skoku pa je za vse nas dobra šola. Tekmovanje mi je bilo zelo všeč, vreme je bilo sicer lepo, uvrstitev tudi in to je zame kar dobra simulacija. Bled cup 89 mi bo ostal v spominu. Padalke smo prijateljice, družimo se, izmenjujemo izkušnje in smo vesele, ko se spet srečamo. Ponavadi se pogovarjam med ljudmi."

Dana Dravcova iz Češkoslovaške, zmagovalka med dekleti: "Mislim, da ni vplivalo, da sem jaz v 11. seriji skakala pred Američanko. Vseeno mi je bilo. Zdi se mi pa, da je odločil moj trening, na katerem pogosto skačem na 3 centimetrsko ničlo in ne v petcentimetrsko. Stara sem 25 let, opravila sem 2800 skokov, doma sem s Previdzo in sem zaposlena v podjetju za marketing. V Lescah, tu med gorami, mi je zelo všeč in upam, da bom prihodnje leto na svetovno prvenstvo."

Prehodni pokal Poletu

Godešič, 8. septembra - Domači nogometni klub Kondor je pred kratkim organiziral na Godešiču nogometni turnir za prehodni pokal Godešiča. Prvo mesto in prehodni pokal je osvojila enajsterica Poleta, ki je v finalu z 2:1 premagala lanskog zmagovalca LTH iz Škofje Loke. V tekmi za tretje mesto je Kondor po streljanju enajstmetrov s 5:4 premagal Alpino. Sodniki Čengija, Živkovič, Bohinc in Prapnačič so dobro opravili svoje delo.

J. Starman

Smučarski skoki

Prvič za pokal Gorenjske

Škofja Loka, 13. septembra - Pretekla dva vikenda je Šport servis Strel iz Škofje Loke pripravil 3. rekreacijski teniški turnir, ki je bil doslej največji teniški prireditve v Škofji Loki. Igralo je kar 48 tenisačev, ki niso bili razdeljeni v starostne skupine in je bila razlika med najstarejšim (46 let) in najmlajšim (11 let) nad 30 let. Igrala je tudi Manja Ferencak iz Kranja, nekdanja mladinska državna prvakinja, ki je bila četrta v najmočnejši skupini je ponovno zmagala Ljubo Osolnikar pred Dušanom Čarmanom in Kalmonom Sočakom, v tolazilni skupini pa Tadej Rupar pred Matjažem Pagonom. Turnir v organizaciji Borisa Strela kaže, da ostaja Boris še naprej vezan na šport kot organizator in tekmovalec. Doslej je bil turnir omejen samo na igralce iz Škofje Loke, v prihodnji pa utegne biti odprt. Zato že tokrat vabilo za prihodnji turnir.

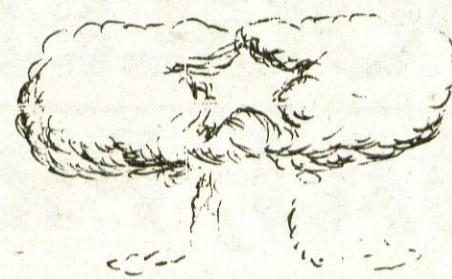
Rezultati — starejši pionirji:
1. Franc, 2. Mesec, 3. Martinjak, 4. Kozelj, 5. Erzen, 6. Vesel (vsi ID Triglav), pionirji do 13 let: 1. Stegnar, 2. Grosar (oba Tržič), 3. Vertnik, 4. Rakovec (oba ID Triglav), 5. Čeferin (Alpina), 6. Blažun (ID Triglav), pionirji do 11 let: 1. Janežič, 2. Erzen (oba ID Triglav), 3. Ržen (Tržič), 4. Kumer (Alpina), 5. Brzin (Tržič), 6. A. Cuznar (ID Triglav).

A. Goljar

GOŘENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

J. Javornik

TEMA TEDNA

SLABŠE JE,
BOLJE SE
IMAMO

Če smo preprosti naivčki in družboslovni ter socioološki laiki še pred letom dni kar drgetali od groze, kaj vse se je dalo štirideset in več let prikrivati, da se je bolj ali manj skorumpirana jugoslovanska politična birokracija obdržala v sedlu, se je do danes tudi trdovučnežem posvetilo. In najbolj zakrnjenemu apolitičnemu tipu se že bliska, da tudi gromoviškim anti-birokratskim revolucionarjem z juga že pojenjuje agitpropovska sapa. Jasno: denarja ni, kruha ni, političnih hajk na Slovence se pa že počasi tudi naveličaš. Slovensko vodstvo je modro tih, karkoli se mu že podnika in tudi zato je na tej duhamorni relaciji že nekaj časa malo več gmaha.

Nekaj novih šans za ponovne napade na »opet ove Slovence« se kaže v teh dneh pred sprejetjem ustavnih dopolnil. Če bi sprejemali tako dopolnila pred letom dni, ko nekateri Srbi na Hrvatskem še niso začutili, kako silno so ogroženi, bi na Slovenijo letelo, da bi se kar bliskal. Zaradi bojev na Hrvatskem, Kosovu in še na kakšni fronti pa bo bojeviti ognjemet nad Ljubljano, upajmo, malce skromnejši. A nič se ne ve! Oni dan je delegata srbske skupščine silno zaskrbelo in je javno vprašal: ali je res, da se je Jugoslavija s sporazumom Tito - Brandt dokončno odpovedala dvema tretjinama vojne odškodnine in ali je potem tudi res, da se je s preostalo tretjino vojne odškodnine zgradila nuklearka Krško?

Pronicljivo, ni kaj! In ob pravem trenutku, saj z evforičnim ljudskim posojilom slabo kaže, Slovenci okoli tiste podarjene nuklearke Krško pa si danes pač lahko arogantno pišejo ustavo s politično in ekonomsko neodvisnostjo.

V Jugoslaviji nikakor ne presahnejo vulkanski izvori gneva in žolča, ki ga producira raznorazne politikantske firme in za svojo korist in pod monolitno ideološko masko ščuvajo lastni narod proti drugim. A ne le to: če to ni grozovito, kako se spravlja nad svoje nekdanje funkcionarje! Gnusi se mi, a vendar primer, kako se pobalinsko spraviš nad lastne ljudi, ki si jih sicer že odstranil s čistkami.

Na vojvodinski javni tribini je diskutiral neki doktor. Ko je v navijaško razpoloženju kinodvorani govoril o domnevnih podloštih in nestrostih nekdanjih srbskih funkcionarjev, se mu je zdelo potrebno poudariti, da so ti oblastniški funkcionarji nekoč poslali v neko cerkev do zob oborožene milici. Ti so prekinili božično mašo z glasnim: »Za katere svinje pa ste pogrnili slamo?« To, pravi doktor, so lahko ukazali samo Srbi, tisti, ki so se oblasti držali pod gesлом: slabše je, bolje se imamo.

Kaj bo, ko se bo protibirokratska revolucija izčrpala, odstranili vsi protirevolucionarji, agitpropski stroj upehal, kaj bo, ko ne bo nikjer več nobenih zaveznikov, na Kosovu, kjer zapirajo celo otroke, pa sami mrki in sovražni obrazzi? Bo, kar bo in kar očitno hočejo: slabše je, bolje se imamo.

D. Sedej

TAKI SMO Če si delovodja gradi hišo...

Če mislite, da so minili časi, ko so raznorazni ščeti in mojstri tudi tako izkorisčali svoje podrejene, da so jih tako ali drugače prisili, da so jim pomagali pri gradnji njihove zasebne hiše, ste se krepko zmotili! Še dandanašnji, ko nekateri delavci po firmah komaj zasluzijo za kruh in sol, se dogaja, da v prostem času še kako garajo pri gradnji hiš svojih delodajalcev...

Jesenjska železniška postaja ima, kot vemo, več temeljnih organizacij - sedem natančno! Vse imajo svoje sedeže v Ljubljani, tako tudi tozdek UVP (vleka prog), kjer je zaposlenih okoli dvajset delavcev. Te seveda vodi delovodja, ki v Prijedoru gradi svoj dom...«

Vse lepo in prav, če ga gradi in stvar njegovih podrejencih je, če so mu pri gradnji pomagali - v prostem času in v svojih dopustniških dneh. A najbrž je stvar le šla predaleč, kajti nekemu delavcu, Sejadu Haliloviču, je vendarle te dni prekipelo. Poiskal si je pravno pomoč, s plačilnim listkom v roki. Minuli mesec je namreč sedem dni neumorno delal pri delovodjevi hiši in najbrž pričakoval, da se mu bo pri železniškem plačilnem listku pokazalo kot ponavadi: plačani sedmendnevni dopust ali nekaj takega!

A najbrž ni več šlo tako kot ponavadi, kajti na obračunskem listu je pisalo: sedem dni opravičene, a neplačane odsotnosti! Neplačane! Zato je bila pričakovana plača ustrezena manjša in delavec razumljivo ni vzdržal, z njim pa najbrž tudi ostali prostovoljni graditelji, kajti jesenjskemu sindikalnemu svetu, kjer so poiskali zaščito in varstvo, so dali vedeti, da delovodjeva samovolja zdaj res že presega vse meje...

Mislimo, da bo delovna organizacija UVP iz Ljubljane že morala malce pretipati take samopašne delovodje po fialah, ki očitno izkorisčajo svoj delovni položaj za lastne materialne koristi. Kaj pa se to pravi? Opravičena odsotnost in hajd varit k hiši v Prijedor!

D. S.

Gobarska sreča

Jurček, težak skoraj dva kilograma

Radetu Kneževiću, zaposlenemu kot poštarju na Jesenicih, se je minulo nedeljo v Plavškem Rovtu nad Jesenicami nasmehnila posebna sreča. Ko je že nabral skoraj celo vrečko odličnih jurčkov, je ne-nadoma v travi zagledal velikega gobana, popolnoma zdravega, prav nič gnilega ali črvivega. Ko so ga doma stehitali, se je izkazalo, da tehta domala dva kilograma.

»Čeprav sem navdušen gobar, tako velikega gobana še nisem videl in tudi sosedje, ki prav tako marljivo nabirajo gobe, pravijo, da je res prava gobarska trofeja. Letos sem nabral že

Rade Knežević s svojo gobarsko trofejo

kar precej gob, vedno na istem kraju, vedno v Plavškem rovtu...«

Dahnili so da:

Dahnili so da: V Škofji Loki: Majda Bečan in Franc Ravnhar iz Virmaš; Marinka Stalec in Branko Kavčič iz Dražgoš; Andreja Bogataj in Robert Kopač iz Žirov; Anita Peterl in Miran Tavčar iz Sopotnice; Tanja Košir in Marko Oblak iz Škofje Loke; Majda Žontar in Marjan Žihrl iz Škofje Loke.

Na Jesenicih: Sonja Rozman in Tomaž Česnik z Bleda; Uršula Zorko in Robert Pesjak z Brega; Magda Ucman in Jože Kosič z Jesenice; Tanja Karlin in Leopold Kovačec iz Mojstrane; Manuela Arh in Mitja Petraš iz Mojstrane; Lilijana Gartner in Branko Tkalec iz Mojstrane.

Čestitamo!

PRIJAZEN gorenjski NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

ZDENKA TONJA

Pisala nam je Jana Fortuna z Loga v Poljanski dolini, hči 60-letnega invalida. Takole pravi: »Včeraj (5. septembra) je oče ves srečen prišel domov in dejal, da je vesel, ker pri nas še najdeš prijaznega človeka, sploh pa je bil navdušen, ker je bila to mlado dekle. Kupoval je vozovnico na predprodaji kart na avtobusni postaji v Škofji Loki. Ker pri blagajni ni bilo vrste, sta se z dekletom malo zaklepatala. Pogovor mu je prilegel. Ko je prišel domov, je dolgo govoril o prijaznem dekletu in dejal, da bi bilo vredno o njem napisati nekaj v vaši rubriki...«

Pogledali smo na škofjeloško avtobusno postajo in za blagajniškim okencem našli Zdenko Tonja, doma pri Sv. Duhu. Pohvala jo je prijetno presenetila, priznala pa je, da se moža ne spomni. Večkrat poklepata s katerim od potnikov, ki čaka na avtobus. Tako, ko avtobusi ne vozijo, se da, sicer je gneča pred okencem prevelika. Večina potnikov namreč raje kupi karto v predprodaji kot šele na avtobusu.

Prijazna Zdenka Tonja bo, žal, za okencem le še do 20. septembra. Prišla je z začetkom meseca prek mladinskega servisa, da bi nadomestila redno zaposlenega delavca med doustom. Kmalu se ji začne študirati, prvi letnik šole za socialne delavce.

»Prejšnja leta sem med počitnicami običajno delala na SDK. Delo na postaji mi je všeč. Tu so ljudje. Rada imam ljudi, rada se pogovarjam z njimi.«

Očitno si je Zdenka Tonja izbrala pravi študij.

H. Jelovčan

Foto F. Perdan

Male gorenjske vasi

Laniše

Laniše pride od lanu

Piše: D. Dolenc

Da je tokrat na vrsti vasica Laniše nad Sovodnjim, je "kriča" pravzaprav Srednjska mama, ki te dni praznuje svoj viški jubilej, 90-letnico. Najstarejša vaščanka je, veliko hudega je skusila v življenju. In kar prav smo prišli. Tu je namreč gospodar Bojan Šifrar poštar za vse te kraje, pa smo kaj hitro pošteli vse hiše in duše v njih: na Franconovščinu, Započivalu, pri Blažu, pri Matevžinu, pod Osojnicami, na Rupah, pri Kriščini, pri Lisjaku, na Brnici, v Loputniku, Srednje brdo, pri Uštinu, pri Radu in na Mahovščini. Blažova hiša je prazna, pri Krvinčku je podrt, pri Uštinu je prazno... Vsega pa je 51 prebivalcev. In kot pove Janez Treven, gospodar pri Lisjaku, se vas imenuje Laniše zaradi lanu, ki so ga tod ljudje nekoč sejali. On zadnjega lanu ne pomni več. Le to lepo slovensko ime je še ostalo in pa na oni strani pri Kladju Podlanisče, ki pa spada že pod Primorsko.

Laniše so razložena vas v grapi Javorščice, k njej pa spa-

dajo tudi samotne kmetije po bregovih zahodno od nje. Do nje se pride po cesti, ki je speljana po grapi od Sovodnja do Javorjevega dolu, do posameznih kmetij pa držijo kolovozne poti. No, včasih so bile kolovozne, danes do vseh kmetij vodijo dobro vzdrževane poti, do vsake se pride z avtom. Vas spada pod krajevno skupnost Sovodenj skupaj z vasmi Koprnik, Stara Oselica, Javorjev-

dol, Hobovše, Podjelovo brdo in delom Cerkljanskega vrha.

Kontrabantarji so bili tod doma

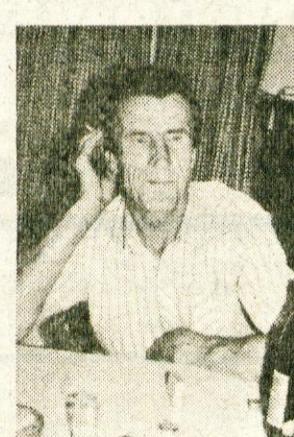
Laniše imajo za sabo hudo zgodovino. Med obema vojnoma je bila vas razdeljena z državno mejo. Ze včasih, ko so

"kontrabantali" čez mejo, z naše strani so na italijansko nosili kavo, moko, maslo, tobak, saharin, vodili tja celo živino, nazaj pa nosili riž, kakšno blago in kaj podobnega, so živelj v stalni napetosti. Če so koga dobili, je bila hitro kazen, in ker ni bilo denarja za plačilo kazni, so jo moral odsedeti. A kaj ko je bilo tihotapljenje tako mamljivo! Tako blizu je bila meja, domačini so poznali vsak kotiček, vsako grapo, vsak grm, za katerega so se lahko skrili in točno so vedeli, kdaj so finančarji na zapečku, ko se bo dalo celo živino spraviti čez mejo. Pri Lisjaku, eni najvišje ležečih hiš v Lanišču, je mama Marija Treven pekla kruh, ki so ga kontrabantali čez mejo. Najhujje je bilo, če so pri kom dobili saharin. Zaradi dveh malih škatlic tega prepovedanega, a tako vabljivega sladila je bila Srednjska mama leta 1937, ko je imela že devet otrok in je bil najmlajši star šele 6 mesecev, 35 dni zaprt v Idriji na gradu. Morala je kdaj pa kdaj kaj odnesti, da so preziveli. Le 200 m od hiše je bila meja.

Najhujje pa je prišlo med zadnjo vojno. Nemci so hiše ob meji dobesedno zravnali z zemljo. Spomladi 1942. je bilo

Medtem ko so nekatere družine iz doline preselili v Srbijo, so tem porušili hiše in jih naseleli v hiše, iz katerih so one preseleli.

"Nemci so to znali sistematsko narediti," pripoveduje Janez Treven, gospodar pri Lisjaku pod Bevkovim vrhom. "Najprej so mobilizirali vso vprežno živino in vozove, tudi

iz vseh drugih hiš. V dveh dneh smo morali preseliti. Vse je moralo biti prazno. Tretji dan so bili tu že delavci in delovodje,

ki so strokovno začeli podirati. Pri strehi so začeli. Od gradbenega materiala si lahko kaj vzel in odpeljal. Potem so podrli vse do tal. Noben kamen ni več stal na kamnu. Tako temeljito so bili pri svojem delu, da že takoj, ko so odšli, nisi več vedel, kje je stal kakšen zid. Na Srednjem brdu niti vodnjaka niso več našli, ki so ga imeli pod kuhinjo. Le kamen je ležalo naokrog, ki pa so ga kmalu zarasle koprive. Selili so pri nas, Lisjakove, Uštinove, Kocjanove, Srednjikarjeve, ljudi iz Srednjikarjeve bajte, Brničarjeve, Kebrove, Srobotarjeve. Večino ljudi iz teh hiš so preselili na Sovodenj, le Uštinove in nas v Koprnik, Kocjanove pa v Staro Oselico.

Nesrečo smo imeli tudi po vojni. Leta 1946 smo na novo zgradili hlev, ravno pokrili smo ga, ko je prišel vihar in ga podrl. Vseh 5400 kosov strelne opeke je pobilo, do zadnje. Sest delavcev nas je bilo v hlevu, za betoniranje nosilcev smo pripravljali, a je vse zlomilo, nič se ni dalos kasneje porabiti. Vso voljo smo izgubili in če ne bi tako pomagali sosedje, bi gotovo pustili vse skupaj in šli kam drugam.

POGLEJ, PRIMERJAJ, PREMISLI!

Gledate izdelek, ki ga uporabljamo vsak dan.
Da, to je originalna vzmetnica JOGI Termal,
ki ima svojo ceno;
danes ali po treh mesecih kreditiranja.

Katera
je mamljivejša?

* Izhodiščna cena je bila izračunana 1. 8. 1989 v salonu Mebla v Ljubljani.

**MI NE DAJEMO POPUSTA PRI GOTOVINSKEM NAKUPU,
DAJEMO VAM MOŽNOST NAKUPA PO IZHODIŠČNI CENI!**

 MEBLO

Nakup naših izdelkov z gotovino se splaća!

(v salonih MEBLO in nekaterih trgovinah s pohištвom)

Saloni Mebla: Nova Gorica, Ljubljana, Celje, Maribor, Zagreb, Rijeka, Karlovac, Varaždin, Đakovo, Novi Sad, Subotica, Stara Pazova, Novi Beograd, Sarajevo, Titograd, Skopje

Prepogoste nesreče s traktorji

Traktor - pomočnik in uničevalec

Večja mehaniziranost kmetij sicer zelo lajša delo na zemlji, hkrati pa zaradi nepravilnega ravnanja s temi pripomočki kmet trpi gmotno škodo, poškodbe, invalidnost, primeri se tudi veliko smrtnih nesreč. Traktor je postal na kmetiji dobrodošel pomočnik, žal pa ob pomanjkljivem znanju o mehanizaciji tudi uničevalec. Zaradi napačnega ravnanja s tem delovnim strojem je marsikatera kmetija ostala brez naslednika.

Foto: F. Perdan

Na Gorenjskem se je v zadnjih petih letih primerilo 41 prometnih in 14 delovnih nesreč s traktorjem, 9 prometnih in 6 delovnih se je končalo tragično, ostale pa s hujšimi ali lažjimi ranami. Večina prometnih nesreč se traktoristom priperi na lokalnih in nekategoriziranih cestah, delovne pa na poljskih in gozdnih poteh. Če so v prometu najpogosteji razlogi za nesrečo neprilagojena hitrost, preobtezenost prikolic, napačna stran vožnje in izsiljevanje prednosti, pri delovnih prevladuje nepravilno obračanje ali vožnja v strmini, napačna menjava prestav, nepravilno naložen tovor in tehnično stanje traktora. Resda ima vsako leto več ljudi potrdilo o znanju za delo s traktorjem (potem ko opravijo tudi ustrezen tečaj), toda nezgod, do katerih

prihaja pretežno zaradi neznanja, je še vedno preveč.

Medtem ko so se kmetije močno mehanizirale - danes ima vsaka vsaj en traktor - je bilo naključju in kmetom samim prepričeno, da se ustrezno tehnično izobrazijo. Tečaji, ki jih prirejajo za traktoriste, so večdel namenjeni ravnanju v prometu, traktor pa je vendar bolj delovni stroj kot vozilo. Kot zaskrbljeno zatrjuje Ivan Demšar, inšektor za varnost prometa pri UNZ Kranj, celo šole za kmetovalce dajejo premalo znanja iz kmetijskega strojninstva.

Nič čudnega torej, če so le redki traktorji, ki jih kontrolirajo na cesti, popolnoma opremljeni (še bolj to velja za priklice in priključke ki jih vlečejo), za številne, ki se prevažajo po nekategoriziranih ce-

stah in po drugih kmetijskih terenih, pa niti ne vedo. Nič čudnega tudi, če se na traktorjih ali celo na delovnih priključkih vozijo cele družine, tudi majhni otroci, čeprav je to hudo nevarno. Oroke najdemo celo za traktorskim krmilom. Statistika prometnih in delovnih nesreč s traktorji ima med žrtvami tudi otroke. V petih letih sta bila med ranjenimi celo dva otroka med 7 in 14 leti, 8 pa starih od 14 do 18 let. Tudi sicer te žalstne številke dokazujojo, da se v nesrečah s traktorji usodno poškoduje ali umre največ ljudi v cvetu let: dva mrtva in 14 ranjenih je bilo starih od 18 do 30 let, pet mrtvih in 15 ranjenih pa med 30 in 50 let, tako da je veliko kmetij ostalo brez spodarjev v najlepših letih.

K opremljenosti traktorjev sodijo tudi varnostni loki in kabine. Pred leti, ko so hoteli spodbuditi pri kmetih nakup letnih, so jih trgovci ponujali s popustom. Le pri naključnih nadzorih tehnične opremljenosti lahko ugotovijo, koliko traktorjev je opremljenih z njimi. V nesrečah, ki so se zadnjih pet let zgodile na Gorenjskem, pa je bilo z lokom ali kabino opremljenih le polovica teh vozil. Najbrž to velja tudi sicer, kar pa je sila težko ugotoviti, saj vsi traktorji, ki jih imajo gorenjske kmetije, niso evidentirani niti zavarovani. Sicer pa, kako naj kmet spoštujejo dočilo o namestitvi varnostne kabine, če tega ne upoštevajo niti na traktorskih tekmovanjih.

pla dva gradbena delavca. Eden od njiju je zgrabil montirno železino in z njim drugega potipal po črepinji. Ko so na pomoč prihiteli tamkajšnji miličniki, ni bilo nič usodnega. O tem, ali si je oni z želesom premislili in ga naposled ne uporabil, ali pa je imel drugi betico tršo od kovine, zgodovina molči.

Hotelske usluge

Iz hotela Triglav v Mojstrani so klicali na milico, češ da domačin Zvone tam razgraja in razbija. Milica je sumila, da bo možak s tem nadaljeval, zato

Vsem pomanjkljivostim, ki so značilne za delo in vožnjo s traktorjem, se rad pridruži še alkohol, ki botruje tudi številnim nezgodam za traktorskim krmilom. Jeseni in spomladi, ko je na poljih največ dela, se dogodi tudi največ nesreč. V preteklih petih letih se je največ nesreč primerilo julija, kar 12. maja 8 in septembra 7. Jeseni preklinjamо tudi vozniki avtomobilov, pa ne toliko zaradi počasnosti traktorjev, ki nam kratijo naglico, temveč bolj zaradi nesnige, ki jo s polj privlečajo na cesto. Včasih traktorje sledimo prav od polja do doma, ko puščajo za seboj plasti zemlje. Prometni miličniki pravijo, da to ni le grdo, temveč tudi nevarno. Če nameč čez nanošeno prst na cesti dežuje, je cesta spolzka kot ob poledici.

Sezona traktorjev še ni končana, največ kmečkega dela je prav v jesenskem času. Prometna milica obeta, da bo v tem obdobju poostroila nadzor nad traktoristi, tudi zato, da bi izboljšali zdaj precej zaskrbljujoče stanje in se izognili tragičnim posledicam, ki jih ima načelo ravnanje traktoristov.

D. Z. Žlebir

ga je odpeljala v svoje prostore, kjer je prenočil. V hotelu Triglav niso bili prav nič ljubosumni, ker jim je konkurenčna firma odzrla eno nočitev.

Nekaj prask in strgana majica

Ko sta si Rado in Vojko oni dan skočila v lase v kranjskem baru Zora, se je še kar srečno končalo. Bojeviteža sta utrpela nekaj prask, pri nasilnem opravlju padi pa si je eden od njiju streljal tudi majico. Možje postave, ki so bili klicani na kraj dejanja, so za začetek razsodili, da je bila krivda Vojkova. Kaj več pa sodnik za prekrške.

Klateških psov skorajda ni več

Škofja Loka, avgusta — Kaže, da so škofjeloški lovci lani in to pomlad tako temeljito očistili svoje terene klateških psov in mačk, da ni bojazni za stekljino ali kaj podobnega.

Na delegatsko vprašanje o klateških psih in mačkah na Škofjeloškem je dala odgovor Veterinarska inšpekacija Gorenjske. Ta ugotavlja, da pravih klateških psov brez lastnikov na Škofjeloškem skorajda ni. Stalna opozarjanja lastnikov odvezanih psov in mačk, da bodo pač klateče živali brez opozarjanja postreljene, je zaledlo. Veliko so pri tem pomagali tudi občani, saj so lovec oziroma inšpekcijsko sproti opozarjali na klateče se živali. Ěani je bilo podanih 28, letos 12 prijav.

Tako so člani lovskih družin v občini Škofja Loka pobili lani in v prvi polovici letosnjega leta več kot 160 psov in 270 mačk, kar je približno 10 odstotkov psov, registriranih v letu 1988 ob obveznem cepljenju psov proti steklini.

Mirko Kunšič

Več reda

Ljubljana, 14. septembra - Slovenski izvršni svet je na zadnji seji obravnaval spremembe republiškega zakona o prometni varnosti. Veliko dvomov je sprožila predlagana novost o registraciji mopedov.

V drugih jugoslovenskih republikah in tudi drugod v Evropi imajo registrirana kolesa z motorjem, čemur naj bi se v novem republiškem zakonu o varnosti prometa prilagodili tudi mi. To bistveno novost so poleg ostalih tehtali tudi na zadnji seji slovenskega izvršnega sveta, vendar je zbudila precej pomislek. Člani so sodili, da utegne predvidena registracija mopedov biti velik finančni zalogaj, saj je v Sloveniji kakih 250 tisoč koles z motorjem, kar ne bo ravno lahko obvladljivo.

In kaj je o registraciji mopedov zapisano v osnutku republiškega prometnega zakona? Postopek za registriranje koles z motorjem in podaljševanje veljavnosti zanje naj bi bil poslej takšen kot za vsa druga motorna vozila. Lastniki teh vozil bodo morali obvezno zavarovati za škodo, ki jo povzročijo sodežencu v prometu. Kaže, da bodo to določilo hkrati s poročilom o varnosti prometa v Sloveniji tehtali tudi skupščinski delegati.

Sicer pa osnutek zakona nalaga več odgovornosti za prometno varnost delovnim organizacijam, pa tudi prešcem, medtem ko naj bi otrokom zagotovili varnejše gibanje po cestah z obveznim spremstvom oseb, starejših od 14 let.

D. Ž.

Kranj, septembra - K ukrepom, ki se jih vzdrževalci cest položijo pred začetkom šolskega leta, da bi bil korak v solo varnejši, sodi tudi obnavljanje cestnih označb. Na Primskovem, kjer je eden najbolj nevarnih odsekov za otroke, so jih pobarvali sredi prejnjega tedna. -

Foto: F. Perdan

Linija II v Termiki nima gradbenega dovoljenja

Sveti Duh, avgusta - Škofjeloška Termika je rekonstruirala II. linijo za proizvodnjo svojih izdelkov po izdanem gradbenem dovoljenju Škofjeloške občine. Krajevna skupnost rekonstrukciji oporeka, češ da je nezakonita, na kar se je tudi pritožila.

Ker krajevna skupnost ni mogla uveljaviti in zavarovati svojih pravic v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, - občina je izdala samo urbanistično potrdilo - se je KS v zakonitem roku pritožila, ko je izvedela za izданo potrdilo. Občinski upravni organ je ni upošteval kot stranke v postopku, se je obrnila na sodišče. Vrhovno sodišče SRS je s sodbo pred dvema letoma odpravilo odločbo Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo o gradbenem dovoljenju. Na osnovi te sodbe je občinski upravni organ postopek ponovil, pri čemer pa ni upošteval pripomb krajne skupnosti. Zato je slednja vnovič vložila tožbo na vrhovno sodišče. To je o zadevi sklepal juna letos in odpravilo odločbo Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo.

Tako Termo iz Škofje Loke za že rekonstruirano II. linijo nima gradbenega dovoljenja, zato pri krajevni skupnosti Sveti Duh sodijo, da je nezakonita. Iz sodbe tudi izhaja, da se je z rekonstrukcijo povečala proizvodnja, kar ni dovoljeno z nobenim predpisom in v nasprotju s trditvijo investitorja in občinskega organa, da se z rekonstruirano linijo proizvodnja ne bo povečala.

NESREČE

Povozil tri pešce na pločniku

Jesenice, 17. septembra - Na Koroški Beli se je pripetila huda prometna nesreča, v kateri so bili trije pešci hudo ranjeni, eden od njih je za posledicami nesreče že umrl, drugi je v kritičnem stanju, otrok pa se hudo ranjen zadrži v Ljubljanskem Kliničnem centru. Voznik juga celjske registracije Dušan Košutnik je s ceste nenadoma zapeljal na pločnik in tam zadel 33-letnega Nikola Plavšiča, njegovo 29-letno ženo Radmilo in 4-letno hčer Mileno. Radmila Plavšič je nekaj ur po nesreči umrla v bolnišnici. Kaj je bilo krivo, da je Košutnikov avto zapeljal na pločnik, še raziskujejo, odredili so tudi izvedenski pregled vozila.

D.Z.

Umrla pod avtomobilom

Šenčur, 18. septembra - Okoli šeste ure zjutraj se je na lokalni makadamski cesti med Velesovim in Šenčurjem zgodila prometna nesreča, v kateri je umrla 22-letna Cirila Kern iz Velesovega. Med vožnjo je njen avto na gramozu začelo zanašati, nato je zdrsnil in zapeljal čez levi rob ceste, kjer je trčil v star betonski kilometrski kamen. Trk je bil tako silovit, da je kamen izrunoval in ga vrglo več metrov naprej na kup gnoja, v katerega se je zatem zaletel še avto. Voznica, ki ni bila pripeta z varnostnim pasom, je padla iz avtomobila, ta pa se je prevrnil nanjo, tako da je pod razbitinami umrla.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Kadar mačke ni doma...

Starša sta šla na dopust, sin

Boštjan pa je povabil prijatelje

v goste. Kot je med mladimi

navada, so poslušali glaso

glasbo, kar pa je zmotilo sosede

v Podlubniku. Na njihov

poziv so prišli miličniki in ti so

zahtevali, naj utišajo muziko

na sobno jakost. To so mladci

tudi storili, in komaj sta milični

ki izginila za prvim vogalom,

so glasbeni hrup obnovili.

Rokapravice se je takoj spet iztegnila in jih kaznovala - milični

ki sta namreč nezaupljivo čaka

la pod oknom, ali bodo fan-

te upoštevali odredbo.

Solil jim je pamet

Lep čas je že od tedaj, ko je

bila v Škofji Loki kolesarska

dirka, a nekateri jo še dobro

so tudi film o turnem smučanju

POGLEJ, PRIMERJAJ, PREMISLI!

Gledate sedežno garnituro, ki jo lahko imamo na vrtu ali balkonu.

To je garnitura BRIONI, ki ima svojo ceno;
danes ali po treh mesecih kreditiranja.

Katera
je mamljivejša?

* Izhodiščna cena je bila izračunana 1. 8. 1989 v salonu Mebla v Ljubljani.

**MI NE DAJEMO POPUSTA PRI GOTOVINSKEM NAKUPU,
DAJEMO VAM MOŽNOST NAKUPA PO IZHODIŠČNI CENI!**

MEBLO

Nakup naših izdelkov z gotovino se splaća!

(v salonih MEBLO in nekaterih trgovinah s pohištvo)

Saloni Mebla: Nova Gorica, Ljubljana, Celje, Maribor, Zagreb, Rijeka, Karlovac, Varaždin, Đakovo, Novi Sad, Subotica, Stara Pazova, Novi Beograd, Sarajevo, Titograd, Skopje

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

PRALNI STROJ ei Niš, brezhiben, poceni prodam. ☎ 25-891 13848

Prodam nov PLETILNI STROJ sin-ger, s programatorjem. ☎ 633-564 13853

Ugodno prodam hi-fi STOLP sharp z vsemi potrebnimi dokumenti. ☎ 38-788 13860

Prodam TRAKTOR TV 18, OBRAČALNIK, FREZO in KOSILNICO. Kropa 105, ☎ 79-667 13863

Poceni prodam trajnožarečo PEĆ Fojkar, Pipanova 45, Šenčur 13865

Prodam nov poljski SORTIRNIK krompirja, z garancijo. ☎ 34-662 13898

LTH Škofja Loka

objavljamo prosta dela in naloge

VODJE GOSPODARSKEGA SEKTORJA (ponovna objava)

Pogoji:

- visoka strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih
- zunanje-trgovinska registracija
- aktivno znanje enega od svetovnih jezikov

Delovno razmerje bomo sklenili za dobo štirih let.

SKLADIŠČNIKA

Pogoji:

- poklicna šola trgovske smeri
- 2 leti delovnih izkušenj
- poznavanje uzanc trgovskega prometa

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izobrazbi pošljejo v kadrovsко socialno službo LTH Škofja Loka, Kidričeva 66 v roku 8 dni od dneva objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni 8 dni po sprejetem skepu.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST ŠKOFJA LOKA, Odbor za gospodarjenje in prenovo stanovanjskega sklada

razpisuje

zbiranje pisnih ponudb za najem poslovnih prostorov:

A. Mestni trg 26 (Martinova hiša), Škofja Loka

Poslovni prostor v velikosti 160 m² (ali 2 x 80 m²) v prvem in drugem nadstropju, v V. gradbeni fazi predvidoma do 1. 5. 1990. Namembnost poslovnega prostora je določena za predstavništvo, komercialno, trgovsko ali kulturno delavnost

B. Cesta XXXI. divizije 68, Žiri

2 poslovna prostora, velikosti po 80 m², namenjena trgovski ali predstavniški dejavnosti

Ponudba naj vsebuje:

- navedbo dejavnosti s programom,
- pisno izjavo ponudnika, da ima zagotovljena sredstva za usposobitev,
- višino najemnine za m² poslovnega prostora.

Poslovni prostori se oddajajo v najem za nedoločen čas. Interesenti naj oddajo ponudbo v 10 dneh po objavi v zaprtih kuvertah z vidno oznako »NE ODPIRAJ«, ponudba za poslovni prostor.

Najugodnejšega ponudnika bo izbrala komisija, ki jo bo imenoval Odbor za gospodarjenje s stanovanjskim skladom.

Ponudniki bodo o izboru pismeno obveščeni v 15 dneh od dneva odpiranja ponudb.

Almira alpska modna industrija Radovljica, na podlagi sklepa odborov za delovna razmerja TOZD Trgovina in TOZD Proizvodnja pletenin, vabi k sodelovanju

1. delavca za opravljanje hišniško čuvajskih opravil v MH Pristava Bled;

Pogoji: IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. poklicna šola tehnične stroke

Dodatne zahteve:

- vozniki izpit B kategorije
- opravljen izpit za upravljalca nizkotlačnih toplovodnih kotlov
- praksa na enakih delih začelena.

Za ta dela je na razpolago družinsko stanovanje, prosta bodo tudi dela čistilke, zato je začelen zakonski par;

2. 2 delavki za opravljanje del in nalog PRODAJANJE BLAGA - za določen čas (nadomeščanje v času porodniških dopustov);

Pogoji: IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. srednja šola - smer strojništvo

- 2 leti delovnih izkušenj pri vzdrževanju strojev ali podobnih delih,
- poizkusno delo 6 mesecev.

Za vsa razpisana dela je nastop možen takoj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni od dneva objave na naslov:

Almira alpska modna industrija Radovljica - odbor za delovna razmerja TOZD Trgovina (za dela pod t.c. 1 in 2) oz. odbor za delovna razmerja TOZD Pr. plethenin (za dela pod t.c. 3).

Sorodnike in prijatelje obveščamo, da nas je po težki bolezni v 71. letu starosti morala zapustiti naša

MARIJA KUMER
roj. Pintar

Od nje se bomo poslovili v torek, 19. septembra 1989, ob 16. uri na pokopališču v Lipici pri Škofji Loki. Eno uro pred pogrebom bo pogreba maša v starološki cerkvi.

ŽALUJOČI: hčerki Marica, Martina in brat Tone z družinami

Vešter, Banja Luka, Zadar

13877

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 210-litrsko, staro 6 let, prodam. ☎ 89-071 13849

Prodam OBRAČALNIK za seno za kosilnico BCS. Ljubno 29, Podnart 13867

TRAKTOR deutz adriatik 48, skoraj nov, prodam. Roman Šraj, Prešernova 38, Radomlje 13873

Prodam večji CIRKULAR, prirejen tudi za obžagovanje lesa do 3 m. ☎ 42-373 13875

Prodam PRALNI STROJ gorenje PS 808, v garanciji do junija 1990, samo nekajkrat v obratovanju. Cena 20 mio. ☎ 69-922 13882

Prodam bočno KOSILNICO za traktor, konjsko KOSILNICO in ŠKROPLINICO. Weingerlova 18, Šenčur 13884

Prodam format ŽAGO za prečno in vzdolno rezanje lesa, in sicer 1 kos altendor in 1 kos bauerle ter KUPER za spačanje furnirja. Informacije na ☎ 061/621-187 ali 061/621-197 13888

Prodam barvni TV, brezhiben, starejši tip, za 200 DEM. ☎ 620-092 13895

ISKANO NA TRŽIŠČU
VETROVKE IZ
GORETEXA

materiale prevlečenega s HIDROMEMBRANO:

- ščiti pred vetrom,
- prepriča znoj navzven,
- vodo nepropusten
- modne barve in kroji

prodaja: trgovina SONČEK, Cankarjeva 7, Kranj (nasproti Sveta knjige) PRIPOROČAMO VAM KAKOVST

VOZILA

Nov MZ ETZ 250, dodatno opremljen, prodam. Mokič, Langusova 58, Radovljica 13722

Prodam Z 101, letnik decembra 1978, registrirana do januarja 1990. Cena 2.000 DEM. ☎ 620-188, popoldne 13774

Prodam Z 101, letnik decembra 1985, garažirana. ☎ 35-592 13817

Prodam FIAT 126 P, letnik marec 1988 ☎ 27-015 13815

Prodam Z 101, letnik 1976. Miro Rozman, Golnik 75, ☎ 46-489 13849

Prodam ŠKODO, letnik 1976. Remic, Pšenična polica 10, Cerknje

Prodam DIANO, letnik 1978/1979. C. 26. julija 7, Naklo 13826

R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Strahinj 2, Naklo, ☎ 48-150 13831

Prodam JUGO 45, letnik novembra 1985, dodatno opremljen. Golnička c. 87, Kranj - Mlaka 13833

Prodam Z 128, letnik 1986. Vešter 11, Škofja Loka 13837

Prodam FIAT 126 P, star 2 leti, registriran do avgusta 1990, dodatno opremljen. ☎ 74-405 13839

Prodam WARTBURG, letnik 1979. ☎ 64-121 13841

Prodam karambolirano Z 101, letnik 1984. Jan, Mevkjuž 5, Zg. Gorje 13845

Prodam MOTOR APN 6, star 2 leti. ☎ 25-397, po 18. ur 13847

Karambolirano JUGO 45 koral, nov, vreden popravila, prodam. Ogleđ pri mehaniku Bokalu, Polica 15, Naklo 13851

Prodam Z 750, letnik 1979, registrirana do 28. 5. 1990. ☎ 81-231, int. 28-53, popoldne 13852

Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. ☎ 51-650 13855

Prodam ŠKOLJKO za Jugo 45 A, leva stran poškodovana, letnik 1986. Informacije na ☎ 723-400 13856

Prodam GOLF, letnik 1985. Sr. Bitnje 66/a, Žabnica 13857

Prodam JUGO 45 AX, letnik decembra 1987. Sladič, Tavčarjeva 8, Jesenice, ☎ 83-215 13859

Prodam UNO 60 S, letnik decembra 1985, prevoženih 26.000 km, garažiran. ☎ 57-225 13861

Ugodno prodam tomos AVTO-MATIK, letnik 1987. ☎ 28-644 13868

Motorno KOLO laverda 500, ugodno prodam. ☎ 061/621-487, popoldne 13869

Z 750 SC, letnik 1979, prodam. ☎ 75-678 13872

Prodam dobro ohranjeno GOLF diesel, letnik 1984, z dodatno opremo. ☎ 40-358, popoldne 13876

Prodam Z 750 LE, letnik 1984. Cena po dogovoru. Voklo 47, Šenčur 13877

R 4, letnik 1981, metalno rjava barva, obnovljen, prodam za 3.500 DEM. Ogleđ popoldne. Langusova 54, Radovljica 13879

ZAHVALA

Odšel si tja, odkoder ni vrnitve, s seboj odnesel srečo, smeh in bol, ne vrne se, čeprav pričakovam boš noč in dan vsa nadaljnja leta, ostala za teboj bo le boleča rana.

Obboleči resnici nas je mnogo prezgodaj zapustil naš ljubi mož, očka, sin, brat, stric, zet in svak

FILIP MARKO

roj. 1960

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo v njegov prerni grob. Zahvaljujemo se sodelavcem Creina - Servis Cerknje, DO Creina, Tekstilindus, Slovenija avto, OŠ Cerknje in učencem 2.b razr. Vsem hvala za vsestransko pomoč ter govorniku za besede slovesa ob odprttem grobu. Hvala Inštitutu bolnišnice Golnik, oddelek 400, za lajšanje bolečin v zadnjih dneh njegovega življenja. Iskrena hvala vsem, posebno še že župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter pcvem za zapete žlostinke.

ZA NJIM ŽALUJEMO: žena Mija, hčerki Erika in Anita, mama, sestra, brat in ostalo sorodstvo

Dvorje, 6. septembra 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata, starega ata, brata, strica in tista

ANTONA KAVČIČA-SEVERJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, soborcem Prešernove brigade, Odboru Gorenjskega odreda, KO ZB Kokrica, KO ZB Žiri in vsem tistim, ki ste z nami sočustvovali, izrazili sožalje, mu darovali cvetje in sveče, ter ga pospomili na njegovo zadnjo pot. Zahvaljujemo se delovnim organizacijam Sava Kranj, Merkur Kranj, upravi Jelen, Lesnini Ljubljana, NK Zorica, Društvo invalidov in KZA Zlato polje. Prisrčna zahvala dr. Bavdu za večletno zdravljenje in tistim, ki ste ga v času njegove invalidnosti pogosto obiskovali na domu. Posebna zahvala sosedom Zorman-Kokalj, Hribar in družinam Krajnik-Jelovčan za vsestransko pomoč. Hvala pogrebni službi in organizatorju pogreba, praporščakom in nosilcu odlikovanju tov. Berru, pcvem iz Nakla, Mateju za zaigrano Tišino. Hvala tudi za poslovilne besede govornikom tov. Omanu, Janu in Oreku. Še enkrat vsem iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

Kokrica, Kranj, Mali Lošnji, Žiri, 6. septembra 1989

Prodam dobro ohranjeno Z 101, dodatno oprameljena, letnik 1976. Boris Horn, Heroja Verdnika 41/a, Jesenice 13887

Prodam JUGO 45, letnik 1989, rdeče barve. Dvorje 77/a, Cerknje 13894

Prodam R 4, letnik 1977. Silvo Babič, Zelenica 10, Tržič, ☎ 51-514 138

Dvajseto srečanje gorenjskih turističnih delavcev

V bohinjskem (slovenskem) raju je vredno živeti

Bohinj, 16. septembra - "V tem bohinjskem in slovenskem raju je vredno živeti, zato bom v turistično delo skušal vključiti čim več mladih, saj sem prepričan, da demokracija in sproščenost mora rotiti uspehe," je kratko in malce čustveno dejal Cene Resman, ko mu je za več kot četrstoletno delo v bohinjskem turističnem društvu (kaj ni postal že zaščitni znak bohinjskega turizma!) Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, izročil priznanje Turistične zveze Jugoslavije.

V sovočju z Resmanovimi besedami je bil tudi kratek, toda učinkovit nagovor radovaljškega župana Marka Bezjaka, ki je dejal, da je kot župan zadovoljen z delom turističnih društev, kot predsednik svet gorenjskih občin pa ni zadovoljen, ker je Gorenjska tudi turistično premalo povezana. Dodal je, da so slovenski župani minuli četrtek v slovenskem geometričnem središču odkrili ploščo z napisom "Živimo in gospodarimo na svoji zemlji" in v polni dvorani bohinjskega hotela Kompass poželen buren aplavz. Dolg in splošen je bil govor predsednika Turistične zveze Slovenije Marjana Rožiča, ki je med drugim dejal, da so rezultati letošnje turistične sezone slabši od pričakovanih, gostov je bilo manj, imeli pa so več pripombe, tudi s cenami smo povzročali zmedo. Zelo pomembne bodo priprave na zimsko in nato na poletno sezono, ki ne bi sme biti več napravljene po starem kopitu, kar so bile na letošnjo.

Potrebni so novi prijemi

Dolg, toda konkreten pa je bil govor Andreja Babiča, predsednika Gorenjske turistične zveze, ki je dejal, da je bila letošnja sezona na Gorenjskem še kar uspešna, za privabljanje gostov pa bodo potrebni novi prijemi v smislu večjega posluha za želje gostov. Omenil je premalo izkorisčene možnosti izletov in bivanja v planinah, v turistično izletništvo bi lahko vključili tudi kmetije (prigrizek, pijača), razvojni načrt Triglavskega naravnega parka pa bi moral bolj upoštevati koristi ljudi, ki v njem živijo, saj je zadnje čase vse več polemik, zakaj ga ne cenijo. Premalo je izkorisčeno leško letališče, na (mednarodnem) brniškem letališču pa je denimo pošta odprta tako kot drugod (od 8. do 18., ob sobotah do 12. ure), telefoni pa so na žetone, ki jih ne prodaja ničesar drug kot pošta in potniki lahko telefonirajo le takrat, ko je odprta. Nove možnosti bo turizmu odprli Karavanški predor, če jim bomo svede znali izkoristiti, vključevanje v Evropo 92 pa bo terjalo strožjo kategorizacijo hotelov, restavracij, gostiln, itd. Spremeniti bo potrebno davčno po-

Srečanje je bilo dobro obiskano, prišel je tudi domačin Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, ki ga je Marija Cvetkova hudošno pozdravila, da v Bohinju ne pravijo "naše gore list", temveč "bohinjskega plota kol". Foto: D. D.

Spored je povezovala Marija Cvetkova, ki je s pripovedovanjem bohinjskega šal poskrbel za odlično razpoloženje v dvorani. Foto: D. D.

litiko, še več storiti za izobraževanje kadrov in turistično vzgojo ljudi, kjer imajo pomembno vlogo tudi turistična društva, na Gorenjskem jih je zdaj 47, po Babičevem priznanju bi morali njihovo mrežo še bolj izpopolniti.

Turistične delavce torej čaka še veliko dela, le z delom in z novimi prijemi bomo dohiteli sosednje Korošce (avstrijske), ki so letos znali izkoristiti alge ob morju, saj so število nočitev po posameznih krajih povečali od 4 do 22 odstotkov, dejavnost vreme pa jim je celo koristilo, saj so povečali promet v trgovinah, zlasti pa v kulturnih ustanovah.

M. Voljčak

Velika letalska prireditve na Brniku

Brnik, 18. septembra - Osemdeset let mineva letos, ko je Edvard Rusjan prvič poletel z motornim letalom lastne konstrukcije in izdelave v tem delu Evrope. Ta jubilej bo simbolično obeležen konec tedna z veliko letalsko prireditvijo na letališču na Brniku.

Po nekaj letih bomo tako na Brniku ljubitelji športnega in letalstva nasploh spet priča, kot so napovedali na novinarski konferenci minuli teden prireditelji, eni največjih in zanimivih tovrstnih prireditiv pri nas. Letalski miting, ki bo se staljen iz dveh 45 minutnih programskih delov, bo najprej v soboto, 23. septembra, in bo hrkati pomenil generalko za nedeljsko prireditve naslednjeg dana. Sicer pa bo oba dneva na letališču tudi zanimiva razstava letal in letaliških strojev.

Podobno kot pred tremi leti ob podobni letalski prireditvi na Brniku, bo prireditelj, ki v obeh dnevih (prireditve pa bo

ob vsakem vremenu) pričakuje velik obisk, poskrbel predvsem za varnost. Parkirnih prostorov za avtobuse in osebne avtomobile bo dovolj. Oba dneva bodo na letališču vozili tudi avtobusi. Sicer pa velja nasvet, da se, tako v soboto kot v nedeljo, na prireditve odpravite pravčasno.

Kot rečeno, bo že od 9. ure naprej v hangarjih Smelta in GZS na ogled razstava, letalska prireditve pa se bo začela ob 11. uri. Sportni del prireditve bodo začeli zmajarji in padalci ter v nadaljevanju še jadralna letala, štiri letala UTVA-75, motorni zmaji in helikopterji Letalske enote milice. V drugem, voja-

A. Ž.

Svečan konec tedna na Visokem

Še z vremenom so se sporazumeli

Visoko, 18. septembra - Razlogov za zares svečano praznovanje krajevnega praznika v krajevni skupnosti Visoko v kranjski občini ob koncu minulega tedna res ni bilo malo. Ob akcijah, ki jih začrtali že pred leti in takšnih, ki so se jih lotevali v zadnjem času ter jih ob koncu minulega tedna ob krajevnem prazniku proglašili za končane, bi bili lahko ponosni v marsikateri občini, kaj šele v krajevni skupnosti.

Še z vremenom, je nekdo rekel, so se uspeli Visočani ob koncu tedna "sporazumeti", da je bilo vse skupaj še bolj praznično. Sicer pa k tej saljivi ugotovitvi morda še ena; kronisti vedo povedati, da je bilo Visoko že svoje čase v ne ravno tako odmaknjeni zgodovini občina in če bo šlo tako naprej ima vse izgleda in možnosti, da postane še enkrat.

Praznično razpoloženje se je začelo v krajevni skupnosti Visoko v petek dopoldne, ko je Mercator, tozd Preskrba Tržič odpril novo samopostežno trgovino z bifejem. Veliko so v vodstvu krajevne skupnosti pripomogli, da je Mercator v rekornem času (v treh mesecih) uspel uresničiti tudi ta del svojega programa, sprejetega že pred leti. Že samo nova trgovina bi bila za krajevno skupnost lahko velik praznični dogodek. Vendar pa so že naslednji dan, v soboto, praznično razpoloženje obogatili z otvoritvijo sistema kabelske televizije. Uspeh ob izgradnji sistema, ki so ga zgradili letos, je toliko večji, ker je hkrati stekel tudi interni televizijski program iz trenutno še začasnega studia; v načrtu pa imajo, da dobijo v zadružnem domu nov studio. Nič manj svečana ni bila po sobotni otvoritvi kabelske TV sistema slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti (tudi to se je so v živo prenašali po internem TV kanalu), na kateri je med drugim avtor knjige Franc Štefe-Miško predstavil

knjigo, ki jo bo zdaj moč kupiti tudi v krajevnih skupnostih Visoko in Hotemaže-Oščev.

Ob tem, da so v soboto, še pred otvoritvijo kabelskega sistema in slavnostno sejo odprli tudi prizidek pri garde robah v športnem parku, pa so potem v nedeljo popoldne v parku proslavili še otvoritev dveh teniških igrišč z umetno travo. Osem takšnih igrišč je danes v Sloveniji in akcijo, ki so se je lotili v krajevni skupnosti letos, so speljali skupaj z delovnima organizacijama Iskra Commerce in Iskra ERO.

Pomembne otvoritve in velike pridobitve za krajevno

skupnost in občino pa so ob koncu tedna spremajale tudi druge slovesnosti, saj v teh dneh slavi desetletnico tudi vrtec Janček na Visokem. Tako kot že večkrat je proslavljanje obogatil mešani pevski zbor in praznovanje pa so spremajala tudi tekmovalja v tenisu in kot zanimivost nazadnje še tekma v ragbiju med igralci Kolojsa in angleškimi člani moštva. Skratka, s številnimi uspehi ob skupnih napotnih so konec tedna na Visokem slavili krajevni praznik, praznovanje pa bodo zaključili prihodnjo nedeljo s tradicionalnim športnim popoldnevom v športnem parku. A. Žalar

Že deveta otroška veselica v Stražišču

Živžavček se ne izpoje

Stražišče, 16. septembra - Sobota, ki je že devet let tradicionalno namenjena prvi otroški veselicam, je bila tudi tokrat živahnja. Veselje se je začelo že dan poprej s kolesarjenjem, boljšim trgom in letnim kinom, motorni zmaj pa je nad Kranjem in prireditvenim prostorom trosil letake z vprašanjami, s katerimi je mladež na sobotnem Živžavu sodelovala pri velikem nagradnem žrebanju.

Stražiškemu Živžavčku, ki mu je oče znani domačin in prijatelj otrok Andrej Šifrer, je devet let, a ni izgubil prav nič svoje sv ežine in vedrine. Tradicionalno otroško veselico, prvo te vrste, po kateri so se

Baloni, pisani baloni

Narišimo sonček.

Otroški Živžav v Stražišču torej kljub resnim letom še kar vleče. Otrokom je všeč, staršem pa se dozdeva, da je zaplui v preveč komercialne vode. Iz leta v letu je pod Šempeterskim gradom več stojnic z raznovrstnimi izdelki, ki nikakor niso poceni, pa tudi pravico do nekaterih otroških dejavnosti na Živžavu si morajo mali obiskovalci že kupiti.

D. Z. Žlebir

Foto: F. Perdan

